

Gävle
KOMMUN

Kommunplan

med årsbudget 2025
och utblick 2026–2028

gavle.se

Innehållsförteckning

1	Beslutsförslag	4
2	Utdrag ur protokoll från Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-25.....	5
3	Organisationsbild Gävle kommunkoncern	6
4	POLITISK HUVUDSKRIVELSE FÖR VALPERIODEN	7
4.1	Ledningsfilosofi	8
4.2	Styrning.....	9
4.3	Kommunövergripande mål.....	11
4.4	Finansiella mål	27
4.5	Balanskravsutredning	30
5	ÅRSPLAN	31
5.1	Kommunkoncernens fokus 2025.....	31
5.2	Omvärld.....	35
5.3	Budgetmodell och kalkylförutsättningar	37
5.4	Finansiering av verksamheterna	39
5.5	Finansiell analys sammanställd redovisning	41
5.6	Finansiell analys av kommunen	42
5.7	Kommunens nämnder	47
5.8	Kommunens bolag.....	58
6	EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR.....	67
6.1	Koncernbudget.....	67
6.2	Driftramar	69
6.3	Resultatbudget	70
6.4	Balansbudget	71
6.5	Kassaflödesbudget	72
6.6	Notförteckning till resultatbudget	73
6.7	Notförteckning till balansbudget.....	78
6.8	Driftbudget.....	83
6.9	Investeringsbudget 2025–2028	84
6.10	Försäljning av anläggningstillgångar 2025–2028	87
6.11	Exploateringsbudget 2025–2028	87
6.12	Gävle Stadshus-koncernen.....	94

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 1 Investeringsplan 2025–2028

Bilaga 2: Bilaga 2 Pågående exploateringsprojekt detalj 2025–2028

Bilaga 3: Bilaga 3 GSAB Ägardirektiv 2025 slutligt

Bilaga 4: Bilaga 3.1 GSAB Ägardirektiv före efter ändring

Bilaga 5: Bilaga 4 GEAB Ägardirektiv 2025 slutligt

Bilaga 6: Bilaga 4.1 GEAB före och efter ändring

Bilaga 7: Bilaga 5 ABG Ägardirektiv 2025 slutligt

Bilaga 8: Bilaga 5.1 ABG före och efter ändring

Bilaga 9: Bilaga 6 GFAB Ägardirektiv 2025 slutligt

Bilaga 10: Bilaga 6.1 GFAB före och efter ändring

Bilaga 11: Bilaga 7 GHAB Ägardirektiv 2025 slutligt

Bilaga 12: Bilaga 7.1 GHAB före och efter ändring

Bilaga 13: Bilaga 8 GPAB Ägardirektiv 2025 slutligt

Bilaga 14: Bilaga 8.1 GPAB före och efter ändring

1 Beslutsförslag

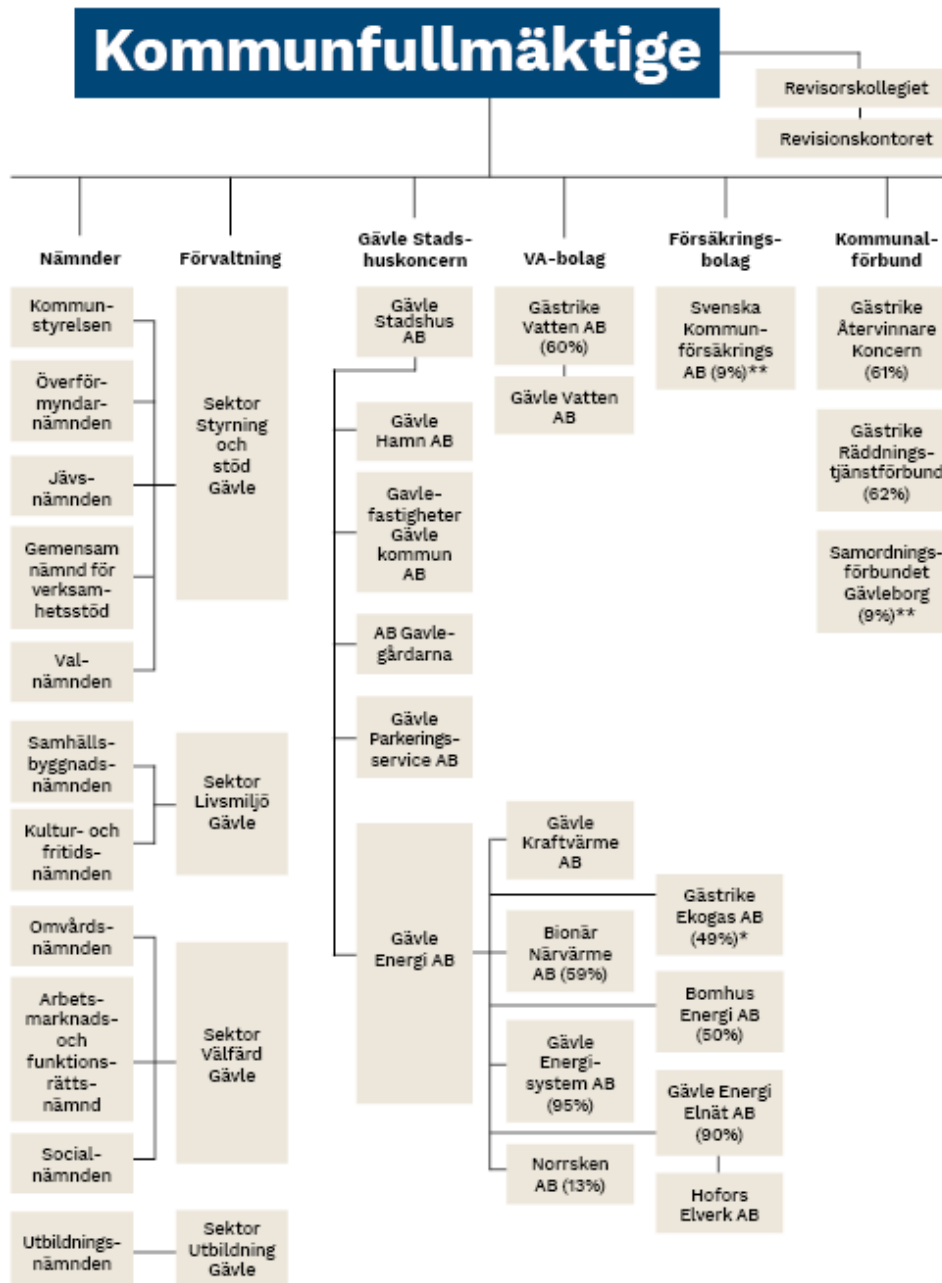
1. att för finansiering av 2025 års och tidigare års investeringar jämte förmedlade lån till företag inom kommunkoncernen upplåna högst 14 570 mnkr
2. att tidigare lånebeslut upphävs i motsvarande mån
3. att bemyndigande kommunstyrelsen att inom beloppsram på 14 070 mnkr år 2025 utlämna lån eller teckna borgen för kommunens bolag för finansiering av investeringar, leasing, omsättning av tidigare lån samt för löpande rörelsekrediter inom i Kommunplanen angivna kreditramar per bolag
4. att bemyndiga kommunstyrelsen att uppta tillfälliga lån år 2025 inom en beloppsram på 1 000 mnkr
5. att fastställa föreliggande förslag till kommunövergripande mål, målnedbrytningar och indikatorer, samt ägardirektiv för nämnder och bolagsstyrelser åren 2025 - 2028
6. att fastställa Gävle Stadshus AB aktieutdelning till 144,8 mnkr
7. att godkänna förslag till budget för åren 2025–2028 för Gävle Stadshuskoncernens bolag och Gävle Vatten AB som redovisas under punkt 5.8 Kommunens bolag
8. att bolagen inom bolagskoncernen omarbetar sina budgetar utifrån beslutad kommunplan och de nya ägardirektiven
9. att fastställa kommunens resultat- och balansbudget för åren 2025–2028 samt koncernbudget för år 2025
10. att fastställa föreslagna driframar till kommunens nämnder och styrelse, samt att dessa är skyldiga att inrymma verksamheten inom de tilldelade budgetramarna
11. att bemyndiga kommunstyrelsen att förfoga över centrala anslag för oförutsedda behov mm
12. att fastställa föreslagna investeringsplan (bilaga 1) och pågående exploateringsbudget i detalj (bilaga 2) för kommunen, inklusive investeringar hos de kommunala bolagen som riktas mot den kommunala skattefinansierade verksamheten för åren 2025–2028
13. att fastställa föreslagna investeringsramar för affärsinvesteringar avseende bolag inom Gävle Stadshuskoncernen och Gävle Vatten AB, samt att den operativa beslutsordningen ska gälla inför investeringarnas verkställande inom Gävle Stadshuskoncernen
14. att fastställa internräntan inom kommunen till 2,5 %
15. att fastställa räntan för kommunens egen utlåning till Gavlefastigheter Gävle kommun AB till 2,5%
16. att bemyndiga ekonomidirektören att omfördela centrala anslag till nämnderna avseende kompensation för ökade hyres- och kapitaltjänstkostnader till följd av färdigställda investeringar
17. att bemyndiga kommunstyrelsen att medge igångsättningstillstånd för projekt med statsbidrag eller liknande, samt att ålägga kommunstyrelsen att till kommunfullmäktige rapportera om vidtagna åtgärder och samtidigt hemställa om medelsanvisning
18. att nämnder och bolag skall avlämna månads-, delårsrapporter och årsredovisning enligt tidsplaner och anvisningar från Sektor Styrning och stöd
19. att, i den del upprättad kommunplan omfattar även förslag till revisorernas budget, hänskjuta frågan om slutlig beredning av revisorernas budget till kommunfullmäktiges presidium
20. att besluta om nedanstående ändringar i ägardirektiven 2025 för följande bolag:
 - Gävle Stadshus AB - Aktieutdelningen till Gävle kommun skall uppgå till 144,8 mnkr
 - Gävle Energi AB - Aktieutdelningen till Gävle Stadshus AB ska uppgå till 115,0 mnkr
 - AB Gavlegårdarna - Aktieutdelning till Gävle Stadshus AB ska uppgå till 16,0 mnkr
 - AB Gavlegårdarna ska därtill lämna en utdelning med ett belopp motsvarande statslåneräntan med tillägg om en procentenhet, beräknat på kontant tillskjutet aktiekapital
 - Gavlefastigheter Gävle kommun AB-Aktieutdelningen till Gävle Stadshus AB ska uppgå till 38,2 mnkr
 - Gävle Hamn AB - Aktieutdelningen till Gävle Stadshus AB ska uppgå till 11,6 mnkr
 - Gävle Parkeringsservice AB - Aktieutdelningen till Gävle Stadshus AB ska uppgå till 13,0 mnkr
 - övriga ändringar i ägardirektiv enligt bilagor
21. att ge Sektor Styrning och stöd i uppdrag att komplettera denna Kommunplan med koncernbudget, finansiell analys koncernbudget, samt nyckeltalet självfinansieringsgrad för beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige
22. att ge Sektor Styrning och stöd möjlighet till redaktionella justeringar i Kommunplanen inför beslut i kommunfullmäktige

2 Utdrag ur protokoll från Kommunfullmäktiges sammanträde 2024-11-25

3 Organisationsbild Gävle kommunkoncern

Den kommunala koncernen

Samtliga bolag ägs till 100 procent om inte annat anges.

* Ägs till 51 procent av Gästrike Återvinnare koncern.

** Ingår ej i den sammanställda redovisningen.

4 POLITISK HUVUDSKRIVELSE FÖR VALPERIODEN

Vi är stolta över Gävle. Vi tror på Gävles möjligheter och vi har en längtan att skapa ett mer jämlikt och bättre samhälle med större möjligheter för fler. Ett starkt, rättvist, hållbart och nytänkande Gävle som möter framtiden med mod och innovation. Vi tror på samarbete där starka samhällsstrukturer står sida vid sida med familjer, civilsamhälle, näringsliv och människor som med sitt engagemang vill bidra till ett bättre Gävle. Vi utgår från en gemensam värdegrund som respekterar alla människors lika värde där vi värnar alla gävlebornas demokratiska och mänskliga fri- och rättigheter.

Att klara det viktiga välfärdsuppdraget är en av våra största uppgifter framåt. Då måste skatteintäkterna öka och vi måste föra en progressiv, framtidsinriktad och långsiktigt hållbar och ansvarstagande politik såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt. Gävle ska vara en konkurrenskraftig och attraktiv kommun att bo, verka och leva i. Vi vill att den kommunala grundservicen, såsom förskola, skola och äldreomsorg, inte ska centraliseras till Gävles tätort utan ska finnas tillgänglig även i landsbygderna. Så kan hela kommunen leva och utvecklas.

Innovativa lösningar ska prägla utvecklingen i såväl kommunen som inom den kommunala organisationen. Kommunens arbete är ett medel för att gävleborna och företagen ska kunna bli sitt allra bästa.

För att fortsätta utvecklas som koncern, i takt med samtidens utveckling, i alltmer komplicerade beroendekedjor och under nya förutsättningar behöver vi arbeta systematiskt med utveckling och förnyelse. Innovation ska prägla vårt arbete och lösningarna ska utgå från våra medborgares behov. Enkelt, effektivt och efterfrågat ska vara ledord. Insatser och prioriteringar framåt ska i alla nämnder och bolag fokusera på att bidra till förbättrad och effektivare service och verksamheter inom ramen för de resurser man tilldelats. Digitaliserings- och innovationsarbetet ska utvecklas för mer samhällsnytta och effektivitet för medborgare och företag.

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. Vi ska arbeta aktivt med en rättvis omställning inom kommunen och för kommunens invånare och våra företag. Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Vi ska skydda mer natur och klimatanpassa Gävle i en högre takt för att klara ett förändrat klimat.

Vi ser problem som måste lösas. Vi behöver bryta den höga arbetslösheten som bitit sig fast, den otrygghet och den segregation som drar isär vår kommun och håller människor tillbaka. Vi måste arbeta mer förebyggande och med fler tidiga insatser för att stärka individer, familjer och bryta negativa trender. En orolig tid kräver tryggt och robust politiskt ledarskap, ett ledarskap som enar och ett ledarskap för alla gävlebor. Samhällsproblemen ska lösas – inte utnyttjas för att splittra och söndra.

Vi lever i en orolig tid med krig i Europa, en orolig omvärld med många osäkerhetsfaktorer inom allt från konjunktur och arbetsmarknad till befolkningsutveckling. Allt detta påverkar givetvis hur mycket av och i vilken takt vi kan förverkliga våra politiska ambitioner. Våra förutsättningar att lyckas fullt ut avgörs inte bara av oss själva och vår förmåga att skapa förutsättning för ökade skatteintäkter och vår egen förmåga till omställning. Den avgörs också av omvärldsfaktorer och nationell politisk inriktning och finansiering.

Vi förenas i viljan att bidra till Gävles fortsatta utveckling tillsammans. Vi ska ta ansvar för kommunens utmaningar men också ta vara på våra stora möjligheter, både i kraft av det nya politiska ledarskapet, i hela vår koncern och i alla positiva krafter som tillsammans med oss vill göra ett bra Gävle ännu bättre.

Åsa Wiklund Lång, Jörgen Edsvik och Daniel Olsson (S)

Julia Brozin (C)

Jan Myléus (KD)

Kristofer Dahlgren (L)

Therese Metz (MP)

4.1 Ledningsfilosofi

Tillitsbaserad styrning

Gävle kommun ska tillämpa en tillitsbaserad styrning och ledning på alla nivåer. Vi definierar tillitsbaserad styrning i enlighet med Tillitsdelegationens definition där kultur och arbetssätt har fokus på verksamhetens syfte och medborgarens behov. Den tillitsbaserade styrningen och ledningen som vi definierar här är en utveckling av den värdegrund Gävle kommunkoncern sedan tidigare tagit fram som fokuserar på uppdraget, kvalitet, bemötande och samarbete.

Varje beslutsnivå verkar aktivt för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa att medarbetaren kan, vill och vågar hjälpa medborgaren.

Tillit i en stor organisation med fler än 8 000 medarbetare bygger på att det gemensamma målet är tydligt. Tydliga ramar, verksamhetsnära mål och mandat är en förutsättning. Lust och engagemang i uppdraget och möjligheter att få prova nya metoder likaså.

Tillit - sträva efter att som utgångspunkt välja att lita på dem du samarbetar med och ha positiva förväntningar.

Medborgarfokus - sätt medborgarens upplevelse och kunskap i fokus och försök förstå vad medborgaren sätter värde på.

Helhetssyn - uppmuntra alla i styrkedjan att aktivt och gemensamt ta ansvar för helheten och samverka över gränser.

Handlingsutrymme - delegera handlingsutrymme och välkomna medbestämmande, men var också tydlig kring vem som har mandat att göra vad, och skapa goda förutsättningar för medarbetarna att klara sitt uppdrag.

Stöd - säkerställ ett verksamhetsnära och kvalificerat professionellt, administrativt och psykosocialt stöd i kärnverksamheten.

Kunskap - premiera kunskapsutveckling, lärande och en praktik baserad på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Öppenhet - sträva efter öppenhet genom att dela information, välkomna oliktankande och respektera kritik.

Tillit betyder inte fritt valt arbete, utan vi vill förstärka den egna såväl som organisationens kreativitet för att klara uppdraget i en utmanande tid. En kultur och ett ledarskap som främjar en tillitsbaserad organisation ska få en betydligt mer framskjuten roll samtidigt som styrningen via ekonomi, mål- och resultatstyrning ska bli mindre detaljerad och mer möjliggörande. Uppföljning är viktigt för att veta att vi är på rätt väg, men målet och vägen dit är viktigare.

Framgångskultur

Värdegrund är ett samlingsbegrepp för frågor om moral, etik, relationer, demokrati och livsåskådning. Det är ett begrepp som kan användas för att beskriva de värderingar som formar en organisations normer och handlingar. Vi vill sätta mer fokus på den kultur som finns i vår organisation och som påverkar våra medarbetares agerande och mående på jobbet och som är en stor del i hur väl en verksamhet fungerar. Organisationskulturen handlar om vanorna, värderingarna, de oskrivna reglerna och den stämning som råder på arbetsplatsen. Alla bidrar till kulturen i en organisation. Kulturen sitter inte i väggarna. Den sitter i människorna. Det innebär att det alltid går att förändra, förädla, förbättra och utveckla en organisationskultur för att nå ökad kvalitet, trivsel och sammanhållning.

Vi vill se en tydligare framgångskultur i hela vår kommun. En kultur som gör att vi vill lyckas, vågar misslyckas och vågar ta nya tag. En kultur där alla vill och får tänka nytt. Vi vill se en kultur av höga förväntningar och hög tillit i alla delar av kommunen. En kultur som främjar helhet och samverkan och en kultur där vi gör varandra bättre. Vi ska ge varandra tio sätt att lyckas, inte tio anledningar att det inte går. Och om det vi vill uppnå ändå inte går fullt ut, så får ge vi varandra tio nya möjligheter att nå så långt det går. Så bygger vi en kultur som är möjlighetsbaserad och inte problemorienterad.

De förhållningssätt som vi vill ska bidra till denna framgångskultur är:

Möjliggörande

Vi möjliggör och öppnar dörrar för nya idéer. Vi har alltid ett medborgarfokus - gott bemötande och god service möjliggör nya vägar.

Medskapande

Medarbetare, brukare, invånare, civilsamhälle, näringsliv och andra relevanta aktörer är självklart med och bidrar till hela kommunens utveckling.

Medvetenhet

Vi gör medvetna och hållbara val ur ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv. Målet är att uppnå god kvalitet i våra verksamheter. Det ska ske inom ramen för en långsiktig hållbar ekonomi och är beroende av tydlig styrning där relevant uppföljning, utvärdering och analys är förutsättningar för att kunna göra välavvägda prioriteringar och vägval.

4.2 Styrning

En politiskt styrd organisation

Gävle kommun är en politiskt styrd organisation vars högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Under kommunfullmäktige finns kommunstyrelsen och de ytterligare nämnder som fullgör kommunens uppgifter. I kommunkoncernen finns även fem helägda och två delägda bolag. Utöver bolagen finns fyra kommunalförbund.

Enligt regeringsformen är syftet med kommunal verksamhet att trygga rätten till bostäder och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet, sysselsättning och för goda förutsättningar för hälsa. Kommunen är även ansvarig för den service som har stor betydelse för samhällets funktionalitet såsom infrastruktur, vatten- och avfallshantering samt tillsyn av miljöfarlig verksamhet och livsmedelshantering.

Kommunen styrs, förutom av regeringsformen, även av kommunallagen som ger stort utrymme för självstyre. Detta innebär att kommunen har rätt att själv bestämma på vilket sätt arbetsuppgifter ska organiseras och hur resurser ska fördelas.

Kommunens verksamheter erbjuder tjänster och service till människor, företag och organisationer. Det resultat som levereras till de som nyttjar tjänsterna och servicen, har betydelse för tilliten till kommunkoncernen.

Kommunfullmäktige fastställer nämndernas verksamhetsområden, dess uppgifter och dess inbördes förhållanden och arbetsformer i reglementen. Kommunfullmäktige beslutar också om reglemente för kommunens revisorer.

Gävle kommuns styrmodell

Reglementen, ägardirektiv, förbundsordningar

Reglementen är interna regler och riktlinjer som fastställs av kommunfullmäktige och gäller för kommunens nämnder och förvaltningar. De beskriver ansvarsfördelning, arbetsformer och beslutsprocesser inom kommunen. Reglementen säkerställer att verksamheten bedrivs på ett enhetligt och rättssäkert sätt.

Ägardirektiv är instruktioner från kommunfullmäktige till kommunens hel- eller delägda bolag. Dessa direktiv anger bolagens mål, strategier och förväntningar på verksamheten. Ägardirektiven säkerställer att bolagen arbetar i linje med kommunens övergripande mål och politiska prioriteringar. De kan också innehålla specifika krav på rapportering och uppföljning.

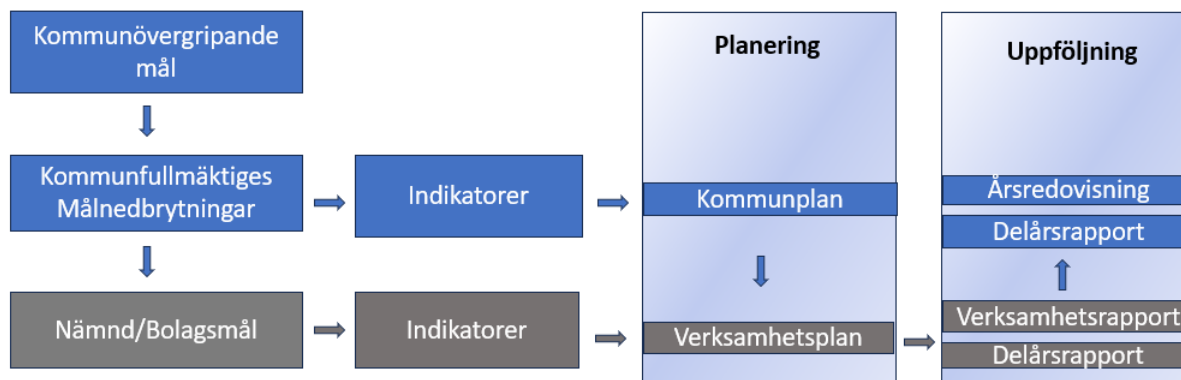
Förbundsordningar gäller för kommunalförbund, som är samarbetsorgan mellan flera kommuner eller mellan kommuner och regioner. Förbundsordningen reglerar förbundets uppgifter, organisation och beslutsprocesser. Den säkerställer att samarbetet sker på ett strukturerat och effektivt sätt, och att förbundets verksamhet bedrivs i enlighet med de deltagande kommunernas och regionernas

gemensamma mål.

Kommunövergripande mål

Gävle kommun har fem kommunövergripande mål. De kommunövergripande målen kompletteras med finansiella mål. Kommunfullmäktige har beslutat om målnedbrytningar som gäller för nämnder och bolag.

Figur: Gävle kommuns planering och uppföljningsstruktur

Kommunfullmäktiges mål är koncernövergripande och gäller för valperioden.

Styrmodellen ska bidra till att skapa en helhetsbild och en röd tråd från kommunfullmäktiges mål ner till det dagliga arbetet i verksamheterna.

Kommunfullmäktiges målnedbrytningar

Kommunfullmäktiges målnedbrytningar ska årligen brytas ned i nämnden/bolagets respektive verksamhetsplan.

Kommunfullmäktiges indikatorer

Kommunfullmäktiges indikatorer är olika typer av nyckeltal/mätetal. Indikatorerna används vid uppföljningen av de kommunövergripande målen.

Varje indikator har ägarskap hos någon/några av kommunens förvaltningar eller bolag, som även är ansvariga för att indikatorn följs upp och analyseras. Indikatorerna bör vara möjliga att mäta och beslutas alltid politiskt.

Parallellt med de kommunövergripande målen och målnedbrytningarna har Gävle kommun tre strategiska program inom miljö, social hållbarhet och näringsliv samt en översiktsplan.

Strategiska program

De strategiska programmen är idag en del i Gävle kommuns styrning för att integrera framför allt de sociala, näringslivspolitiska och miljömässiga målen i hela kommunkoncernen utifrån politiska ambitioner. En utvärdering pågår om hur programmens styrning fungerar och potentiella förbättringar. Det finns behov av att tydliggöra och likrikta styrningen av programmen som idag ser olika ut, och kommunstyrelsen kommer att fortsätta utveckla styrmodellen för de strategiska programmen med ambitionen om att förtydliga politiska prioriteringar, förenkla uppföljning och möjliggöra ett effektivt åtgärdsarbete även i en ekonomiskt utmanande tid.

Planering och uppföljning

För att säkerställa att reglementen, ägardirektiv och förbundsordningar samt de fem kommunövergripande målen följs, sker kontinuerlig uppföljning och rapportering. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt dessa styrdokument och rapporterar regelbundet till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Detta inkluderar även verksamhet som

utförs av privata utförare där kommunen är huvudman.

Genom att följa dessa styrdokument kan kommunen säkerställa att verksamheten bedrivs på ett rättssäkert, effektivt och målinriktat sätt, i linje med de politiska beslut som fattas av kommunfullmäktige.

4.3 Kommunövergripande mål

De fem kommunövergripande målen ger en vision om hur Gävle ska utvecklas på lång sikt.

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

Trygghet tidigt i livet är en grundförutsättning för att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas på bästa sätt. Förskolan ger alla barn – oavsett andra förhållanden i och runt sin familj – en tryggare, mer lärorik och mer stimulerande uppväxt. Därför ska barnens rätt till förskola öka. Eftersom alla barn är olika och familjers behov likaså, ska annan pedagogisk omsorg än förskola kunna erbjudas de familjer som önskar det.

Barngrupperna ska inte vara större än att alla barn blir sedda av personalen och får en trygg omsorg i en stimulerande pedagogisk miljö. För att lyckas med målet om minskade barngrupper måste mer pricksäkra insatser genomföras i varje rektorsområde.

Ambitionen om minskade barngrupper måste gå hand i hand med en god kompetensförsörjning och god arbetsmiljö för personalen.

Varje elev ska mötas där den är och utmanas med höga förväntningar utifrån sina förutsättningar. För att höja elevernas resultat krävs fokus på kunskapsuppdraget, rätt resurser av stödpersonal i skolan och fler utbildade lärare med bättre förutsättningar att möta varje barns behov. Arbetet för en mer likvärdig skola och att stärka skolans kompensatoriska uppdrag ska fortsätta med oförminskad kraft. Alla elever i Gävles skolor ska må bra och trivas i skolan. Nolltolerans mot mobbing och kränkningar ska vara en självklarhet. Den psykiska hälsan bland barn och unga måste stärkas. Vi ska utveckla en modern och mer förebyggande elevhälsa med fler kompetenser och ökad tillgänglighet. Skolans elevhälsa och samverkan mellan skola, familj, socialtjänst och andra instanser är en viktig grund för att lyckas.

Skolfrånvaro ska bekämpas. Kommunen ska utveckla både trygghetsarbetet och det våldsförebyggande arbetet i skolan genom vidareförädling av nuvarande insatser, i nära kontakt med föräldrar/vårdnadshavare. Nolltoleransen för droger i skolmiljön ska upprätthållas med fler metoder, och i samverkan med polisen. Samverkan mellan skola, socialtjänst, civilsamhället och polis ska öka ytterligare.

Elever ska få mer arbetsmarknadskunskap och bättre studie- och yrkesvägledning så att ungdomar gör välinformerade val och får en realistisk bild av var jobbomöjligheterna är störst. Därför är det viktigt att stärka samarbetet mellan skola och arbetsliv i grundskolan, med särskilt fokus på våra yrkesprogram, i tät koppling till företag.

Gymnasieskolan är en viktig språngbräda in i högre utbildning och till arbete. Elevhälsan är fortsatt viktig för elever som behöver stärkt stöd i omställningen att gå från högstadiet till gymnasiet. Alla program i Gävles kommunala gymnasier ska ha högskolebehörighet som norm. För att ytterligare höja statusen på gymnasieskolans yrkesprogram ska vi stärka samarbetet i yrkesprogrammen mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen.

Fortbildning för fler i jobb

Vi vill att det ska bli lättare att kunna utbilda sig till bristyrken på alla nivåer, att en utbyggnad av olika kompetenslyft och yrkesvux ska fortsätta lokalt och regionalt. För den som är yrkesverksam ska det bli enklare att kompetensväxla och ställa om under arbetslivet. Vuxenutbildningen ska ha goda förutsättningar att möta befolkningens ökande behov av utbildning och omställning för att matchas mot de lediga jobben. Vuxenutbildningen ska hitta fler vägar att arbeta kompensatoriskt och fler pedagogiska arbetsformer ska utvecklas. Kopplingen och samverkan mellan Vuxenutbildningen och Högskolan i Gävle ska stärkas.

Vi vill fortsätta reformeringen av den lokala arbetsmarknadspolitiken riktad till de personer som står allra längst från arbetsmarknaden. Höga krav och förväntningar ska finnas på att alla tar ett personligt

ansvar för att delta fullt ut i aktiviteter och utbildning som kan leda till jobb. Kopplingen och samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen ska bli ännu bättre.

Målnedbrytningar med tillhörande indikatorer

- **Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar**

Trygghet tidigt i livet är en grundförutsättning för att alla barn ska ges möjlighet att utvecklas på bästa sätt. Förskolan ger alla barn – oavsett andra förhållanden i och runt sin familj– en tryggare, mer lärorik och mer stimulerande uppväxt. Därför ska barnens rätt till förskola öka samtidigt som annan pedagogisk omsorg än förskola kunna erbjudas de familjer som önskar det, för att möta olika barns och familjer behov.

I skolan ska varje elev mötas där den är och utmanas med höga förväntningar utifrån sina förutsättningar. För att höja elevernas resultat krävs fokus på kunskapsuppdraget, rätt resurser av stödpersonal i skolan och fler utbildade lärare med bättre förutsättningar att möta varje barns behov.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikatorer	Nuläge	Målvärde 2025
Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)	210 (t2 2024)	Öka
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, lägeskommun, andel (%)	69,0% (År 2022)	Öka

- **Tryggheten och närvaron i skolan skall öka**

Alla elever i Gävles skolor ska må bra och trivas i skolan. Arbetet för en mer likvärdig skola likväl som att stärka skolans kompensatoriska uppdrag ska fortsätta med oförminskad kraft.

Nolltolerans mot mobbing och kränkningar ska vara en självklarhet och psykiska hälsan bland barn och unga måste stärkas.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Eleverfrånvaro grundskola	10,8% (t2 2024)	Minska
Eleverfrånvaro gymnasium	13,9 % (t2 2024)	Minska
Skattning om livet (åk 4), skattning 1–10.	8,68 (t2 2024)	Öka
Skattning om livet (åk 7), skattning 1–10	7,74 (t2 2024)	Öka
Trygghetsindex föräldrar förskola, skattning 1–10	8,7 (t2 2024)	Öka

- **Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar**

Vi vill att det ska bli lättare att kunna utbilda sig till bristyrken på alla nivåer och att en utbyggnad av olika kompetenslyft och yrkesutbildning ska fortsätta lokalt och regionalt. Vuxenutbildningen ska hitta fler vägar att arbeta kompensatoriskt och fler pedagogiska arbetsformer ska utvecklas. Kopplingen och samverkan mellan Vuxenutbildningen och Högskolan i Gävle ska stärkas samtidigt som kopplingen och samverkan mellan Arbetsförmedlingen och näringslivet ska bli ännu bättre.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för yrkesprogram	35,3 % (t2 2024)	51%
Gävle kommun ska matcha Skolverkets bedömning av utbud för högskoleförberedandeprogram	64,7 % (t2 2024)	49%

- **Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete**

Vi vill att arbetet med att få fler i jobb fortsätter, där de personer som står allra längst från arbetsmarknaden ska få fler vägar in i arbete. Höga krav och förväntningar ska finnas på att alla tar ett personligt ansvar för att delta fullt ut i aktiviteter och utbildning som kan leda till jobb. Samtidigt ska vi stärka samarbetet i yrkesprogrammen mellan gymnasieskola och yrkesutbildning, för att ytterligare höja statusen på gymnasieskolans yrkesprogram.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Invånare 16–24 som varken arbetar eller studerar andel (%)	6,0% (t2 2024)	Minska

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

Barnen först

Trygga sammanhang i familjen, skolan, i närområdet, civilsamhället och på fritiden är centrala för barn- och ungas förutsättningar att klara sig bra i livet. Tidiga insatser är ofta helt avgörande för att möta barn och unga som riskerar att fara illa. Ytterst måste det finnas ett starkt föräldraansvar och ett utvecklat familjestöd men för föräldrar som av någon anledning inte förmår det, behöver tidigt stöd och avlastning finnas och vid allvarliga brister ska inte samhället stå vid sidan av utan att agera. Barnets bästa ska alltid vara den viktigaste principen.

Tillgång till föreningsliv, idrott, kultur, spontanaktiviteter och andra intressen som bidrar till utveckling, lek och glädje har också stor betydelse för att ge varje barn ett rikare liv. Vi vill skapa en meningsfull fritid för alla barn, oavsett ekonomiska förutsättningar. Fler insatser och fler aktiviteter behöver utvecklas så att alla kan delta. Den jämlika fritiden kräver också fler satsningar för barn med olika funktionsvariationer.

Mänskliga rättigheter i en kommun fri från våld

Tilliten till samhället och människor emellan måste stärkas. Det är av yttersta vikt i ett samhälle som vill hålla ihop. Demokratien behöver också stärkas.

Medborgarnas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för demokratins utveckling.

Ingen ska utsättas för kränkande behandling, fördomar eller diskriminering i vår kommun. Alla ska kunna känna sig trygga i sitt hem, på jobbet och i den offentliga miljön. Alla barn har rätt att växa upp fria från våld och barnperspektivet behöver stärkas ytterligare. Vi vill fortsätta utveckla vårt arbete för en kommun helt fri från våld.

Jämlika villkor

I Gävle kan samhällets klyftor och ojämlikhet tydligt märkas mellan olika stads- och kommundelar. Högre arbetslöshet, lägre utbildningsnivå, större barnfattigdom, sämre hälsa och lägre valdeltagande är några exempel på hur invånare i vissa stads- och kommundelar drabbas hårdare än andra. För att vända den här utvecklingen och skapa goda livsvillkor i hela kommunen ska vi fortsätta att utveckla våra Stadsdelslyft och våra ytterområdessatsningar.

Bekämpa brottsligheten - jobba mer förebyggande

Kriminalitet, våld och brottslighet begränsar människors frihet och sprider rädsla och förstör både framtidstron och tilliten i samhället. Kommande år krävs en kraftsamling från hela samhället för att bryta segregationen och stoppa nyrekryteringen till gängen, med fokus på åldrarna 7–15 år. Tidiga insatser är avgörande för att möta upp grundproblematiken bakom och förhindra rekrytering av barn och unga till kriminell verksamhet och radikala och odemokratiska grupperingar.

Tidiga insatser kan skapa nya möjligheter och hindra en negativ utveckling.

Vi vill satsa på fler fältassistenter, införa en första linjens socialtjänst, sociala team eller sociala insatsgrupper som finns närmare barn, familjer och skola och är enklare att komma i kontakt med och som gör mer uppsökande verksamhet. I grunden handlar det om att stärka familjestrukturerna och föräldraansvaret men också att bygga ett starkare förtroende och tillit till socialtjänsten. Kommunala trygghetsinsatser i form av trygghetskameror och kommunala ordningsvakter ska komplettera polisens arbete. Men det krävs också en starkare polisen närvaro med fler områdespoliser som arbetar lokalt och brottsförebyggande. Kommunen och polisen ska ytterligare stärka sin redan goda samverkan och fler gemensamma insatser och överenskommelser ska identifieras.

Stärkt arbete med myndighetssamverkan mot fusk och brott

Vi vill stärka det lokala samarbetet mot den organiserade brottsligheten genom att jobba mer systematiserat mot utnyttjande av välfärdssystem, arbetslivskriminalitet och osund konkurrens.

Därför vill vi stärka både vårt eget kontrollsystem i kommunen men också stärka den lokala myndighetssamverkan i Gävle för ökade möjligheter till upptäckt, kartläggning och kontroll av osunda verksamheter som kan vara en arena för fusk, kriminalitet och välfärdsbrott.

Bostäder till alla genom hela livet

Vår samhällsplanering ska främja jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatmiljömässig hållbarhet. Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. För att få levande och trygga stadsdelar behöver bostäder, skolor, affärsverksamheter, service och arbetsplatser finnas sida vid sida. Vi ska planera för en tillräcklig nybyggnadsnivå med prisnivåer som fler klarar av, hitta nya sätt att nå minskad boendesegregation, minskad hemlöshet, blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer i hela kommunen och hitta fler sätt att främja byggnation i hela vår kommun. Vi vill skapa fler tillgänglighetsanpassade bostäder, i fler stads- och kommundelar. Under kommande år ska det också planeras för betydligt fler småhusområden. Hemlöshet ska aldrig accepteras utan fler metoder och stödinsatser måste till för att alla ska omfattas av rätten att få och kunna behålla en bostad. Metoden ”Bostad först” ska införas i Gävle kommun.

Medarbetarna, vår viktigaste resurs

Vi vet att personalens insatser är avgörande för kvaliteten i hela vår koncern. Gävle kommun ska därför stärka och göra sin arbetsgivarpolitik mer likvärdig.

Arbetsvillkor, arbetsmiljö och möjlighet till utveckling och omställning ska vara så bra att fler orkar arbeta heltid och vill arbeta kvar längre, och att fler unga söker sig till välfärdsyrkena. Vi vill stegvis öka grundbemanningen, minska timvikariebehovet, skapa mer trygga anställningsvillkor för fler och fasa ut delade turer för de som önskar med syfte att så väl bli en attraktivare arbetsgivare som att höja kvalitén i verksamheterna. Medarbetare inom välfärden ska få relevant kompetensutveckling och vi ska hitta sätt att möjliggöra att fler kan studera och kompetensväxla på betald arbetstid. Den breddade rekryteringen ska fortsätta i fler verksamheter med syfte att öka såväl kvalitet och måluppfyllelse som att minska kostnader. Alla medarbetare ska ha tillräckliga kunskaper i svenska och de som behöver, ska kunna studera svenska på betald arbetstid. Tillgången till medicinsk kompetens och annan specialistkompetens i kommunen ska säkras, oavsett utförare. Kvinnor och män som jobbar i Gävle kommun ska ha lika tillgång till arbetskläder och arbetsskor. Kommunen som arbetsgivare ska också vara ett föredöme genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Målet är att 2 procent av kommunens anställningar ska tillhöra denna grupp, ett ansvar som gäller hela kommunkoncernen.

Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Alla seniorer i kommunen ska kunna leva ett oberoende och aktivt liv med stor möjlighet till delaktighet i samhället. Därför arbetar vi för att göra Gävle till en mer äldrevänlig kommun. Vi vill stärka det förebyggande arbetet riktat till äldre. Psykisk ohälsa hos äldre behöver uppmärksammas i högre grad och förebyggas. Vi vill utveckla de uppsökande och förebyggande samtalen som i många fall kan göra att den som lever i ofrivillig ensamhet kan lotsas till volontärer, sammanhang och insatser som bryter social isolering och ohälsa.

Vården av de äldre behöver både mer resurser och ökad prioritet. En god bemanning inom äldreomsorgen är A och O för att alla ska ges den omsorg och service som den behöver i sin vardag. Samverkan mellan kommun och region är avgörande för en god vård och omsorg för de sköraste. För att utveckla den nära vården ur den äldres perspektiv vill vi se en fortsatt utbyggnad av de mobila teamen där personal från kommun och region tillsammans ger vård- och omsorg i hemmet. Vi vill också se ökad medicinsk kompetens i kommunen och vi behöver säkerställa att kommunens olika korttidsplatser är rätt dimensionerade och fyller rätt behov.

De äldre ska ha så hög personalkontinuitet, det vill säga möta så få olika personal som möjligt. Välfärdsteknik är ett viktigt komplement i vården och omsorgen av äldre. Vi ser ett behov att se över och särskilt öka bemanningen inom demensvården. Gävle kommun ska mer beakta behoven hos unga med demens. Dagverksamhet som också ger avlastning för anhöriga, ska utvecklas ytterligare.

Målnedbrytningar med tillhörande indikatorer

- **Barn och ungas livssituation ska förbättras i alla stads- och kommundelar**

Trygga sammanhang i familjen, skolan, närområdet, civilsamhället och på fritiden är centrala för barn- och ungas förutsättningar att klara sig bra i livet. Tillgång till föreningsliv, idrott, kultur, spontanaktiviteter och andra intressen som bidrar till utveckling, lek och glädje har också stor betydelse för att ge varje barn ett rikare liv.

Vi vill skapa en meningsfull fritid för alla barn, oavsett ekonomiska förutsättningar. Fler insatser och fler aktiviteter behöver utvecklas så att alla kan delta samtidigt som den jämlika fritiden också kräver fler satsningar för barn med olika funktionsvariationer.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	8,1% (År 2022)	Minska

- **Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser**

Vi vill stärka det lokala samarbetet mot den organiserade brottsligheten genom att jobba mer systematiserat mot utnyttjande av välfärdssystem, arbetslivskriminalitet och osund konkurrens. Kommunen och polisen ska ytterligare stärka sin redan goda samverkan och fler gemensamma insatser och överenskommelser ska identifieras.

Ingen ska utsättas för kränkande behandling, fördomar eller diskriminering i vår kommun. Alla ska kunna känna sig trygga i sitt hem, på jobbet och i den offentliga miljön. Vi vill fortsätta utveckla vårt arbete för en kommun helt fri från våld.

Målnedbrytningen följs upp genom att väga samman olika delar av det förebyggande arbetet avseende psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk. Inom kommunkoncernen bedrivs många olika arbeten för att motverka de tre utmaningsområdena. Det kan handla om en skolgång av god kvalitet, en uppmärksam socialtjänst och en vuxenutbildning som möjliggör för en nystart i livet. Samtidigt är det av särskild vikt att specialiserade och riktade insatser sker för att motverka problematiken.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator
Redovisning av insatser och initiativ i organisationen som sker för att uppnå målsättningen om en kommun helt fri från våld. Det omfattar även Gävle kommun utifrån ett arbetsgivarperspektiv. Redovisningen ska utgå ifrån ett kunskapsbaserat våldförebyggande arbete. Initiativ och insatser ska finnas dokumenterade där syfte och mål framgår utifrån respektive initiativ och insats.
Redovisning av initiativ och insatser som syftar till att förebygga psykisk ohälsa med utgångspunkt i kunskapsbaserade arbetssätt. Psykisk ohälsa kan beskrivas som ett samlingsbegrepp för tillstånd med olika svårighetsgrad och varaktighet. Hit hör både psykiska besvär och psykiatriska tillstånd. Initiativ och insatser ska finnas dokumenterade där syfte och mål framgår utifrån respektive initiativ och insats.

- **Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun**

Alla seniorer i kommunen ska kunna leva ett oberoende och aktivt liv med stor möjlighet till delaktighet i samhället. Vi vill stärka det förebyggande arbetet riktat till äldre och i göra grad uppmärksamma och förebygga psykisk ohälsa hos äldre.

Vården av de äldre behöver både mer resurser och ökad prioritet. En god bemanning inom

äldreomsorgen är A och O för att alla ska ges den omsorg och service som de behöver i sin vardag. Samverkan mellan kommun och region är avgörande för en god vård och omsorg för samhällets sköraste.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Kommunen är en bra plats att bo och leva på för 65+, andel (%)	99,2% (t2 2024)	Öka

- **Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem**

Medborgardialog och ökad transparens är av stor vikt för att ta in fler aspekter i kommunens verksamhetsutövning. Vår samhällsplanering ska främja jämlikhet, jämställdhet och social-, miljö- och klimatmässig hållbarhet, med fler tillgänglighetsanpassade bostäder i fler stads- och kommundelar för att möjliggöra för fler att bo och leva i hela kommunen.

Vi behöver fokusera på den jämlika fritiden, vilket kräver satsningar för medborgare med olika funktionsvariationer, så att alla kan delta. Kommunen som arbetsgivare ska också vara ett föredöme genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete.

Personer med funktionsnedsättning ska beredas möjlighet att få inflytande över frågor som berör dem inom alla Gävle kommuns olika delar. Det kan handla om utvecklingen av vår stad, förutsättningarna i våra skolor och kvalitén i vår omvårdnad.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator
Uppföljning av antalet aktiva åtgärder utifrån alla diskrimineringsgrunder på enhetsnivå som därefter sammanställs utan att vara integritetskränkande. Uppföljningen ska särskilt beakta diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning.
Uppföljning av antalet insatser och initiativ som syftar till att öka ett jämlik deltagande i fritidsaktiviteter hos personer med funktionsnedsättning. Samt en beskrivning av eventuella hinder som står i vägen för ett jämlikt deltagande och vilken påverkansmöjlighet Gävle kommun har på dessa hinder.

- **Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare**

Vi vet att personalens insatser är avgörande för kvaliteten i hela kommunkoncernen. Gävle kommun ska därför stärka sin arbetsgivarpolitik och göra den mer likvärdig. Arbetsvillkor, arbetsmiljö och möjlighet till utveckling och omställning ska vara så bra att fler orkar arbeta heltid och vill arbeta kvar längre, och att fler unga söker sig till välfärdsyrkena.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
NPS, Net Promoter Score, från Medarbetarundersökningen ("Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun") skattning 1–5.	3,77 (2022)	Öka
Sjukfrånvaro totalt bland tillsvidareanställda, kommun, andel (%)	6,7% (t2 2024)	Minska

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

Fler företag ska ha möjlighet att etableras i Gävle och fler befintliga företag ska kunna växa och frodas. Med växande företagsamhet får vi förbättrade förutsättningar att öka skatteintäkterna. Med ökade skatteintäkter kan välfärden stärkas och kommunen kan fortsätta att utvecklas. Gävle ska bidra till att möta näringslivets behov av fördubblad elkonsumtion genom ökad energiproduktion och ökad energieffektivisering i vår region. Vi vill också bidra till att ökad produktion av vätgas blir möjlig, för att underlätta industrins gröna omställning - i vår region finns både tekniken, kunnandet och viljan.

Vi ska tillgängliggöra betydligt mer verksamhetsmark med tillgång till el och vatten i kommunen under mandatperioden. Infrastruktur och service ska planeras i anslutning till marken och kommunen ska vid behov samordna de kontakter företagen behöver för att snabbt komma på plats. Vi ska arbeta för en kraftigt utbyggd laddinfrastruktur för elfordon i hela kommunen. Vi vill dessutom ta krafttag kring utvecklingen av besöksnäringen i vår region. Besöksnäringen är en av Sveriges snabbast växande branscher och en viktig näring i omstruktureringen av vår arbetsmarknad.

Företagen driver utveckling

En framgångsrik kompetensförsörjning är en förutsättning för en stark välfärd och företagens möjlighet till utveckling. Vi ska därför bidra till att minska kompetensglappen och stärka samarbetet med fler branscher på gymnasiets yrkesprogram och bygga ut vuxenutbildningen mer utifrån företagens behov.

Det ska vara lätt att göra rätt och att vara företagare i Gävle. Därför ska arbetet utifrån Tillväxt och tillsyn intensifieras, bland annat genom effektiv service, att kommunen vågar nyttja hela bedömningsutrymmet i tillämpningen av lagar och att avgifter i huvudsak tas ut när en tjänst är utförd.

Vi ska digitalisera betydligt fler tjänster, såsom bygglov och avtal, och öka tillgängligheten i våra tjänster och ständigt eftersträva regelförenklingar. Därför ska en väg in- konceptet, liksom företagsservice stärkas och kommunens handläggning gentemot företag samordnas. Bemötandefrågor ska prioriteras så att företagen känner kommunens genuina stöd. Ett möjliggörande synsätt ska råda där enkelt, effektivt och efterfrågat ska vara ledord.

Vi vill att den kommunala upphandlingen används både för att skapa fler lokala affärer men också för att nå kommunala mål, sociala, ekonomiska och miljömässiga. När det gäller innovation i upphandling är det viktigt att öppna upp och efterfråga marknadens förslag på lösningar.

Särskilt fokus ska läggas på att skapa goda relationer med det lokala näringslivet. En aktiv dialog före och efter upphandlingarna ska göra att våra behov och krav är väl kända och möjliga att nå.

Ett annat led i ett gott näringslivsklimat är att kommunen inte bedriver osund konkurrens med näringslivet men även att oseriöst företagande inte konkurrerar ut seriösa aktörer. Förståelsen mellan kommunen och företagen måste öka liksom kommunens kommunikation varför vi bedriver den verksamhet vi gör. För att motverka osund konkurrens måste vår avtalsuppföljning bli bättre. Samarbetet mellan kommunkoncernen och arbetsmarknadens parter ska stärkas både vid framtagandet av anbudsvillkor och i hur uppföljning av dessa.

Målnedbrytningar med tillhörande indikatorer

- **Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etablera sig i Gävle**

Fler företag ska ha möjlighet att etableras i Gävle. Med växande företagsamhet får vi förbättrade förutsättningar att öka skatteintäkterna.

För att förbättra Gävles företagares förutsättningar behöver vi, bland annat, möjliggöra mer verksamhetsmark under mandatperioden, planera infrastruktur och service i anslutning till marken och samordna de kontakter företagen behöver för att snabbt komma på plats.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Nystartade företag, antal/ 1000 inv, 16–64 år	7,9 (t2 2024)	Öka
Såld verksamhetsmark (hektar)	1,1 (t2 2024)	Denna följs men har inte något målvärde

- **Service, kommunikation och återkoppling ska förbättras inom hela kommunkoncernen**

Det ska vara lätt att göra rätt och att vara företagare i Gävle. Därför behöver service, kommunikation och återkoppling förbättras med fler digitaliserade tjänster, en väg in-konceptet stärks liksom företagservice och kommunens handläggning gentemot företag samordnas. Gävle kommun är såväl möjliggörare som tillsynsansvarig, där kommunikation i alla led är av största vikt för att skapa tydlighet och tillit till kommunens arbete.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Enkät lokalt företagsklimat (Svensk Näringsliv) Sammanfattande omdöme (skala 1–6)	2,86 (t2 2024)	Öka

- **Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning**

En framgångsrik kompetensförsörjning är en förutsättning för en stark välfärd och företagens möjlighet till utveckling. Vi ska därför bidra till att minska kompetensglappen och stärka samarbetet med fler branscher på gymnasiets yrkesprogram och bygga ut vuxenutbildningen mer utifrån företagets behov.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Tillgång till kompetens (företagsklimatenkäten, skala 1–6)	2,67 (t2 2024)	Öka

- **Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens**

Samarbetet mellan kommunkoncernen och arbetsmarknadens parter ska stärkas både vid framtagandet av anbudsvillkor och i hur uppföljning av dessa. Vår uppföljning måste bli bättre både

för att vara attraktiva för näringslivet och för att motverka osund konkurrens samtidigt som förståelsen mellan kommunen och företagen måste öka.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Upphandling - Index 1-100	63 (t2 2024)	Öka

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

En stad och kommuns attraktivitet avgörs, förutom av jobb och utbildningsmöjligheter, mycket av möjligheterna att leva ett gott liv i en stimulerande, trygg och fin miljö. Idrott, rörelse och en aktiv fritid är hörnstenar i ett gott liv. Kommunen ska fortsatt främja både bredd- och elitidrottens förutsättningar och på olika sätt stödja Gävlebornas möjligheter till en aktiv fritid. Den attraktiva och moderna staden ska erbjuda olika mötesplatser i form av parker, torg, spontanaktiviteter, kultur, musik, restauranger, kaféer och annat som höjer upplevelsen och skapar trivsel. Vi ska säkerställa ett grönare och mer klimatanpassat samhälle.

Det behövs nya och fler komplement till handeln, fler timmar på dygnet, för att skapa flöden av människor som vill vara i stadskärnan. Kring Agnes kulturhus finns goda möjligheter att skapa sådana miljöer. Den fria kulturen och bredden i vårt kulturutbud ska värnas. Gävle Symfoniorkester spelar en viktig roll i Gävles och hela regionens musik- och kulturliv.

För att nå våra mål behövs en stadsplanering som främjar jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatmässig hållbarhet. Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder. En välskött kommun upplevs som mer trygg. Vi ska därför också ha en nollvision för skadegörelse.

Vi bor i en kommun med många livskraftiga landsbygder, såsom Hamrångebygden i norr, Hedesunda i söder och Forsbacka i väster. Vi vet att dessa platser har potential att bli än mer attraktiva som besöksmål, för inflyttning och utveckling. Med rätt politik kan hela kommunen få växa. Kommunen ska därför utveckla såväl landsbygdspolitiken som ytterområdessatsningen.

Gävle har under många år haft en hög samhällsplaneringstakt för att möta förväntad befolkningstillväxt. Omvärlden har nu på kort tid förändrats dramatiskt och Gävle är som resten av Sverige inne i en omställningsresa för att möta en kraftigt förändrad demografi som består av långt färre unga än prognostiserat och många fler äldre medborgare. Omställningsarbetet spänner över hela den kommunala organisationen, från planering av förskole- och skolplatser, till omvårdnads- och hemtjänstbehov och inte minst bostadsutvecklingen.

Vägledande i samhällsutvecklingen i Gävle är ett samhälle med ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet i fokus. Med de perspektiven ställer nu kommunen om och anpassar såväl planering som investeringar. Gävle fortsätter att växa och utvecklas, men vi ställer om i takt och i viss mån plats. Kommunen inleder ett arbete med ny Översiktsplan under 2025, som tydligare kommer sätta ramarna för utvecklingen det närmsta decenniet. Ambitionsnivån för utbyggnadstakten är en kommun med 108 000 invånare 2035.

Målnedbrytningar

- **Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter.**

En stad och kommuns attraktivitet avgörs, förutom av jobb och utbildningsmöjligheter, mycket av möjligheterna att leva ett gott liv i en stimulerande, trygg och fin miljö som är välskött och som erbjuder olika mötesplatser i form av parker, torg, spontanaktiviteter, kultur, musik, restauranger, kaféer och annat som höjer upplevelsen och skapar trivsel.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Låg ekonomisk standard på stadsdelsnivå (1)		
Blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå (2)		
Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	91,3% (t2 2024)	Öka

1) 2) Indikatorerna har inget målvärde, önskad riktning är att en blandning av upplåtelseformer på stadsdelsnivå ska öka och samtidigt möjliggöra att människor med olika ekonomiska förutsättningar kan bo mer blandat

- **Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi.**

Extremväder och klimatförändringar gör att vi måste ha en bättre robusthet och beredskap i hela samhället. Vi behöver öka vårt oberoende och minska vår sårbarhet, där effektivisering av våra tillgångar till vatten och energi bidrar till en hållbarare och robustare tillgång.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Energi inom våra verksamheter ska effektiviseras i enlighet med MSP	150 104 MWh (t2 2024)	Minska
Vattenanvändning inom våra verksamheter ska effektiviseras	340 l/kvm (t2 2024)	Minska

- **Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.**

Varje kommun måste ta ansvar för planering och byggande så att invånarna har tillgång till bra och hållbara bostäder i hela kommunen. För att nå våra mål behövs en stadsplanering som främjar jämlikhet, jämställdhet och social- och klimatomfattig hållbart och en utvecklad landsbygdspolitik. Med rätt politik kan hela kommunen få växa.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan. Nedan indikatorer avser geografiska området Gävle.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Antal färdigställda småhus	29	115
Antal färdigställda bostäder i flerbostadshus	62	234
Andel miljöcertifierade fastigheter i Gävle kommun (3)	33	Öka

3), Källa: Indikatorn visar antalet fastigheter som certifieras enligt miljöbyggnad (SGBC)

- **Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat**

Extremväder och klimatförändringar gör att vi måste ha en ännu bättre robusthet och beredskap i hela samhället. Vi ska säkerställa ett grönare och mer klimatanpassat samhälle som kan möta ett förändrat klimat med mer extremväder.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Andel hårdgjord/bebyggd yta i 2,5-kilometersstaden		Minska
Andelen av befolkningen i tätorten som har tillgång till grönområde inom 300m från sin bostad		Öka

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. Klimatpolitiken ska ha ett tydligt jämlikhets- och rättviseperspektiv.

För att snabba på omställningen är medborgarengagemang och digitalisering ett sätt för kommunen att involvera fler i klimatomställningen. Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Samhället har ett ansvar att skapa de förutsättningar som behövs för att medborgare och verksamheter ska kunna leva och fungera hållbart. Det ska vara lättare att göra rätt och våra miljöambitioner ska gynna innovation, nya idéer och nya jobb.

Som en del i att nå klimatmålet ska samverkan stärkas mellan offentliga aktörer, näringsliv, högskola, civilsamhälle och andra viktiga aktörer för att utarbeta gemensamma mål och utbyta goda exempel och strategier. Det innebär att Gävle ska fortsätta delta i europakommissionens satsning på 100 klimatneutrala städer och i Viable cities. Dessa samarbeten ger oss god möjlighet till lärande, inspiration och extern finansiering.

Gävle ska klara målet om ren luftkvalité i staden. För att få renare, hälsosammare luft så ska det bli lättare att cykla och ta bussen, och genomfartstrafik ska stödjas för att ledas om där det är möjligt. Då blir det dessutom mindre trängsel för de som faktiskt behöver ta bilen. Vi måste ta tillvara de kunskaper som finns för att minska klimatpåverkan.

Kollektivtrafiken måste stärkas. Kommunen ska i samverkan med regionen arbeta för att kraftigt öka kollektivtrafikanvändningen, målet om dubblat resande med kollektivtrafik ska nås. Trafikens omställning till att bli fossilfri är avgörande för att lyckas med miljöarbetet.

Extremväder och klimatförändringar gör att vi måste ha en ännu bättre robusthet och beredskap i hela samhället. Vi behöver öka vårt oberoende och minska vår sårbarhet. Ökad osäkerhet i omvärlden och erfarenheter från pandemin gör också att vi behöver ha en ännu bättre egen beredskap inom fler områden.

Målnedbrytningar

- **Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet.**

Gävle kommun ska klara målet om ren luftkvalité i staden. För att få renare, hälsosammare luft så ska det bli lättare att cykla och ta bussen, och genomfartstrafik ska stödjas för att ledas om där det är möjligt samtidigt som vi måste ta tillvara de kunskaper som finns för att minska klimatpåverkan.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Procentuell minskning av territoriella utsläpp av växthusgaser jämfört med behövd minskning för att uppnå målet Klimatneutralitet 2030.	9,0%	Minska
Uppmätt partikelhalt vid Staketgatan (PM10 dygn) i antal dygn som överstiger 30 µg/m ³ .	41 ggr/år	Minska (får inte överstiga 35 ggr/år)

- **Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter.**

Trafikens omställning till att bli fossilfri är avgörande för att lyckas med miljöarbetet samtidigt som kollektivtrafiken måste stärkas. Vi ska jobba med att rätt trafik på rätt plats, där alla trafikslag behövs inom kommunen.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Publika laddstationer/fossilfria tankstationer för olika typer av förnybara drivmedel	60 elladdplatser, 19 E85, 2 biogas och 6 HVO100	Öka
Andelen av alla bostäder under 1,5 i restidskvot (kollektivtrafik/bil/cykel) till centrum Rådhusstorget)	81,74% (2014)	Öka
Andelen av nya bostäder under 1,5 i restidskvot (kollektivtrafik/bil/cykel till centrum Rådhusstorget)	76,58% (2014)	Öka

- **Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas.**

Tillsammans med hela samhället prioriterar vi ett grönt samhällsbygge för alla människors trygghet, säkerhet och framtidstro. Vi ska skydda mer natur och klimatanpassa Gävle i en högre takt för att klara ett förändrat klimat.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Skyddad natur land, andel (%)	5,0% (t2 2024)	Öka
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	20,5% (t2 2024)	Öka

- **Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering.**

Gävle ska fortsatt vara ett hållbart föredöme och strävar mot klimatneutralitet till år 2030. För att snabba på omställningen är medborgarengagemang och digitalisering ett sätt för kommunen att involvera fler i klimatomställningen.

Kommunen ska vara en föregångare i omställningen till en mer cirkulär ekonomi. Möbleringen av kommuns samtliga kontor, verksamhetslokaler, skolor, boenden och övriga lokaler ska primärt ske med återbrukade möbler och inventarier. För att säkerställa en effektiv och kostnadsbesparande hantering i samarbete med det lokala näringslivet ska Gavlefastigheter GK AB tillhandahålla allt möblemang åt kommunkoncernen.

Kommunfullmäktige kommer att följa målnedbrytningens progression med indikatorerna nedan.

Indikator	Nuläge	Målvärde 2025
Insamlat brännbart/restavfall från kommunkoncernen	114 ton (t2 2024)	Minska
Andel inköp av närproducerat i % relaterat till total inköpskostnad *(inom kommunkoncernen)	12,0% (t2 2024)	Öka (15 % 2025)

4.4 Finansiella mål

De finansiella målen beslutas i samband med budgeten för att säkerställa god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska spegla kommunens ekonomiska situation och sätta en ambitionsnivå för den finansiella utvecklingen.

Finansiella mål är viktiga för att visa att ekonomin begränsar verksamhetens omfattning och för att skydda det justerade egna kapitalet, som är en sammanställning av tidigare års ekonomiska resultat. För kommunerna är skatter och bidrag de viktigaste inkomstkällorna, och att koppla det egna kapitalet till dessa intäkter gör att dess värde kan jämföras över tid. Kommunfullmäktige har därför satt ett långsiktigt mål för justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag.

Genom att ha ett långsiktigt finansiellt mål kan kommunen bygga upp reserver för oförutsedda händelser.

När kommunfullmäktige beslutade om ny riktlinje för God ekonomisk hushållning, kompletterades även de finansiella målen i kommunplanen. Under 2024 har nya indikatorer tagits fram för att följa upp och säkerställa kommunens ekonomiska förutsättningar enligt stark finansiell ställning. För att säkra att kommunkoncernen har långsiktig ekonomi i balans får de kommunala bolagen tydliga avkastningskrav kompletterat med resultatkrav och soliditetsmått. Därigenom kan kommunfullmäktige säkerställa att bolagen arbetar i linje med kommunens strategiska mål och värderingar.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Riktlinje för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, även i verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer. Det betyder att hela den kommunala koncernen ska ha god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige ansvarar för att besluta om riktlinjer för detta.

Kommunfullmäktige i Gävle har beslutat om nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning (Dnr. 24KS49-9 10)

God ekonomisk hushållning innebär att styra ekonomi och verksamhet både på kort och lång sikt. Det är viktigt att det finns balans mellan kostnader och intäkter. Verksamhetens kostnader bör inte öka snabbare än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna överstiger intäkterna på lång sikt, får framtida generationer betala för detta.

En ekonomi i balans och en bra uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga för god ekonomisk hushållning. Ekonomin bör visa ett positivt resultat så att förmögenheten inte minskar på grund av inflation eller låg självfinansiering av investeringar. Målen för ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun.

Riktlinjerna handlar om den politiska styrningen av ekonomin på lång sikt och syftar till att ange ramar för god ekonomisk hushållning i Gävle kommun. De grundar sig på fyra principer:

1. Generationsperspektivet
2. Verksamhetsfokus
3. Finansiella mål är en politisk bedömning
4. Transparens och medborgarperspektiv

För att stärka Gävles ekonomistyrning har ett nytt mål arbetats fram: Stark finansiell ställning. Detta mål ska bland annat säkerställa att kommunens egna kapital inte minskar på ett sätt som påverkar generationsperspektivet. Gävle definierar stark finansiell ställning som att justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 procent.

Synnerliga skäl

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner varje år upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna (balanskravet). Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat justeras för vissa poster som inte hör till den egentliga verksamheten. Undantag får göras om det finns

synnerliga skäl. Ett negativt balanskravsresultat ska återställas inom tre år. Fullmäktige kan besluta att inte återställa ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Det är kommunfullmäktige som beslutar vad som utgör synnerliga skäl för att upprätta en obalanserad budget eller för att inte återställa ett negativt resultat.

Vid beslut om en budget med negativt balanskravsresultat ska kommunfullmäktige ange skälen för detta. Ett skäl kan vara om kommunen har en stark finansiell ställning. Laglighetsprövning kan inte ske av kommunens budgetbeslut eller beslut att inte reglera ett negativt resultat.

Stark finansiell ställning

Gävle kommuns viktigaste ekonomiska mål är att ha en stark ekonomi. Målet bygger på att varje generation ska betala för den kommunala service de använder.

Vad en stark ekonomi betyder kan vara olika i olika kommuner. Fullmäktige bestämmer vad som räknas som en stark ekonomi. En mer detaljerad beskrivning av stark finansiell ställning och god ekonomisk hushållning finns i avsnitt

	Mål	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag	50,0%	45,3%	46,8%	51,1%	54,8%	58,7%
Verksamhetens nettokostnader som andel av skatteintäkter och bidrag (inkl finansiell leasing)	1,0%	-8,2%	-0,7%	1,5%	2,3%	2,8%
Självfinansiering exploatering	+/- 0	85,7	84,7	110,6	16,7	5,3
Finansnetto	+/- 0	324,6	152,5	180,2	164,6	182,4

För Gävle kommun är följande indikatorer framtagna för att visa på kommunens starka finansiella ställning:

Justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag

Gävle kommuns definition av stark finansiell ställning är när justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag överstiger 50 procent.

Det justerade egna kapitalet beräknas genom att minska det bokförda egna kapitalet med ansvarsförbindelsen för pensioner (inklusive löneskatt). Ansvarsförbindelsen för pensioner avser pensioner intjänade före år 1998 och är en skuld som minskar vid utbetalning, vilket positivt påverkar det justerade egna kapitalet. Skatter och bidrag är den i särklass största intäktskällan för kommuner och dessa intäkter utgör den årliga verksamhetsbudgeten. Om kommunen inte har överskott varje år, minskar andelen justerat eget kapital.

Genom att koppla justerat eget kapital till skatter och bidrag får man ett nyckeltal som följer ekonomins utveckling, vilket är fördelaktigt för framtida generationer.

Ett stort underskott 2024 gör att den starka ekonomin tillfälligt är under 50 procent, vilket ger tid för nämnderna att anpassa kostnaderna. Budgeten för 2025 visar en stark finansiell ställning på 46,8

procent, som förväntas öka till över 50 procent från 2026.

Förändringar i nyckeltalet kommenteras i budget och årsredovisning. För att nå långsiktiga ekonomiska mål behövs överskott över tid.

Verksamhetens nettokostnader andel av skatter och generella bidrag.

För god ekonomi måste kostnader och intäkter vara i balans. Nettokostnaderna ska inte öka snabbare än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna är högre än intäkterna under lång tid, får framtida generationer betala för detta.

För att nå ett överskottsmål på 1 procent i resultat, ska nettokostnaderna vara 1% lägre än skatteintäkter och generella bidragen. I budgeten för 2025 ska verksamheterna anpassa sina kostnader, och högre överskottsmål planeras för 2026–2028.

Självfinansiering exploatering

Målet är att exploateringsverksamheten ska vara självfinansierad, alltså bära sina egna kostnader.

En budget för exploateringsverksamhet ska upprättas, där kostnader och intäkter kopplas till framtida utveckling. Nettoexploateringen inkluderar inte framtida drift och underhåll. Exploateringsresultat är intäkter från tomtförsäljning och ersättning från externa exploatörer.

Finansnetto

Aktieutdelningar och räntor ska användas för att finansiera framtida infrastruktursatsningar och exploateringsverksamhet. Finansnettot ska alltid vara positivt för att säkra det egna kapitalet.

Kommunkoncernen har en långsiktig tillväxt i balans

Indikator	Mål	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Avkastning totalt kapital %						
Gävle Energi-koncernen	7,0-11,0	8,8	8,1	9,4	10,5	10,9
AB Gavlegårdarna	3,0-7,0	2,0	3,3	3,2	3,1	3,1
Gävle Hamn AB	3,0-7,0	4,3	3,6	3,6	3,5	3,6
Gävle Parkeringservice AB	-	2,1	4,7	4,9	4,9	5,0
Självfinansieringsgrad, senaste åtta åren, totalt (Skattefinansierad verksamhet) *						

Självfinansieringsgraden beräknas som summa investeringar dividerat med summan av resultat exklusive reavinst, avskrivningar och erhållen försäljningslikvid. Beräknas på Gävle kommun samt affärsområde kommunal verksamhet i Gavlefastigheter och Gavlegårdarna.

**Självfinansieringsgrad uppdateras vid senare tillfälle.*

Kommunens bolag bedriver näringsverksamhet och skall därmed beläggas med krav som motsvarar marknadsmässiga villkor.

Respektive bolag beläggs med ett avkastningskrav som motsvarar avkastningen i den bransch bolaget verkar i men också ett avkastningskrav som säkerställer att bolaget har möjlighet att finansiera sina investeringar. Därav ställs kravet på avkastning på totalt kapital. För 2025 behöver avkastningsnivån jämföras med branschsnitt i och med löpande uppföljning under och för året. Bedömningen av om målet nås kommer för 2025 utgöras av budgeterade avkastningsnivåer.

Gavlefastigheter AB bedriver sin verksamhet utifrån kommunens verksamhetsbehov. GFABs och kommunens investeringsverksamhet hänger därmed tätt ihop. Samtidigt bygger inte bolaget upp

samlade vinster då kommunen är bolagets absolut främsta kund. För att följa att kommunen investerar i en takt som kan finansieras följs målet om självfinansiering. Ett mått på självfinansiering av investeringar i kommunen, GFAB och till den del ABG investerar för kommunala behov sammantaget under senaste 8 åren visar på en långsiktig finansiering.

Målet om en tillväxt i balans anses vara uppfyllt vid en sammanvägd bedömning av bolagens avkastning samt om självfinansieringsgraden i inklusive skattefinansierade verksamheter inom Gavlefastigheter AB och AB Gavlegårdarna över en åttaårsperiod överstiger 67 procent.

Inom kommunkoncernen bedrivs även verksamheter i förbund och genom Gävle Vatten. Då dessa verksamheter bedrivs enligt självkostnadsprincipen ställs inga finansiella krav på kommunkoncernnivå utöver att följa lagstiftning

Bolagen inom GSAB kravställs utöver avkastning på totalt kapital även ett precist avkastningsbelopp för det enskilda året för att en budget för den kommunala koncernen skall tas fram. I ägardirektiven definieras även ett minsta soliditetskrav och/eller en önskad uppnådd soliditet i syfte att säkerställa tillräckligt med eget kapital för att finansiera bolagets tillgångar.

Se punkt 5.5 Finansiell sammanställd redovisning och punkt 6.12 Gävle Stadshuskoncernen för finansieringsbehov per bolag.

4.5 Balanskravsutredning

Balanskrav enligt kommunallagen

Enligt kommunallagen ska kommuner och regioner varje år upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna, det så kallade balanskravet. Vid beräkningen av balanskravsresultatet ska årets resultat justeras för vissa poster som inte hör till den egentliga verksamheten. Undantag från balanskravet får göras om det finns synnerliga skäl.

Om resultatet är negativt ska det återställas inom tre år. Kommunfullmäktige kan besluta att inte återställa ett negativt resultat om det finns synnerliga skäl. Det är kommunfullmäktige som avgör vad som utgör synnerliga skäl för att upprätta en budget som inte är i balans eller för att inte återställa ett negativt resultat i samband med årsbokslut. Vid beslut om en budget med negativt resultat ska skälen till detta anges. Ett exempel på ett sådant skäl kan vara att kommunen har en stark finansiell ställning.

Laglighetsprövning kan inte ske av kommunens budgetbeslut eller beslut att inte reglera ett negativt resultat.

Balanskravsutredning

Belopp i mnkr	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Åretsresultat enligt resultatbudget	-245,3	176,9	409,2	375,9	431,2
Samtliga realisationsvinster	-3,1	0	0	0	0
Åretsresultat efter balanskravs-justeringar	-242,2	176,9	409,2	375,9	431,2
Årets resultat efter extraordinära poster	-242,2	176,9	409,2	375,9	431,2
Användning av medel från resultatutjämningsreserv RUR	-158,9				
Återstående medel resultatutjämningsreserv RUR	49,9	49,9	49,9	49,9	49,9
Reservering av medel till resultatreserv RER	-	98,9	306,4	13	13,6
Användning av medel från resultatreserv RER	-	0	0	0	0
Akkumulerad RUR+RER	49,9	148,8	455,2	468,2	481,8

Efter justeringar för balanskravet och extraordinära kostnader beräknas det budgeterade resultatet för 2025 till 176,9 miljoner kronor. Målet är att kommunen ska ha ett positivt resultat för 2025 och inte behöva använda medel från resultatutjämningsreserven.

Enligt kommunallagen (11 kap. 14 §) får kommuner under vissa förutsättningar reservera medel i en resultatreserv för att säkerställa god ekonomisk hushållning. En sådan reservering får endast göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämnning. Tabellen nedan visar den ackumulerade resultatreserven beräknad till fem procent av skatteintäkter och generella bidrag.

5 ÅRSPLAN

5.1 Kommunkoncernens fokus 2025

Omställningen till ett hållbart Gävle fortsätter

Med en utmanande omvärld och i svåra tider är det viktigt att Gävle fortsätter arbetet med att ställa om till ett hållbart samhälle i alla dess aspekter. Målsättningen om ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart samhälle där vi tar vårt ansvar för både nutid och framtid ligger fast. Svårare förutsättningar ställer ännu högre krav på kreativitet, flexibilitet och samarbete för att hitta nya lösningar. Det är vår förmåga att hitta dessa nya lösningar som är nyckeln till vår omställning. Vi behöver fortsätta planera för ett fungerande Gävle idag och för det framtida hållbara, attraktiva och företagsvänliga Gävle, där vi möjliggör fler arbetstillfällen och ökad konkurrenskraft. Vi vill utmana självbilden i Gävle, skapa framtidstro och stolthet. Vi har alla förutsättningar, vi är på väg, men vi är inte framme.

De fem långsiktiga kommunövergripande mål som kommunfullmäktige har fastställt: Kraftigt

förbättrade resultat i Gävles skolor, Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen, Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle, En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov samt En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun är de målsättningar som hela kommunkoncernen ska arbeta för oavsett konjunktur och omvärldsfaktorer. Det ger oss stabilitet och långsiktighet i styrningen. Däremot tidshorisonen och ambitionsnivån i önskade insatser mot målen kommer behöva justeras så länge vi inte har en ekonomi i balans.

Investeringar i en anpassad takt för framtida samhällsbygge, hållbar omställning och konkurrenskraft

Kommunen har fram till nu planerat för tillväxt utifrån historiska siffror om befolkningstillväxt på 800–1000 personer årligen och ett näringsliv som behövde nya förutsättningar för att kunna växa. Detta var vår verklighet från 2016 tills alldeles nyligen. Denna historiska tillväxt har inneburit såväl nya bostadsområden, ny verksamhetsmark, nya förskolor, skolor, äldreboenden och nya infrastrukturinvesteringar. Fantastiska investeringar som kommer att tjäna oss väl under många år framåt. Trots att inbromsning nu är nödvändig så kan vi inte riskera att värdet av statliga investeringar och infrastruktursatsningar i miljardklassen, som görs i och omkring Gävle nu, uteblir eller att vårt samhällsbygge riskeras av klimatförändringar, oro i omvärlden eller att näringslivets utveckling går oss helt förbi. Därför behöver vi fortsätta att göra investeringar. Ansvarsfullt och i takt med efterfrågan.

Vi nyttjar befintliga resurser till fullo och bygger för framtiden i reviderad takt och omfattning.

SCB:s påtagligt försämrade befolkningsprognos som kom under våren har påverkat kommunens planeringsarbete kraftigt och en anpassning med anledning av denna blir alldeles nödvändig. Kommunen ser nu minskade barngrupper, minskad inflyttning och samtidigt fler äldre-äldre. Försäljningen av mark har avstannat i och med den minskade efterfrågan som finns på marknaden till följd av höga räntor, vikande befolkningsutveckling och lågkonjunktur. Kommunen kan inte bära risken att göra investeringar i verksamhetsmark och nya bostadsområden som inte möts av motsvarande efterfrågan och intäkter. Precis som alla kommuner, regioner och hushåll så måste vi hantera att förutsättningarna har förändrats. Det gör vi både genom att omformulera vår tillväxttakt till prognosen att vi är 108 000 invånare 2035 och genom att anpassa vår planering efter denna prognos. Vi måste ompröva även befintliga projekt och vi måste prioritera än hårdare för att få en hållbar tillväxt. Därför bromsar vi in. Gävle kommun har trots allt arbetat upp en god planberedskap under tillväxtåren och vi står redo när nya förutsättningar finns för såväl ökad befolkningstillväxt som tillväxt och nya behov i näringslivet.

Under hela vår tillväxtperiod har också investeringar gjorts i nya verksamhetslokaler. Utifrån det nya läget måste vi se till att vi nyttjar befintliga resurser och redan gjorda investeringar till fullo. Därför är vår politiska målsättning att styra både lokalplanering och samordning så att resursnyttjandet maximeras samtidigt som kommunens kostnader kan minska rejält. Vi sätter därför fokus på lokaleffektivisering och minskning av externa inhyrningar.

Omställning till en hållbar ekonomi och kvalitet

Vi har under flera år befunnit oss i en storm av omständigheter som ligger utanför kommunens rådighet; skyhögt inflation, räntehöjningar, ökande pensionskostnader, skenande elpriser, tvärnit på bostadsmarknaden och återhållsamhet med nya investeringar i näringslivet. Det har gjort vår planering och vår budgetering svårare än någonsin men trots det så måste vi vända blicken inåt, mot det vi själva kan påverka.

Kommunen gick in i 2024 med en Kommunplan och budget som innebar stora krav på anpassningar i nämndernas verksamheter men med ett fokus på att i största möjliga mån bibehålla kvaliteten i kärnverksamheterna. Trots ett arbete med åtgärdsplaner för en ekonomi i balans lämnar flera nämnder negativa årsprognoser. En negativ årsprognos och ett negativt balanskravsresultat innebär att kommunen har stora utmaningar som kvarstår 2025 och framåt. Resultatutjämningsreserven kan inte bära mer underskott. Därför behövs fokus på det egna utförandet i alla nämnder. Omvärldens osäkerheter får inte grumla blicken för vad kommunen själv har rådighet över. Förvaltningen har en fortsatt mycket stor roll i att leda arbetet med ett stärkt arbete i gemensam analys och att leda en

förändringsresa med mer gemensamt ansvarstagande för att se hur det egna beteendet och de egna besluten påverkar helheten. Ett framgångsrikt arbete med detta kommer att ge oss möjlighet att göra nödvändiga framtidsinvesteringar i såväl kärnverksamhet som i nödvändiga investerings- och infrastruktursatsningar. För att få en hållbar situation behöver ekonomistyrningen och ekonomiuppföljningen utvecklas. Alla nämnder behöver ta fram relevanta jämförelsetal och ekonomimål. Referenskostnad R9 och principer för kostnadsutjämningsystemen utgör basen för den data och kostnad vi utgår ifrån när vi definierar grundutförande. Utifrån grundutförandet gör politiken sina överväganden och prioriteringar för att tydliggöra vilken ambitionsnivå som rymms inom de ekonomiska ramarna.

Kvaliteten i välfärden ska säkras

Välfärdens kvalitet kan beskrivas som hur väl medborgarnas förväntningar på välfärden uppfylls men den kan också mätas i fakta och jämförelsetal. Vi behöver arbeta mer med en kombination av dessa perspektiv. Ramarna inom vilken kvaliteten kan utvecklas utgörs av såväl ekonomiska som personella begränsningar. När demografin förändras och det föds färre barn och gruppen äldre, äldre ökar så behöver verksamheternas kostnad och utförande ses utifrån detta. Färre medarbetare betyder inte per definition lägre kvalitet om antalet barn minskar. Högre kostnad betyder å andra sidan inte heller per automatik högre kvalitet. Vår politiska ambition är att få ut bästa möjliga kvalitet inom befintliga resurser. Därför måste definitionen av kvalitet breddas för att ge bättre beslutsunderlag inför prioriteringsarbetet i nämnderna.

Kompetensförsörjningen är avgörande för att klara välfärdsuppdraget

Medarbetarna är vår viktigaste resurs och kvalitetsfaktor. Men inte heller medarbetare är en gränslös resurs. Därför måste vi i första hand ta tillvara redan befintliga medarbetares hela kapacitet och kompetens. Just nu finns en stor obalans mellan ekonomi och resursanvändning inom flera delar av kommunen. Inom välfärden har vi politiskt prioriterat höjd grundbemanning för att öka kvaliteten och kontinuiteten och för att minska på timvikariebehovet. Den effekt vi eftersträvade har inte uppfyllts.

Nu måste vi ta krafttag för att nyttja redan befintliga medarbetares fulla kapacitet och kompetens. Det betyder att fler behöver arbeta heltid, att vi måste fokusera än mer på friskfaktorer så att sjuktalet kan minska, att ledarskapet behöver stärkas, att arbetsmiljöarbetet behöver intensifieras och att samverkan med våra fackliga parter ytterligare behöver stärkas. I de verksamheter som hårdast drabbas av demografiska förändringar och där behovet av medarbetare därmed minskar behöver dessa förändringar göras under ordnade former och i tät samverkan.

Budgetförutsättningar

I år och för åren framåt kommer skatteunderlaget att öka betydligt långsammare än normalt på grund av att befolkningsutvecklingen i princip har avstannat för kommunen. De högre prisnivåerna i samhället ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt.

Den nuvarande negativa ekonomiska prognosen innebär att delar av den kvarvarande resultatutjämningsreserven måste användas för att klara balanskravet och därmed undvika kravet på att återställa underskottet under tre år. Även om resultatutjämningsreserven kan användas innebär det att det egna kapitalet sjunker i kommunen då resultatutjämningsreserven är en del av det egna kapitalet. Ett lägre eget kapital innebär en försämrad ekonomisk ställning. En sämre ekonomisk ställning kan till exempel leda till sämre villkor vid upplåning och att vi inte kan åberopa stark finansiell ställning och därmed måste återställa alla framtida underskott.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av en för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet ska beslutas lokalt av varje kommun, utifrån lokalt rådande förutsättningar och ingår därmed i den politiska bedömningen.

Nytt ekonomiskt mått, stark finansiell ställning

Kommunfullmäktige har antagit en ny riktlinje för god ekonomisk hushållning. Riktlinjen avser den politiska styrningen över ekonomin främst på lång sikt och har som syfte att ange ramar för vad som är god ekonomisk hushållning i Gävle kommun. God ekonomisk hushållning, enligt beslutade riktlinjer bygger på att ha generationsperspektiv, verksamhetsfokus, att finansiella mål är en politisk bedömning och det bygger på transparens och medborgarperspektiv. Ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner: att hushålla här och nu och att hushålla över tid. Vi behöver väga ekonomi mot verksamhet på kort sikt och vi behöver väga verksamhetens behov nu mot verksamhetens behov på längre sikt. Det finansiella perspektivet blir dock styrande för vilka verksamhetsmässiga ambitioner kommunen har råd med. Som ansvariga för förvaltningen av medborgarnas skattepengar måste vi sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

För att förstärka kommunens ekonomistyrning föreslås i riktlinjen ett nytt nyckeltal för kommunens ekonomi: stark finansiell ställning. Gävle kommuns definition av stark finansiell ställning är att justerat eget kapital som andel av skatter och bidrag minst ska utgöra 50 procent. Eget kapital kan beskrivas som hur mycket vi kan finansiera med egna pengar. Justerat eget kapital är eget kapital minus ansvarsförbindelsen för pensioner inklusive löneskatt.

Ekonomiskt nuläge 2024

År 2024 budgeterade kommunen med underskott – drygt minus 355,3 miljoner kronor exklusive exploateringsresultat. Årsprognosen ligger på minus 331,0 mnkr exklusive exploateringen och vi kommer att föreslå Kommunfullmäktige att använda återstående resultatutjämningsreserv för att täcka underskottet. Om årets resultat blir som befarat så finns inga ytterligare historiska överskott kvar att täcka framtida underskott med. Därav krävs återställning av negativa resultat. Nämndernas årsprognos ligger på minus 183,1 mnkr, varav 146,6 mnkr kommer från välfärdsnämnderna.

Som årsprognosen ser ut idag har kommunen högre verksamhetskostnader än skatteintäkter på 528,7 mnkr. Del av de höga kostnaderna, ca 170 mnkr, förklaras av högre pensionskostnader på grund av inflation men ca 359 mnkr är rent driftunderskott. Som situationen nu är, att vi har kostnader som överstiger våra intäkter, är inte hållbart i längden.

Budget 2025

I budget 2025 ökar skatteintäkterna med 313,3 mnkr jämfört med prognos 2024 och budgeterat exploateringsresultat är kraftigt nedjusterat och uppgår till 84,7 mnkr. Samtidigt uppgår finansnetto till 147,6 mnkr vilket är en minskning på 177 mnkr jämfört med 2024. Ett budgeterat resultat exklusive exploatering om 92,2 mnkr motsvarar 1,2 procent av skatter och bidrag och motsvarar en stark finansiell ställning på 46,7 procent.

Nämndernas ramar minskar med 34 mnkr jämfört med 2024 årsbudget och med 243 mnkr jämfört med årsprognos 2024. Nedjusteringen beror på lägre PO- pålägg kopplat till minskade pensionskostnader om 143,7 mnkr och minskade volymer utgör nedjustering på 99,3 mnkr. Vi räknar att underskottet från 2024 samt volymminskningen som sammantaget uppgår till 292,1 mnkr kommer att bli svårt för nämnderna att hantera under 2025. I beloppet ingår viss del åtgärdsplaner som nämnderna jobbar för att komma på beslutade ramar.

För att klara nödvändig omställning på ett ansvarsfullt sätt, främst i välfärdsnämnderna, så föreslår vi politiskt att verksamheterna får en väldefinierad omställningstid för att återställa sina underskott, med höga krav på effekthemtagning under tre års tid och att 2026 blir året då vi når målet om stark finansiell ställning 50 procent.

En stark finansiell ställning är en förutsättning för att klara god kvalitet i välfärden och våra politiska målsättningar om ett socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbart Gävle. Vårt huvudfokus är att klara nödvändig omställning för att kunna göra medvetna politiska prioriteringar och satsningar framåt.

5.2 Omvärld

Samhällsekonomisk utveckling

Ekonomirapporten oktober 2024:

Lågkonjunkturen i svensk ekonomi har nått sin botten. Sammantaget blir den svenska tillväxten svag i år. Ån syns inte uppgången i hushållens konsumtion, men vi förväntar oss att den kommer till vintern, drivet av högre reallöner, lägre ränteutgifter och en stigande optimism bland svenska hushåll där enkäter visar ökat förtroende sedan årets början. Vi räknar med att BNP ökar med en knapp procent i år och drygt 3 procent 2025. Trots en klart starkare tillväxt kommande år dröjer det flera år innan vi helt har lämnat lågkonjunkturen bakom oss.

Löneutvecklingen ligger på en högre takt jämfört med de senaste åren. Under två års tid fram till i våras motsvarade det fortfarande reallönesänkningar, men nu vänder det till reallöneökningar. Nästa år förväntas löneutvecklingen växla ned något, men vi ser ändå en ökning av reallönerna. De disponibla inkomsterna efter skatt och ränteutgifter ökar ännu mer då den ekonomiska politiken får en mer expansiv inriktning. Regeringen presenterade i september en expansiv budget för att bland annat lyfta ekonomin ur rådande lågkonjunktur där de största satsningarna var på hushållen, främst i form av skattesänkningar. Riksbanken har sänkt styrräntan tre gånger i år och signalerar fler sänkningar både i år och nästa år. KPIF-inflationen har sedan juni i år legat under 2 procent vilket är Riksbankens inflationsmål.

Arbetslösheten minskar i slutet av 2025

Trots att svensk BNP har gått sidledes i snart tre år har sysselsättningen bara dämpats något. Förutom att tillbakagången är liten har den också dröjt. Det är först de tre senaste kvartalen som visar vikande sysselsättning. En högre BNP-tillväxt bidrar gradvis till en starkare arbetsmarknad framöver, men förstärkningen blir relativt utdragen. Den högre arbetslösheten ligger kvar under nästan hela 2025, då BNP-tillväxten först bedöms lyfta produktiviteten, därefter medelarbetstiden via högre antal arbetade timmar. Det dröjer därför innan återhämtningen ger avtryck i ett stigande antal sysselsatta. En nedgång av andelen arbetslösa antas ske först i slutet av 2025.

Extra hög ökning av det reala skatteunderlaget 2025

I år ökar skatteunderlaget svagt, med endast 3,7 procent. Denna svaga ökning beror i hög grad på en marginell ökning av antalet arbetade timmar mellan 2023 och 2024. Detta gör att lönesummans bidrag till skatteunderlagstillväxten 2024 minskar med nästan 1 procentenhet jämfört med 2023. Skatteunderlaget gynnas dock, i likhet med 2023, av en ovanligt stor ökning av pensionsinkomsterna. Detta förklaras framför allt av ökningen av prisbasbeloppet.

Starkare BNP-tillväxt nästa år driver gradvis upp antalet arbetade timmar, vilket är en huvudförklaring till uppväxlingen av tillväxten för såväl lönesumman och skatteunderlaget 2025, som beräknas öka nominellt sett med 4,3 procent.

Det som har störst betydelse för kommuner och regioner är kombinationen av intäkter och pris- och löneökningar. Under både 2023 och 2024 har priser och löner ökat snabbare än skatteunderlaget vilket därmed urholkat värdet av intäkterna rejält i kommuner och regioner. Det är första gången under 2000-talet som det reala skatteunderlaget minskar två år i rad. Regionerna har påverkats mer än kommunerna. Deras pris- och löneökningar har varit större, eftersom pensionsskulden i balansräkningen är betydligt större i regionerna än i kommunerna. Detta har gjort att värdesäkringen slagit igenom betydligt hårdare för regionerna. År 2025 ändras förutsättningarna helt. Pris- och löneökningarna blir negativa (dvs. det blir alltså pris- och löneminskningar) i och med att pensionskostnaderna minskar så kraftigt att de överstiger övriga pris- och löneökningar. Skatteunderlaget ökar också snabbare nominellt sett till följd av tillväxten i ekonomin och fler arbetade timmar. Sammantaget gör detta att skatteunderlaget realt sett stärks med nästan 5 procent 2025, något som troligen aldrig inträffat tidigare.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen och befolkningens sammansättning har stor betydelse för planering av den kommunala verksamheten med bland annat lokalisering och dimensionering av investeringar som

förskolor, skolor, vård- och omsorgsboenden och fritidsanläggningar. Befolkningsutvecklingen är även ett viktigt instrument för beräkning av skatteunderlag.

Ekonomirapporten oktober 2024:

Statistikmyndigheten SCB:s senaste befolkningsframskrivning som presenterades i april i år visar tydligt hur mycket långsammare befolkningsförändringen är kommande år jämfört med den period vi varit inne i. Befolkningsstillväxten beräknas öka med 2 procent kommande tio år jämfört med 9 procent föregående tioårsperiod. Den långsammare befolkningsstillväxten slår främst igenom på gruppen 0–19 åringar, som beräknas minska med över 200 000 personer kommande 10 år. Barn i skolåldern ökade med nästan 19 procent mellan 2013 och 2023, de minskar med 12,5 procent mellan 2023 till 2033. Det är en extrem förändring.

I dag finns det nästan 10 000 förskolor i Sverige. 2018 gjorde Sveriges kommuner och regioner, SKR, en enkätundersökning bland kommunerna som svarade att det behövde byggas omkring 700 nya förskolor de närmaste sex åren. Resultatet av undersökningen ledde fram till en ramavtalsupphandling av förskolor som avslutades 2019. Så sent som i juni 2023 gjorde ett av de elva företag som tilldelades ramavtalet, reklam i en dagstidning för ett digitalt verktyg baserat på ramavtalet så att kommunerna enkelt skulle kunna designa och beställa sina nya förskolor. Bara några månader senare, i april 2024 när SCB:s nya befolkningsframskrivning presenterades visade den att antalet förskolebarn beräknas minska med 14 procent mellan 2023 och 2028. Grovt omräknat i antal förskolor skulle det betyda ett minskat behov av mer än 1 000 färre förskolor än i dag. Nu kommer det naturligtvis inte att bli så, det är bara en teoretisk beräkning som inte baseras på hur efterfrågan på förskoleplatser ser ut per kommun och kommundel, hur många förskolepaviljonger som behöver utrangeras, hur gruppstorlekarna i förskolorna kommer att förändras mm. Men antalet sätter ändå fingret på utmaningen.

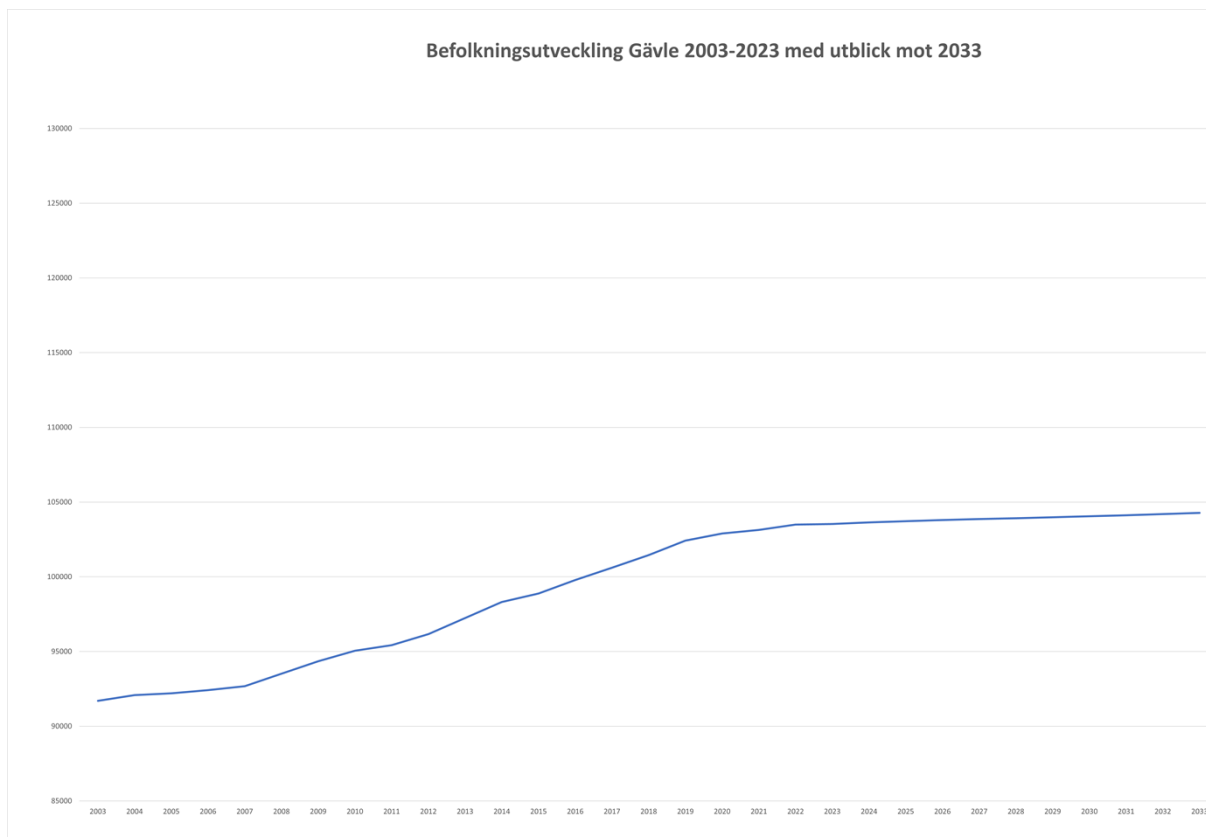
Enligt SCB:s befolkningsframskrivning från 2018 skulle det finnas 650 000 barn i förskoleåldern år 2028, vilket i sig var en nedrevidering med nästan 30 000 från året innan. Nu visar framskrivningen till 2028 knappt 500 000 förskolebarn. Antalet barn i förskoleåldern beräknas minska i samtliga kommuner de närmaste fem åren. Det innebär att förskolebarnen även kommer att bli färre i kommuner som växer. I många kommuner som krymper beräknas antalet förskolebarn minska ännu snabbare, i en kommun handlar det om hela 37 procent färre förskolebarn fram till år 2028. Personer som är 80 år och äldre ökar stabilt i samtliga kommuner och med mer än 30 procent de kommande tio åren i nästan samtliga kommuner. Här är ökningen snabbast i kommuner som ännu inte har så stor andel äldre, vilket oftast är växande kommuner.

Gävle kommun

Gävle kommun märker av de nya förutsättningarna för befolkningsprognosen.

Gävle kommun hade 103 532 invånare vid början av år 2024. Under 2023 ökade befolkningen med 39 personer. Prognosen för 2024 är en ökning med 105 personer.

Enligt den nya befolkningsprognosen som kommit från SCB så kommer Gävle kommuns befolkning att uppgå till 104 119 personer vid utgången av 2031. Det innebär en ökning på 587 personer. Gävle kommun har i snitt ökat med ca 590 personer per år mellan 2003–2023.

Figuren nedan visar den befolkningsprognos SCB presenterade under 2024 för Gävle kommun.

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budgetår 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Utblick 2029	Utblick 2030	Utblick 2031
Antal invånare 31 december	103 532	103 637	103 726	103 805	103 865	103 926	103 985	104 049	104 119
Varav 0-19 år	23 262	23 066	22 919	22 722	22 500	22 274	22 020	21 771	21 591
Varav 85 år och äldre	2 824	2 916	2 982	3 117	3 275	3 449	3 717	3 958	4 215

Befolkningsprognosen revideras varje år för att säkerställa att planeringen är aktuell och anpassad till de senaste demografiska förändringarna.

5.3 Budgetmodell och kalkylförutsättningar

Ekonomiska ramarna har på tjänstemannanivå räknats fram utifrån tidigare beslutad ram, inklusive tillkommande beslut som påverkar ramarna. För kommande år har intäkter och kostnader indexerats. Hänsyn har även tagits till volymförändringar till följd av beräknade befolkningsförändringar i åldersgrupper som påverkar skol- och äldreomsorgsverksamhet med mera. Ramarna överlämnas därefter till den politiska nivån för prioriteringar där avstämning även ska ske mot de framtagna kommunövergripande målen.

De ekonomiska ramarna består för den skattefinansierade verksamheten av ett tilldelat

kommunbidrag (anslag) som ska ses som den ersättning kommunfullmäktige tilldelar nämnderna för att bedriva beslutad verksamhet för att uppnå fastlagda mål.

Tilldelning av ramar och avsatta reserver

I de till nämnderna tilldelade ramarna ingår inte ersättning för tillkommande hyror och kapitaltjänstkostnader till följd av investeringar under planperioden. En summa är reserverad under finansförvaltningen som motsvarar de beräknat framtida kostnaderna som är till följd av de planerade investeringarna. Nämnderna tilldelas utökad ramkompensation motsvarande hyra eller kapitaltjänstkostnad när investeringen är färdigställd och kostnaderna för nämnden uppstår.

Det är avsatt reserver utan specificerat ändamål, till kommunstyrelsens disposition med 19 mnkr per år, varav drygt hälften kalkyleras som bestående kostnader.

Följande kalkylförutsättningar har ingått i beräkningarna av de ekonomiska ramarna.

Nämndernas intäkter utöver kommunbidrag har uppräknats med 1,7 procent 2025, 1,9 procent 2026 och 2,0 procent övriga år. För vissa statsbidrag, hyresintäkter mm används dock lägre indextal. Nämnderna kompenseras för ökade lönekostnader med 2,8 procent 2025, 3,0 procent 2026 och 3,2 procent per år under resterande planperioden.

För 2025 finns det medel motsvarande 0,4 procent avsatta som reserv för att möta eventuella effekter av lönekorrigeringar och nya löneavtal. För 2026 är det avsatt motsvarande 0,3 procent och resterande år under perioden 0,1 procent.

PO-påslaget är sänkt 5,76 procentenheter 2025 jämfört med 2024. Nämndernas ramar är reducerat med motsvarande belopp. För 2026 sjunker PO-påslaget med ytterligare 1,6 procentenheter för att sedan öka med 0,7 procentenheter. Nämndernas kommunbidrag under planperioden är justerade med motsvarande belopp.

Inflationskompensationen (KPIF) uppgår till 1,7 procent år 2025, 1,9 procent 2026, samt med 2,0 procent år 2026 och 2027. För köp av verksamhet har indexerings gjorts utifrån ett snitt av ramkompensationen för personal- respektive övriga kostnader.

Internräntan uppgår till 2,5 procent för hela planperioden.

För att möjliggöra acceptabla nivåer i kommunens totala resultat har kostnadsreduceringar motsvarande 1,0 procent för varje år under planperioden ålagts följande nämnder; Samhällsbyggnadsnämnden, Kultur och fritidsnämnden, Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden, Socialnämnden samt Omvårdnadsnämnden och Utbildningsnämnden. Kommunstyrelsen har ålagts kostnadsreduceringar om 2,0 procent för 2025 och 2026 och 1,0 procent för åren där efter.

Totalt motsvarar de ålagda effektiviseringskraven enligt ovan ca 82 mnkr 2025 och ytterligare 240 mnkr 2026–2028.

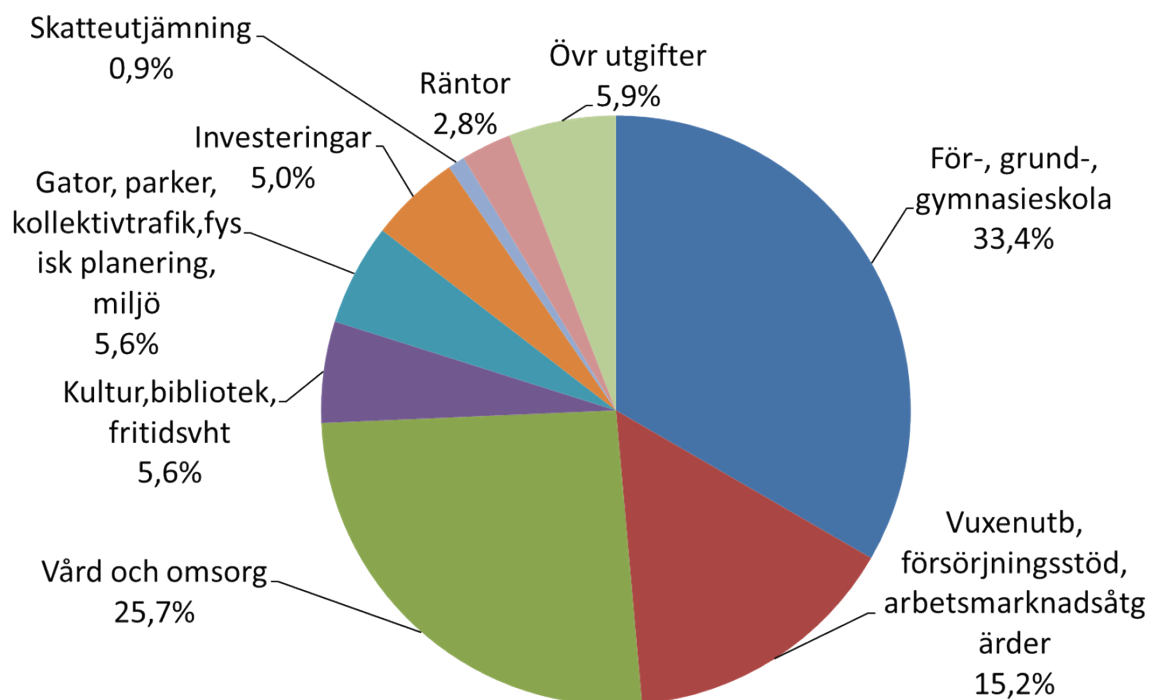
Skatteintäkterna är beräknade efter den senaste prognosen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) från oktober månad 2024 avseende utvecklingen av skatteunderlaget mm.

5.4 Finansiering av verksamheterna

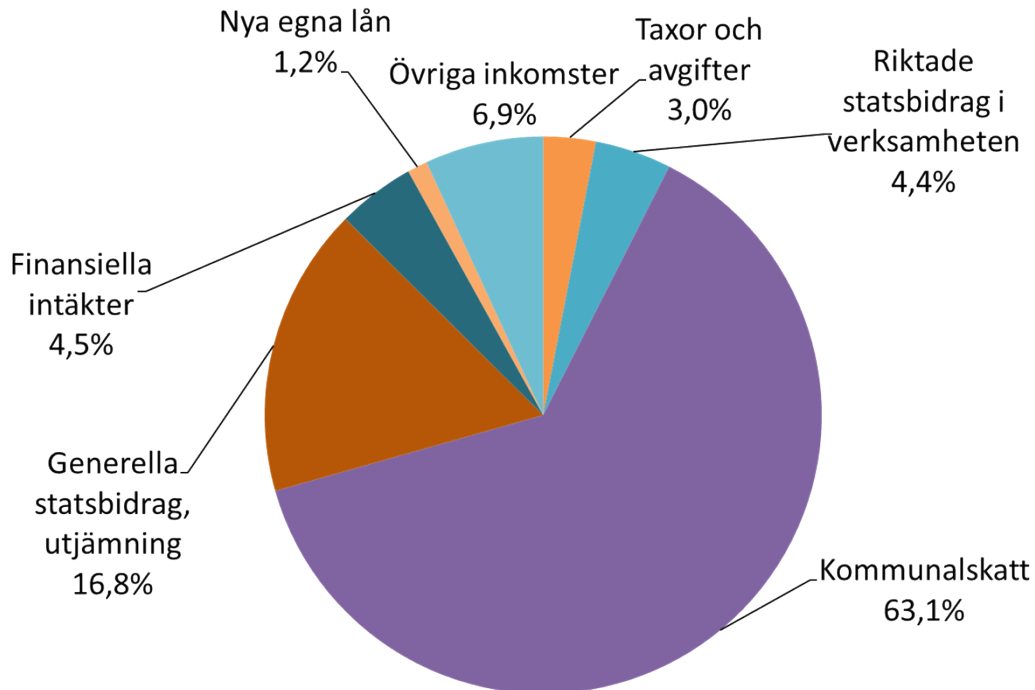
Belopp i mnkr	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Vad går pengarna till?					
För-, grund- och gymnasieskola	3 347	3 299	3 320	3 373	3 427
Vuxenutbildning, arbetsmarknadsåtgärder och försörjningsstöd	1 506	1 507	1 533	1 585	1 637
Vård och omsorg	2 598	2 545	2 560	2 610	2 689
Kultur, bibliotek och fritidsverksamhet	518	550	558	572	583
Gator, parker, kollektivtrafik, fysisk planering o miljö	567	551	574	610	635
Pensionskostnader	659	440	411	432	438
Övrigt	273	359	436	416	431
Avgår interna räntor	-44	-49	-50	-50	-48
Summa verksamhetens kostnader	9 423	9 201	9 343	9 547	9 792
Avgår internt tillförda medel	-417	-167	-125	-159	-172
Kommunalt kostnadsutjämningsystem	117	92	94	96	98
Finansiella kostnader	294	272	293	381	448
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	452	492	528	477	352
Amortering av egna lån	0	0	89	26	0
Till egen kassa	27	0	0	88	292
Summa utbetalningar	9 897	9 891	10 222	10 456	10 810
Var kommer pengarna från?					
Taxor och avgifter	296	301	307	314	320
Riktade statsbidrag i verksamheten	432	439	446	455	460
Övrigt i verksamheten	662	670	712	623	623
Summa verksamhetens intäkter	1 389	1 409	1 466	1 391	1 403
Kommunalskatt	6 032	6 245	6 514	6 784	7 049
Kommunalt inkomstutjämningsystem	1 017	1 109	1 168	1 219	1 266
LSS-utjämning	6	26	26	26	26
Regleringsbidrag mm från staten	316	271	234	175	136
Fastighetsavgift	248	258	258	258	258
Finansiella intäkter	621	447	496	568	652
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	45	0	0	0	0
Ny egna lån	0	115	0	0	0
Förändring i rörelsekapital	221	11	61	35	20
Summa inbetalningar	9 897	9 891	10 222	10 456	10 810

Kommunens utgifter återfinns främst inom de prioriterade verksamheterna skola, vård och omsorg mm. Kostnadsökningen under planeringsperioden uppgår för dessa verksamheter till ca 400 mnkr eller cirka 5,5 procent. De samlade bruttoutgifterna i kommunen år 2025 uppgår till 9,9 miljarder kronor eller cirka 95 400 kronor per invånare. Kommunen satsar sina resurser främst inom de prioriterade områdena. Av de sammanlagda anslagen (kommunbidragen) i driftbudgeten på 7,7 miljarder kronor riktas 82 procent till dessa verksamheter. Den enskilt viktigaste inkomstposten utgörs av den kommunala inkomstskatten som uppgår till 63 procent av kommunens totala inkomster. Detta motsvarar cirka 60 200 kronor per invånare. Inkomster från taxor och avgifter kommer främst från förskole- och omvårdnads verksamhet.

Utgifternas fördelning i budget 2025

Inkomsternas fördelning i budget 2025

5.5 Finansiell analys sammanställd redovisning

Årets resultat

Resultat per bolag

<i>Belopp i mnkr</i>	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Gävle kommun	-193,9	-225,6	
Gävle Stadshus-koncern	227,2	323,7	
Gävle Vatten	10,0	-5,0	
Övriga bolag	39,2	40,0	
Elimineringar - Aktieutdelning	-339,3	-339,3	
Elimineringar - Övriga	151,1	3,3	
Summa	-105,7	-202,9	

Tabellen uppdateras vid senare tillfälle

Investeringar

Kommunens förvaltningar och bolag har arbetat fram investeringsplaner och följande investeringsnivåer finns nu inarbetade i förslaget till ekonomiska ramar för planeringsperioden 2025–2028.

Investeringar	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
<i>Belopp i mnkr</i>				
Gävle Stadshuskoncern				
Gävle Vatten AB				
Gävle kommun 1)				
Summa				

1) Inklusivt anläggningstillgångar från exploatering

Tabellen uppdateras vid senare tillfälle

Finansiering av nettoinvesteringar

5.6 Finansiell analys av kommunen

Verksamhetens nettokostnader

Intäkter från skatter, generella bidrag och utjämningsystem beräknas totalt öka med 310 mnkr mellan åren 2024 och 2025. Nettokostnaderna beräknas minska för samma period med ca 250 mnkr. Förklaring till att nettokostnaderna minskar beror till stor del på att PO-kostnaderna beräknas minska med ca 205 mnkr och att ett antal engångskostnader 2024 om ca 120 mnkr som inte består 2025 och framåt. Största enskilda posten av engångskaraktär är avsättningar för framtida utbetalningar till Trafikverket om ca 83 mnkr.

Med budgetförslaget ökar skatteintäkterna mer än nettokostnaderna under planperioden. År 2028 kan intäkter för skatter, generella bidrag och utjämningsystem beräknas öka med ca 1 130 mnkr jämfört med år 2024 och verksamhetens nettokostnader (exklusive reavinst/-förluster) med ca 350 mnkr om man bortser från effekt av finansiell leasing. I budgetförslaget ingår dock ett effektiviseringskrav på totalt 325 mnkr under perioden och att de nämnder som har underskott förväntas att ha hanterat dessa. Prognostiserat underskott att hantera i kalkylen är 170 mnkr, vilket är baserat på nämndernas prognos per delår 2 2024.

Realiseras inte effektiviseringskrav samt att befintliga underskott ej hanteras ökar nettokostnaderna med 845 mnkr för samma period. Det bör dock betonas att prognosen för den senare delen i planeringsperioden är osäker.

Pensionskostnadernas utveckling

Kommunens pensionskostnader består av direkta utbetalningar till kommunens pensionärer, individuella pensionsavgifter och pensionsförsäkringar, avsättning för framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner efter år 1998 samt särskild löneskatt på pensionskostnader. Förändringar av pensionsrätter intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen och belastar således inte balansräkningen.

Från år 2015 tillämpar kommunen "Omställningsstöd och pension för förtroendevalda" (OPF-KL) som är utformat för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare.

Under 2023 träffades en överenskommelse där AKAP-KL byter namn till AKAP-KR och gäller för alla arbetstagare inom kommunal sektor, inklusive arbetstagare som tidigare omfattats av pensionsavtalet PA-KFS 09. Majoriteten av de arbetstagare som tidigare omfattades av KAP-KL omfattas från 2023

också av AKAP-KR. Pensionsavgiften i AKAP-KR höjs till 6 procent på den pensionsgrundande lönen upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp, och 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp upp till 30 inkomstbasbelopp.

För 2025 budgeteras pensionskostnaderna inklusive finansiell del till ca 480 mnkr.

Pensionskostnaderna påverkas starkt av föregående års inflation. Inflationen har sjunkit kraftigt 2024 jämfört med 2025 vilket medför kraftigt minskade pensionskostnader 2025 jämfört med de två föregående åren. Budgeterade pensionskostnader sjunker ytterligare något 2026, ca 420 mnkr, för att återigen öka till en nivå strax under 2025 års nivå 2026, ca 465 mnkr.

I den av KPA beräknade förändringen av pensionsåtagandet redovisad som ansvarsförbindelse redovisas en minskning med ca 68 mnkr mellan år 2024 och 2025. Med dämpad inflation sjunker ansvarsförbindelsen till följd av att utbetalningar av intjänade pensionsrätter före år 1998 ökar. Detta belastar kommunens resultat negativt till följd av den tillämpade blandmodellen. Under resterande del av planeringsperioden prognostiseras ansvarsförbindelsen sjunka med ca 230 mnkr. Den totala ansvarsförbindelsen beräknas vid utgången av år 2024 till 1 147 mnkr inklusive löneskatt.

Skatteintäkter m.m.

Skatteintäktsberäkningen bygger på nuvarande skatt 22,26 kr, samt en genomsnittlig befolkningsökning med ca 80 invånare per år fram till år 2028.

Enligt taxering 2022 uppgick Gävlebornas beskattningsbara inkomster (skatteunderlaget) inkomstår 2021 till ca 25 mdkr. Gävlebornas beskattningsbara inkomst per invånare (skattekraften) 2024 prognostiseras uppgå till 260 504 kr, vilket är 96,2 procent av riksgenomsnittet. För 2025 prognostiseras skattekraften till 269 591 kronor per invånare vilket är 95,4 procent av riksgenomsnittet. Skattekraften i procent av riksgenomsnittet prognostiseras att ligga på ungefär samma nivå som 2025 för de närmsta efterföljande åren.

Enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) prognos för inkomståret 2023 (okt 2024) ökar skatteunderlaget i riket med 4,9 procent. Den aktuella prognosen pekar på att ökningen av skatteunderlaget blir lägre 2024 (3,7 procent) för att sedan bli högre 2025 (4,3 procent). Den procentuella förändringen kommer att bli än högre 2026 (4,6 procent) för att sedan bli lägre åren därefter och ligga på 4,1 procent 2028.

För Gävle kommun prognostiseras skatteunderlaget ligga på en lägre nivå än i riket och öka med 3,8 procent 2023, 3,5 procent 2024 samt 4,1 procent 2025. För 2026 beräknas ökningen till 4,4 procent och därefter till 4,2 procent (2027) och 3,9 procent (2028)

Tillämpningen av SKR:s prognos innebär att Gävle kommun har en skuld till staten för inkomstår 2023 med 17,5 mnkr (regleras januari 2025). Detta till följd av att de fysiska utbetalningarna av skatteinkomsterna sker utifrån uppräkningsstal som fastställs av regeringen och att dessa avviker från de tillämpade prognoserna. Enligt samma princip prognostiseras Gävle kommun ha en fordran på staten för inkomstår 2024 om 43,2 mnkr.

Sammantaget beräknas Gävle kommuns skatteintäkter till 6 219 mnkr år 2025, vilket är en ökning med 212 mnkr jämfört med prognosen för år 2024.

Nettointäkten från de kommunala utjämningssystemen, fastighetsavgift och de generella bidragen beräknas till 1 572 mnkr år 2025, vilket är 101 mnkr högre jämfört med prognosen för år 2024.

Finansiella intäkter och kostnader

Kommunens roll som internbank skapar stora flöden genom den förmedling av lån som sker till i huvudsak de kommunala bolagen. De förmedlade lånen och certifikaten till våra bolag uppgick vid årsskiftet 2023/2024 till ca 8 925 mnkr, och kan förväntas stiga till ca 10 800 mnkr under 2025 och till ca 15 600 mnkr vid utgången av år 2028 baserat på bolagens finansieringsbehov. Övrig långfristig utlåning var vid årsskiftet 2023/2024 1 051,9 mnkr, främst till kommunala bolag.

Gävle kommun har ett positivt finansnetto, ca +60 mnkr i bokslut för år 2023. För år 2024 förväntas finansnettot uppgå till ca +200 mnkr, inkluderat utdelning från Gävle Stadshus AB med 339,3 mnkr, varav 16 mnkr är vidareförmedlat från AB Gavlegårdarna för att användas till bostadssociala åtgärder. I utdelningen för 2024 ingår även en engångsutdelning om 200 mnkr från Gävle Energi AB. Budgeterat finansnetto för 2025 är +49,5 mnkr inkluderat utdelning om 136,8 mnkr. I och med att

kommunkoncernen redovisar finansiell leasing för kommunala verksamhetslokaler enligt K3s regelverk påverkas finansnettot som följd redovisningsmässigt med ökade finansiella kostnaderna. Finansnetto exklusive finansiell leasing budgeteras till 174,5 mnkr 2025.

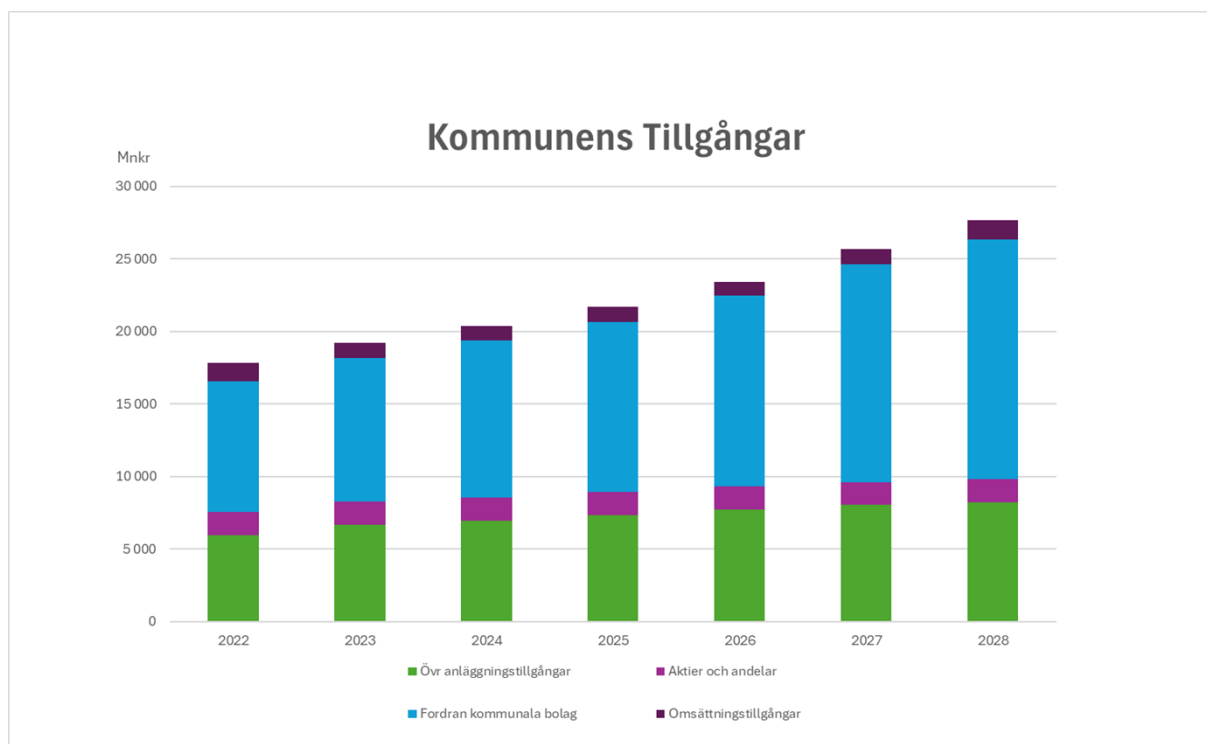
Finansnettot påverkas även av kommunens egna upplåningsbehov och av det allmänna ränteläget. Den ränteökning som pågått de senaste två åren har stannat av. Rörliga/korta räntor och fasta/långa räntor ligger för närvarande på samma nivåer, kring 3,0 procent. Närmsta året förväntas de rörliga räntorna sjunka ytterligare till närmare 2 procent medan fasta räntorna förväntas ligga kvar runt 3 procent.

Tillgångar, skulder och eget kapital

Balansräkningen ger en ögonblicksbild av kommunens totala tillgångar, skulder och eget kapital och en samtidig beskrivning av hur de totala tillgångarna finansierats med skulder och eget kapital.

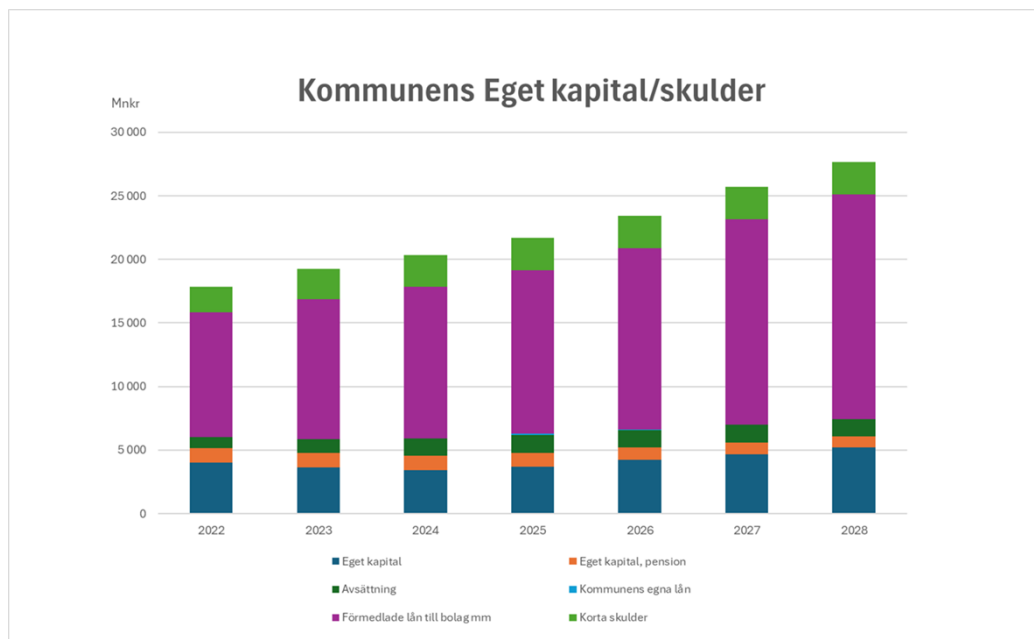
Balansomslutningen i kommunen uppgick i bokslut 2023 till 19 323 mnkr. Anläggningstillgångarna uppgick till 18 150 mnkr, varav de materiella/immateriella anläggningstillgångarna utgjorde 6 587 mnkr. Större delen av tillgångarna avser därmed finansiella anläggningstillgångar och då främst förmedlade lån till de kommunala bolagen.

Kommunens anläggningstillgångar beräknas öka med ca 10 600 mnkr till slutet av år 2028, jmf med bokslut 2023, varav de materiella anläggningstillgångarna ökar med ca 3 940 mnkr. Ökningen av anläggningstillgångarna består därmed till ca 63 procent av finansiella anläggningstillgångar i form av från kommunen förmedlade lån till de kommunala bolagen.

Kommunens egna kapital uppgick i bokslut 2023 till 4 781 mnkr. Förmögenheten per invånare blev därmed ca 46 200 kr. Det egna kapitalet förväntas minska under 2024 och 2025 men utvecklas positivt under de efterkommande åren i planeringsperioden för att vid utgången av år 2028 uppgå till ca 5 949 mnkr.

Kommunens avsättningar och långfristiga skulder beräknas öka med ca 9 400 mnkr till slutet av år 2028 jämfört med 2023. Kommunen har inte haft några egna lån sedan 2016. Med nuvarande planerad investeringsvolym kan det krävas att kommunen upptar nya egna lån under perioden.

Kommunen har ett finansiellt engagemang i Gävle Stadshuskoncern. Motivet för detta är att åstadkomma en så fördelaktig finansiering som möjligt för hela kommunkoncernen. Eftersom kommunen har den högsta kreditvärdigheten uppnås de lägsta finansieringskostnader om kommunen tecknar borgen eller lånar upp kapital på marknaden och sedan vidareutlånar detta kapital till kommunens bolag. För år 2025 föreslås kreditramen för förmedlade lån eller borgen till totalt 14 070 mnkr med nedanstående fördelning:

Företag, belopp i mnkr	2025	2024
Gävle Stadshus AB	850	900
AB Gavlegårdarna	4 200	4 200
Gävle Energi AB1)	1 500	1 600
Bionär Närvärme AB (59 %)	0	0
Gävle Hamn AB	1 500	1 500
Gavlefastigheter Gävle kommun AB *1)	3 200	3 200
Gävle Drift och Service AB	0	20
Gävle Parkeringsservice AB	270	270
Gävle Vatten AB	2 000	1 500
Gästrike Vatten AB (60 %)	150	150
Gästrike Räddningstjänstförbund	0	0
Gästrike Återvinnare (61 %)	250	160
Gästrike Ekogas AB *2)	150	150
Ej fördelat	0	200
Summa	14 070	13 850

*1) Exklusive utlämnade lån från Gävle kommun

*2) Gästrike Ekogas AB ägs av Gävle Energi AB 49 procent och Gästrike Återvinnare 51 procent.

Investeringar och finansiering

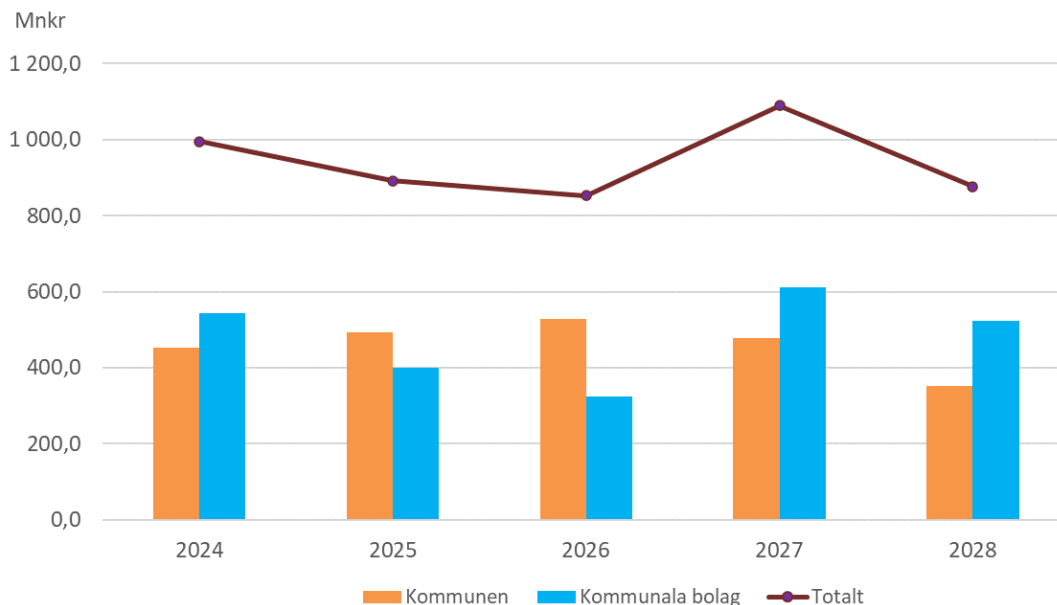
Investeringsvolymen i Gävle Kommun har varit mycket hög de senaste åren. Enligt plan är investeringsvolymen lägre de kommande åren, men fortsatt på en relativt hög nivå. Främst för att möta ett reinvesteringsbehov av infrastruktur, men även för att möta behov av fastighetstekniska upprustningar.

Kommunen behöver med anledning av detta uppnå ett positivt kassaflöde från den löpande verksamheten genom resultatöverskott som bidrar till en hög självfinansiering av dessa investeringar.

Kassaflödesbudgeten visar årets kassaflöde med uppdelning på löpande verksamhet, investeringsverksamhet, respektive finansieringsverksamhet. För kommunen beräknas ett positivt kassaflöde med ca 2 700 mnkr från den löpande verksamheten under perioden 2024 - 2028. Detta kan användas till att finansiera planerade investeringar i materiella anläggningstillgångar inom kommunen under samma period, vilka är budgeterat till totalt ca 2 300 mnkr för perioden. Den nu beräknade resultatnivån räcker dock inte till självfinansiering under 2025, vilket innebär en ökad lånefinansiering inom kommunkoncernen. Om de budgeterade resultaten åren efter uppnås kommer dock den löpande verksamheten att över den totala planeringsperioden kunna finansiera investeringsverksamheten. Kommunen kommer då inte ha några lån för de egna investeringarna under planperiodens senare del.

I kommunens budget är det främst infrastrukturinvesteringarna som är mest framträdande, både ordinarie investeringar som redovisas hos Samhällsbyggnadsnämnden och investeringar som görs i allmän platsmark i samband med exploatering av mark för bostadsbyggande och näringslivets behov. Dessa uppgår sammantaget till ca 1 650 mnkr under perioden 2024–2028.

Investeringar i fastigheter som riktar sig mot kommunens verksamheter sker via de kommunala fastighetsbolagen. Under åren 2024–2028 uppgår dessa investeringar sammantaget till 2 400 mnkr. Om hänsyn även tas till dessa, samt det kassaflöde som skapas hos bolagens verksamhetsgrenar riktade mot kommunen uppnås inte egenfinansiering av investeringar. Egenfinansieringsgraden för hela perioden kan med denna definition beräknas till ca 79 procent, vilket innebär att ca 1,0 miljarder kronor måste lånefinansieras inom koncernen.

Investeringar riktade mot kommunens skattefinansierade verksamhet

Känslighetsanalys

Kommunens resultat är utsatt för påverkan från omvärlden. En känslighetsanalys som visar förändringar i ett antal storheter ger följande riskexponering för år 2025.

- Ökade löner med en procentenhet - motsvarar ca 48 mnkr inklusive arbetsgivaravgifter.
- Prisförändringar för varor och tjänster med en procentenhet - motsvarar ca 43 mnkr.
- Skatteunderlagsförändring med en procentenhet - motsvarar ca 280 mnkr.
- Invånarförändring med 100 personer – motsvarar ca 6,5 mnkr för skatter och bidrag.
- Kostnadsökningen på årsbasis vid 1 procentenhets ränteökning, på lån med rörlig ränta och fast ränta som förfaller inom ett år, är 18 mnkr, för hela bolagskoncernen.
Kommunkoncernens bolag är de som påverkas av ränterörelser eftersom de har låneskulder, Gävle kommun har i dagsläget inga låneskulder.

5.7 Kommunens nämnder

Kommunstyrelse

Nämndens ansvarsområden

Nämndens ansvarsområden

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för;

- att besluten som fattas av kommunfullmäktige genomförs, följs upp och utvärderas
- Gävle kommuns ekonomi
- utvecklingen av Gävle

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar
- Tryggheten och närvaron i skolan skall öka
- Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter

- Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi
- Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.
- Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Kommunstyrelsen mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunbidrag	535,6	532,6	540,8	548,1
Investeringsram*	59,4	104,0	202,4	188,4
*varav via Kommunala fastighetsbolag	4,0	4,0	125,0	150,0

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- arbetsmarknad
- vuxenutbildning
- daglig verksamhet (EDV=enheten för daglig verksamhet)
- stöd och service till personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga
- försörjningsstöd

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar
- Tryggheten och närvaron i skolan skall öka
- Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter
- Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Arbetsmarknads och funktionsrättsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	1 262,7	1 279,6	1 316,7	1 356,9
Investeringsram*	66,4	87,3	144,7	89,6
*varav via Kommunala fastighetsbolag	61,4	84,4	137,4	84,4

Socialnämnd

Nämndens ansvarsområden

Socialnämnden har det politiska ansvaret för kommunens verksamheter inom socialtjänst, vilket omfattar bland annat;

- uppgifter och uppdrag enligt socialtjänstlagen
- familjerätt
- familjerådgivning
- serveringstillstånd för restauranger
- lotteritillstånd
- kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen med vissa undantag

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar
- Tryggheten och närvaron i skolan ska öka

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Socialnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	685,1	672,0	661,5	675,0
Investeringsram*	27,2	2,2	2,3	2,3
*varav via Kommunala fastighetsbolag	26,0	1,0	1,0	1,0

Omvårdnadsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden har ansvaret för verksamheter som omfattar bland annat;

- stöd och omsorg till äldre
- förebyggande verksamhet
- hemtjänst och hemsjukvård

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter
- Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.
- Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

En ekologiskt hållbar och klimatneutral

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Omvårdnadsnämnden mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunbidrag	1 480,0	1 496,3	1 539,9	1 591,0
Investeringsram*	14,0	28,0	28,5	14,1
*varav via Kommunala fastighetsbolag	4,4	18,4	18,4	4,4

Kultur och fritidsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Nämnden har det politiska ansvaret för kommunens kultur- och fritidsaktiviteter, vilket omfattar bland annat;

- badanläggningar och friluftsbad
- symfoniorkester och konserthus
- folkbiblioteken
- kulturskolan
- konsthall och offentlig konst

- budget- och skuldrådgivning
- ärenden inom nämndens verksamhetsområde om stöd och bidrag till föreningar och andra organisationer

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar
- Tryggheten och närvaron i skolan skall öka
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Kultur- och fritidsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	411,8	412,5	416,4	421,1
Investeringsram*	111,5	78,4	88,3	18,6
*varav via Kommunala fastighetsbolag	79,0	58,0	75,5	5,9

Samhällsbyggnadsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Samhällsbyggnadsnämnden har det politiska ansvaret för verksamheter inom;

- mark och vatten
- allmänna platser, vägar och trafik
- fastigheter och byggnadsväsende
- miljö- och hälsoskydd
- den kommunala lantmäterimyndigheten som organisatoriskt tillhör samhällsbyggnadsnämnden

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar
- Tryggheten och närvaron i skolan skall öka
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter
- Gävle kommun arbetar för en hållbar och robust tillgång till vatten och energi
- Samhällsplaneringen ska ge invånarna tillgång till bostäder enligt den efterfrågan som finns och ska bidra till ett hållbart, innovativt byggande med god arkitektonisk kvalitet.
- Samhällsplaneringen ska utgå ifrån att bygga ett robust samhälle som klarar ett förändrat klimat

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Biologisk mångfald i såväl vatten som på land ska stärkas
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Samhällsbyggnadsnämnden mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunbidrag	425,7	434,9	447,3	453,1
Investeringsram*	229,0	303,0	320,0	251,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0	0	0	0

Utbildningsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Utbildningsnämnden ansvarar för frågor som rör;

- förskola
- pedagogisk omsorg
- förskoleklass
- grundskola och anpassad grundskola (tidigare grundsärskola)
- fritidshem
- gymnasieskola och anpassad gymnasieskola (tidigare gymnasiesärskola)
- vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet enligt skollagen

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Kraftigt förbättrade resultat i Gävles skolor

- Gävles skolor ska ge alla barn och elever en utbildning av hög kvalitet, vara likvärdiga och kompensera för olika bakgrund och förutsättningar
- Tryggheten och närvaron i skolan skall öka
- Arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar
- Utbildningskedjan ska leda till att fler kommer i arbete

Trygghet, sammanhållning och en välfärd att lita på i hela kommunen

- Barn och ungas livssituation skall förbättras i alla stads- och kommundelar
- Samhället ska möta psykisk ohälsa, kriminalitet och missbruk med en bredd av tidiga förebyggande insatser
- Personer med funktionsnedsättning ska ha större inflytande över frågor som berör dem
- Gävle kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

Påtagligt förbättrat företagsklimat i Gävle

- Bättre förutsättningar ska skapa möjligheter för fler företag att etableras och växa i Gävle
- Service, kommunikation och återkoppling till företag ska förbättras inom hela kommunkoncernen
- Kommunkoncernen ska samverka mer med näringslivet för en bättre kompetensförsörjning
- Kommunkoncernen ska vara en attraktiv avtalspart som främjar sund konkurrens

En modern samhällsplanering som möter nuvarande och kommande generationers behov

- Samhällsplaneringen bidrar till ökad trygghet och minskad segregation i kommunens alla stadsdelar och orter

En ekologiskt hållbar och klimatneutral kommun

- Luftkvaliteten ska förbättras och klimatutsläppen minska i takt med Gävle kommuns ansvar enligt Parisavtalet
- Gävle kommun ska underlätta och bidra till medborgarnas och näringslivets omställning till fossilfria och hållbara transporter
- Samhället ska utgå ifrån cirkulär resurshantering

Nämndens ram

Utbildningsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	2 860,6	2 858,7	2 891,1	2 920,6
Investeringsram*	192,8	119,6	212,0	229,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	170,5	95,0	190,0	208,0

Överförmyndarnämnd

Nämndens ansvarsområden

Överförmyndarnämnden ansvarar för;

- tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Nämndens ram

Överförmyndarnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	15,5	15,9	16,3	16,8
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Valnämnd

Nämndens ansvarsområden

Valnämnden ansvarar för;

- genomförandet av allmänna val till riksdag, region- och kommunfullmäktige
- att det finns lokaler att rösta i
- att anställa röstmottagare som räknar den första preliminära rösträkningen i vallokalerna på valnatten och rapporterar resultatet

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Nämndens ram

Valnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	0,4	3,0	0,4	0,4
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Jävsnämnd

Nämndens ansvarsområden

Jävsnämnden ansvarar för;

- tillsyn, beslut och övrig myndighetsutövning i ärenden där samhällsbyggnadsnämnden normalt har ansvaret, men inte kan på grund av jäv

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Nämnden ram

Jävsnämnden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	0,3	0,3	0,3	0,3
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Gemensam nämnd för verksamhetsstöd

Nämndens ansvarsområden

Nämnden ansvarar för samverkan av administrativ, ofta IT-relaterad art, för de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden. De kommuner som ingår är: Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors.

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Nämndens ram

Gemensam nämnd för verksamhetsstöden	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	0,1	0,1	0,1	0,1
Investeringsram*	0,0	0,0	0,0	0,0
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Revisorskollegiet

Nämndens ansvarsområden

Den kommunala revisionen är lagstadgad och granskar den verksamhet som finns i kommunen samt provar ansvarstagandet. Revisorerna granskar, bedömer och uttalar sig i den årliga revisionsberättelsen om kommunens;

- räkenskaper och medelförvaltning
- redovisning och verksamhetens resultat
- styrelsens och nämndernas förvaltning så att fullmäktige kan bedöma om styrelsen och nämnderna kan ges fortsatt förtroende

Mål och målnedbrytningar som är tillämpliga för nämnden:

Nämndens ram

Revisorskollegiet	Budget	Plan	Plan	Plan
mnkr	2025	2026	2027	2028
Kommunbidrag	7,6	7,7	7,9	8,0
Investeringsram*	0,1	0,1	0,1	0,1
*varav via Kommunala fastighetsbolag	0,0	0,0	0,0	0,0

Finansförvaltning

Inom finansförvaltningen budgeteras och redovisas intäkter och kostnader som inte är direkt hänförliga till en nämnd eller kommunstyrelsen. Framst utgörs det av skatteintäkter, arbetsgivaravgifter och pensioner. Den av kommunen upprättade internbanken för förmedling av lån till kommunen bolag ryms också inom finansförvaltningen.

Utöver tilldelade ramar och behov av ramanpassning för nämnderna reserveras ett samlat utrymme under finansförvaltningen för att hantera osäkerheter. Utrymme för politiska satsningar budgeteras till 19,0 mnkr för 2025 och som ökar med 9,5 mnkr per år under resterande år under planperioden.

För tillkommande hyror och kapitaltjänstkostnader till följd av investeringar under planperioden är det avsatt 62 mnkr 2025. Beloppet ökar till ackumulerat 222 mnkr i slutet av perioden. Nämnderna tilldelas utökad ramkompensation från de avsatta medlen motsvarande hyra eller kapitaltjänstkostnad när investeringen är färdigställd och kostnaderna för nämnden uppstår.

Inom finansförvaltningen finns också Bostadssociala medel som är reglerade att användas till inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller som tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar (5§ 1p. lagen om allmännyttiga bostadsaktiebolag, AKBL). Budgeterade medel för 2025 är 16 mnkr.

5.8 Kommunens bolag

Ägardirektiv och ekonomi för de kommunala bolagen

Gävle Stadshus AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Bolagets syfte är genom att samordna ägaransvaret för de bolag som ingår i den kommunala bolagskoncernen åstadkomma en optimal användning av gemensamma resurser.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Bolaget ska totalt lämna en aktieutdelning på totalt 144,8 mnkr till Gävle kommun. Erhållen aktieutdelning från AB Gavlegårdarna, 16 mnkr, skall utdelas till ägaren Gävle kommun för användning till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar.

Budget och nyckeltal

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster exkl koncernbidrag/Utdelning från dotterbolag	-17,0	-27,9	-36,1	-36,2	-34,3	-33,3
Utdelning till ägaren	-166,8	-339,3	-144,8	-144,8	-144,8	-144,8
Finansieringsbehov	32,3	19,1	13,4	13,3	15,2	16,2
Balansomslutning	2 944,8	2 950,7	2 950,5	2 950,4	2 950,3	2 970,1
Eget kapital	2 074,6	2 093,7	2 107,1	2 120,4	2 135,6	2 151,7
Avkastning på eget kapital %	4,5%	13,4%	5,6%	5,5%	5,6%	5,6%
Avkastning på totalt kapital %	5,4%	12,9%	6,2%	6,2%	6,2%	6,1%
Soliditet %	71,2%	71,7%	72,1%	72,6%	73,1%	73,2%

Eget kapital redovisas exklusive obeskattade reserver.

Gävle Energi-koncernen

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Ansvarsfull arbetsgivare – kommunkoncernen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Bolaget ska som del av kommunkoncernen på sikt uppnå att 2 % av alla medarbetare tillhör denna grupp.
- Gävle energi AB ska aktivt verka för att öka den tillgängliga eleffekten i de lokala och regionala elnäten på framförallt kort- som medellång sikt. Det innebär bland annat att bolaget ska vara

en facilitator för att etablering av ny elenergiproduktion ska kunna ske så snabbt som möjligt.

- Bolaget ska, med helhetssyn på ekonomi, service och miljö tillgodose behovet av produkter och tjänster hos olika kundkategorier utifrån en affärsmässig grund. (med undantag från de kommunalrättsliga principerna på det sätt det kommer till uttryck i 7 kapitlet ellagen).
- Bolagets verksamhet ska vara att med hög leveranssäkerhet, bedriva produktion, distribution, köp, försäljning och handel med el, värme, biogas, kyla och tele- och datakommunikation samt därmed förenlig verksamhet.
- Bolaget ska medverka till utveckling inom verksamhetsområdet så att kommunens och regionens utveckling och konkurrenskraft stärks.
- Bolaget ska sträva efter en samverkan med andra aktörer regionalt såväl som nationellt.
- Den kommunala verksamheten såväl i förvaltningsform som i bolagsform ska präglas av samma helhetssyn och princip avseende koncernnytta. Kommunen och bolaget ska i samråd söka lösningar som tillgodoser kommunens samlade intresse.
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga taxor och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrprinciper beaktas inför investeringsbeslut. Bolaget ska inte ha några särskilda fördelar från kommunen som gynnar bolaget ekonomiskt i förhållande till näringslivet.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Resultat efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar men före bokslutsdispositioner ska minst vara 222 mnkr, varav minst 115 mnkr lämnas i utdelning/koncernbidrag till moderbolaget.

Soliditeten ska uppgå till minst 40% och avkastning på totalt kapital ska uppgå till 7–11% (genomsnittlig de senaste 5 åren) för perioden 2025-2028.

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster	250,5	261,0	221,7	262,8	302,2	324,0
Utdelning till ägaren	-115,0	-315,0	-115,0	-115,0	-115,0	-115,0
Investeringar, netto	-453,1	-397,8	-319,5	-236,5	-245,6	-244,9
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	72,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-190,1	-327,3	-1,6	53,9	88,0	113,6
Balansomslutning	3 472,6	3 223,9	3 133,5	3 183,1	3 240,0	3 314,8
Eget kapital	1 686,3	1 581,3	15 870,8	1 617,7	1 700,2	1 745,6
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	15,2%	16,0%	12,8%	14,8%	17,9%	18,8%
Avkastning på totalt kapital %	7,9%	8,8%	8,1%	9,4%	10,5%	10,9%
Soliditet %	48,6%	49,0%	59,7%	52,5%	52,5%	52,7%

AB Gavlegårdarna

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Ansvarsfull arbetsgivare – kommunkoncernen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Bolaget ska som del av kommunkoncernen på sikt uppnå att 2 % av alla medarbetare tillhör denna grupp.
- Bolaget skall ge förutsättningar för medinflytande för hyresgästerna i angelägenheter som berör boendet samt skapa förutsättningar för gemenskap, grannsamverkan och medverkan i brottsförebyggande åtgärder.
- Huvudsakligen ska AB Gavlegårdarna förvalta bostäder som upplåts med hyresrätt men bolaget ska öppna upp för och bidra till att olika upplåtelseformer finns i Gävles stadsdelar.
- AB Gavlegårdarna ska erbjuda attraktiva lägenheter som tillgodoser boendes och bostadssökandes olika krav och förväntningar beträffande standard, storlek, utformning och service. Bolaget ska förvalta och utveckla ett fastighetsbestånd som möjliggör ett brett utbud av lägenheter avseende lägen, hyresnivåer och upplåtelseformer.
- Verksamheten ska präglas av affärsmässiga principer som särskilt ska beaktas vid nybyggnation, underhåll, förvärv, byten eller försäljning.
- AB Gavlegårdarna ska förvalta och utveckla fastigheter och bostäder i en riktning som leder mot minskad miljöpåverkan och klimatneutralitet.
- AB Gavlegårdarna ska förvalta och utveckla boendemiljöer som är trygga, tillgängliga, inkluderande och omhändertagande. Möjligheter till medinflytande för hyresgäster i frågor som rör boendet ska säkerställas.
- AB Gavlegårdarna ska samverka med Gävle kommun i bostadssociala frågor som rör bostadsförsörjning i allmänhet och för svaga grupper på bostadsmarknaden i synnerhet.
- Vid kommunens upphandlingar av bostadsförsörjningsåtgärder äger bolaget rätt att inlämna anbud.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

För att möjliggöra ett fastställande av en koncernbudget ställs ett årligt avkastningskrav (resultat efter finansiella poster och exklusive värdejusteringar) på bolaget som uppgår till 100 miljoner

Bolagets soliditet ska uppgå till minst i spannet 38-40% och avkastning på totalt kapital 3-7% (genomsnitt de senaste 5 åren) för perioden 2025-2028.

Utdelning till moderbolaget för vidarebefordran till Gävle kommun ska uppgå till 16 mnkr och användas till bostadssociala åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar.

Där till ska utdelning ske med ett belopp motsvarande statslåneräntan med tillägg om en procentenhet, beräknat på kontant tillskjutet aktiekapital.

Utdelningskravet gäller under förutsättning att gällande lagstiftning så tillåter med hänsyn taget till bolagets resultatnivå etc.

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster inkl förändr ersättningsfond	97,6	28,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utdelning till ägaren	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5	-16,5
Investeringar, netto	-553,4	-349,0	-435,0	-528,0	-586,0	-539,0
Försäljning av anläggningstillgångar	148,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-109,8	-17,5	-136,5	-229,5	-287,5	-238,5
Balansomslutning	6 259	6 282	6 502	6 815	7 186	-7 510
Eget kapital	2 474	6 282	6 502	6 815	7 186	7 510
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	3,7%	1,1%	4,0%	3,8%	3,7%	3,6%
Avkastning på totalt kapital %	2,8%	2,0%	3,3%	3,2%	3,1%	3,1%
Soliditet %	39,1%	39,5%	39,5%	39,2%	38,5%	37,8%

Bokslut 2023 Försäljning av anläggningstillgångar avser erhållen försäkringsersättning på grund av brand.
Eget kapital redovisas exkl obeskattade reserver

Gavlefastigheter Gävle kommun AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Ansvarsfull arbetsgivare – kommunkoncernen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Bolaget ska som del av kommunkoncernen på sikt uppnå att 2 % av alla medarbetare tillhör denna grupp.
- Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga, attraktiva och prisvärda lokaler för kommunala verksamheter. Det kommersiella lokal innehavet ska inte drivas i konkurrens med övriga lokaluthyrare och kontinuerligt anpassas och avvecklas så långt möjligt.
- Bolagets investeringsverksamhet ska baseras på en helhetssyn där effekter i samtliga styrperspektiv beaktas inför investeringsbeslut
- Bolaget ska ha konkurrenskraftiga hyror och avgifter i förhållande till jämförbara kommuner.
- Hyressättningen för den kommunala verksamheten ska vara baserad på den prissättningsmodell som kommunen beslutat att tillämpa
- Hyressättningen av GFAB ägda kommersiella lokaler ska baseras på marknadsmässig prissättning.
- Bolaget ska utifrån hyresgästens behov driva utveckling av och kunna erbjuda facility managementtjänster.
- Bolaget ska bedriva uthyrnings- och samordningsverksamhet beträffande fordon, cyklar och möbelpool samt planera för och bidra till kommunens övergripande krisberedskap.
- Bolaget ska ansvara för all möblering av kontor, verksamhetslokaler, skolor, boenden och övriga lokaler som kommunkoncernen efterfrågar. Möbleringen ska primärt tillhandahållas med återbrukade möbler och genom näringslivet.
- Bolaget skall inte ha några särskilda fördelar som gynnar bolaget ekonomiskt i förhållande till näringslivet.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

För att möjliggöra ett fastställande av en koncernbudget ställs ett årligt avkastningskrav (resultat efter finansiella poster) på bolaget som uppgår till 56,8 miljoner kronor för år 2025.

Bolagets soliditets ska bibehållas på en nivå över 20%, samt lämna en aktieutdelning på 38,2 miljoner kronor.

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster	66,4	56,8	56,8	56,7	56,6	56,7
Utdelning till ägaren	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2	-38,2
Investeringar	-712,8	-539,2	-381,3	-247,8	-470,3	-473,6
Försäljning av anläggningstillgångar	15,3	2,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-493,9	-310,0	-122,7	22,6	-189,1	-170,5
Balansomslutning	5 042,1	5 312,6	5 461,8	5 492,4	5 537,3	5 624,2
Eget kapital	1 146,5	1 165,2	1 183,7	1 202,2	1 220,7	1 239,1
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	5,8%	4,9%	4,8%	4,7%	4,6%	4,6%
Avkastning på totalt kapital %	2,7%	3,0%	3,1%	3,3%	3,2%	3,2%
Soliditet %	22,7%	21,9%	21,8%	22,3%	21,9%	21,6%

Bokslut år 2023 avser moderbolaget Gävlefastigheter Gävle kommun AB. Koncernen upphörde maj 2024 då dotterbolagen Gävle AB och Gävle Drift & Service AB fusionerades med moderbolaget. Eget kapital redovisas exklusive obeskattade reserver.

Gävle Hamn AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

- Ansvarsfull arbetsgivare – kommunkoncernen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Bolaget ska som del av kommunkoncernen på sikt uppnå att 2 % av alla medarbetare tillhör denna grupp.
- Gävle hamn utgör ett viktigt gods- och logistiknav för hela Mellansverige. Gävle hamn ska vara det självklara godsnavet för sjötransporter i området och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region. Bolaget ska ta en ledande roll i utvecklingen av Gävleregionen som ett logistiskt centrum.
- Gävle hamns utveckling ska medverka till att behovet av effektiv hamnkapacitet inom hamnens upptagningsområde kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Detta ska bland annat ske genom att bolaget, i nära samverkan med Gävle kommun, regionala organ och statliga myndigheter, framsynt planerar och verkar för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet. Bolaget ska även aktivt medverka i utbyggnaden av hamninfrastruktur och logistiklösningar inom och i anslutning till hamnområdet, med syftet till att utveckla hamnens kapacitet och en långsiktig hållbar utveckling.
- Bolaget ska ta en ledande roll i utvecklingen av ett hållbart och klimatneutralt logistiknav. Bolaget ska även medverka till utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle och fossilfria

transport- och logistiklösningar i ett större perspektiv, då hamnen utgör en viktig del av det regionala och nationella godstransportsystemet. Utvecklingen ska ske genom att bolaget framsynt planerar och verkar för att möjliggöra fossilfria och energieffektiva transport- och logistiklösningar, regional logistik för infångning av koldioxid samt omställning till hållbara lokala och regionala energisystem.

- Bolaget ska, genom samverkan med myndigheter och andra intressenter, verka för att säkra tillgång till den effekt och el som krävs för att säkra effektiv hamnkapacitet, nya etableringar och ett klimatneutralt logistiknav i ett långt perspektiv.
- Bolaget har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs samt att utforma och tillse efterlevnad av hamnregler och hamnföreskrifter.
- Bolaget ska leda och koordinera trafiken inom hamnområdet på land, i hamnbassänger och i hamnens farleder. Bolaget ska tillse att anvisningar och trafikregler följs och att trafiken i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning.
- Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Gävle Hamn AB ska medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga, miljömässigt hållbara och säkra hamn- och logistiktjänster för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Tillgängligheten i terminalerna ska garanteras på en icke-diskriminerande grund.
- Gävle Hamns utveckling ska ske i lämpliga former av samverkan med terminaler, varuägare, myndigheter och andra intressenter. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s förändring, den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav.
- Gävle hamn har en strategiskt viktig funktion för bland annat godstransporter i Mellansverige. Bolaget ska, genom samverkan med myndigheter och andra intressenter, planera och verka för att Gävle hamn ska möta regionala och nationella krav på hamnens med avseende på säkerhet och beredskap.
- Bolaget ska vara en aktiv möjliggörare för att lokala och regionala elproduktionsetableringar ska kunna genomföras så snabbt som möjligt.
- Bolaget skall inte ha några särskilda fördelar som gynnar bolaget ekonomiskt i förhållande till näringslivet.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

För att möjliggöra ett fastställande av en koncernbudget ställs ett årligt avkastningskrav (resultat efter finansiella poster) på bolaget som uppgår till 23,6 miljoner kronor för år 2025.

En bibehållen soliditet på 20% med en långsiktig målsättning om en soliditet på 30%, avkastning på totalt kapital på 3–7% (genomsnittlig de senaste 5 åren) för perioden 2025–2028, samt en aktieutdelning på 11,6 miljoner kronor till GSAB för vidareförmedling till Gävle kommun.

<i>Belopp i mnkr</i>	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budge t 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster	34,0	38,1	23,6	22,2	21,0	22,4
Utdelning till ägaren	-14,1	-11,6	-11,6	-11,6	-11,6	-11,6
Investeringar, netto	-64,8	-62,6	-68,5	-71,2	-107,9	-80,5
Försäljning av anläggningstillgångar	1,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	19,3	28,6	9,3	7,3	-27,9	1,2
Balansomslutning	1 620,1	1 665,4	1 685,1	1 704,0	1 755,7	1 781,1
Eget kapital	167,2	193,8	205,8	216,4	225,8	236,6
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	10,5%	10,6%	6,3%	5,7%	5,2%	5,4%
Avkastning på totalt kapital %	3,8%	4,3%	3,6%	3,6%	3,5%	3,6%
Soliditet %	20,1%	21,6%	22,3%	22,9%	23,0%	23,5%

Eget kapital redovisas exkl obeskattade reserver

Gävle Parkeringservice AB

Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen. Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

Syfte med bolagets verksamhet

Utredning pågår för att skapa ekonomisk hållbarhet i bolaget. Det innebär att förslag till nya ägardirektiv kommer att föreslås till kommunstyrelsen när uppdraget är slutfört.

Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Kravet på bolagets avkastning efter finansiella poster, exklusive värdejusteringar, men före bokslutsdispositioner är 17,0 mnkr varav 13 mnkr skall lämnas i aktieutdelning till Gävle Stadshus AB för vidareförmedling till Gävle kommun.

<i>Belopp i mnkr</i>	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster	-32,3	0,2	7,0	7,0	7,0	7,0
Utdelning till ägaren	-5,0	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Investeringar, netto	70,0	16,0	5,8	5,2	4,7	4,7
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-68,1	-15,3	-3,6	4,4	4,9	4,9
Balansomslutning	296,7	279,0	279,3	276,0	275,7	275,0
Eget kapital	32,1	26,9	28,9	30,9	32,9	34,9
Nyckeltal:						
Avkastning på eget kapital %	neg	0,7%	22,2%	20,9%	19,7%	18,6%
Avkastning på totalt kapital %	neg	2,1%	4,7%	4,9%	4,9%	5,0%
Soliditet %	11,7%	10,6%	11,3%	12,2%	12,9%	13,7%

*Eget kapital redovisas exkl obeskattade reserver
Bolaget ska uppmanas att revidera sin budget så den uppfyller kommande ägardirektiv.*

Gästrike Vatten AB

Ägare och organisation

Gästrike Vatten AB, nedan kallat bolaget, är ett kommunalt aktiebolag som ägs av Gävle kommun 60 procent, Hofors kommun 10 procent, Ockelbo kommun 10 procent, Älvkarleby kommun 10 procent samt Östhammars kommun 10 procent, nedan kallade ägarkommuner. Gästrike Vatten AB är moderbolag och äger de fyra dotterbolagen Gävle Vatten AB, Hofors Vatten AB, Ockelbo Vatten AB och Älvkarleby Vatten AB till 99 procent. Dotterbolagen är ägare och huvudman för VA-kollektivet i den kommun vars namn bolaget bär.

Kommunens direktivrätt

Det ankommer på Gästrike Vattens styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade direktiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i vattentjänstlagen, aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

Bolagets verksamhet och inriktning

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärd som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Övergripande inriktning

Bolaget ska tillhandahålla, driva och utveckla vatten- och avloppsförsörjning för bostadshus eller annan bebyggelse inom respektive dotterbolags verksamhetsområde för den allmänna anläggningen. Bolaget ska verka för att va-verksamheten tillför respektive ägarkommun positiva miljövärden. Vid utförande av, i dotterbolagen beslutade investeringar och reinvesteringar, samt i drift, ska miljöaspekter beaktas i syfte att få en hållbar utveckling. Bolaget ska utföra de förändringar i verksamheten som beslutas av respektive ägarkommuns kommunfullmäktige vad det gäller allmänna bestämmelser för användandet av anläggningen (ABVA), taxa samt verksamhetsområden.

Verksamhetens inriktning

Bolaget ska för respektive dotterbolag:

* Upprätthålla och utveckla den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i respektive ägarkommun

för hög försörjningstrygghet och dricksvattenkvalitet samt låg påverkan på miljön, inklusive övergödning.

* Anlägg och driva de anordningar som behövs för att respektive ägarkommun ska kunna fullgöra sin skyldighet att ordna vatten- och avloppsförsörjning för viss befintlig eller blivande bebyggelse i ett större sammanhang med hänsyn till miljö och hälsa.

Bolaget får ej bedriva verksamhet eller vidtaga åtgärd som inte är förenlig med kommunal kompetens och vattentjänstlagen. Bolaget ska endast bedriva verksamhet som är till nytta för respektive ägarkommuns VA-kollektiv. Så kallad sidoordnad verksamhet får endast ske om det inte sker på bekostnad av respektive VA-kollektiv och om det inte inkräktar på verksamheten i allmänhet.

Ekonomiska mål

Bolaget ska finansiera sin verksamhet med de avgifter som betalas till dotterbolagen. Bolaget ska förvalta respektive VA-kollektivs pengar på bästa sätt, och i enlighet med vattentjänstlagen eller den lag som träder i dess ställe. Bolaget ska inte lämna någon utdelning till ägaren på insatt aktiekapital. Bolaget ska i största möjliga mån verka för att samordna sin verksamhet med ägarkommunerna och inom koncernen så att så effektivt resursutnyttjande som möjligt åstadkommes.

Gävle Vatten AB

Belopp i Mnkr	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Resultat efter finansiella poster	-2,0	-3,0	15,0	30,0	28,0	0,0
Investeringar	-215	-520,0	-800,0	-1 250,0	-1 560,0	-1 305,0
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansieringsbehov	-194,0	-358,0	-745,0	-1 177,0	-1 485,0	-1 252,0
Balansomslutning	1 481,0	1 683,0	2 432,0	3 769,0	5 267,0	6 495,0
Eget kapital	81,0	75,0	85,0	85,0	85,0	85,0

Bolagets redovisade resultat är före avsättning av skuld till taxekollektivet enligt självkostnadsprincipen.

6 EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

6.1 Koncernbudget

Resultaträkning Gävle kommunkoncern

<i>mnkr</i>	Not	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	1			
Verksamhetens kostnader	2			
Avskrivningar och nedskrivningar				
Verksamhetens nettokostnader				
Skatteintäkter				
Generells statsbidrag och utjämning				
Verksamhetens resultat				
Finansiella intäkter				
Finansiella kostnader				
Resultat efter finansiella poster				
Extraordinära poster				
Årets resultat				

Tabell uppdateras vid senare tillfälle

Balansräkning Gävle kommunkoncern

<i>Belopp i mnkr</i>	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Omsättningstillgångar			
SUMMA TILLGÅNGAR			
EGET KAPITAL, AVSTÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Minoritetsintresse			
Avsättningar			
Långfristiga skulder			
Kortfristiga skulder			
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			

Tabell uppdateras vid senare tillfälle

Not 1 Verksamhetens intäkter

	Budget 2025	Budget 2024	Utfall 2023
Hyror och arrenden			
Riktade statsbidrag och övriga bidrag			
Taxor och avgifter			
Realisationsvinster			
Exploateringsintäkter			
Övriga intäkter			
Summa			

Tabell uppdateras vid senare tillfälle

Not 2 Verksamhetens kostnader

	Budget 2025	Budget 2024	Utfall 2023
Personalkostnader inkl pensionskostnader			
Köp av verksamhet			
Realisationsförlust			
Exploateringskostnader			
Övriga kostnader			
Summa			

Tabell uppdateras vid senare tillfälle

Not 3 Avskrivningar och nedskrivningar

	Budget 2025	Budget 2024	Utfall 2023
Avskrivning enligt plan			
Nedskrivningar			
Återförda nedskrivningar			
Summa			

Tabell uppdateras vid senare tillfälle

6.2 Driftramar

Belopp i mnkr	KF Budget 2024	Aktuell Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelse	558,7	548,1	535,6	532,6	540,8	548,1
Gem nämnd verksamhetsstöd	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Valnämnd	2,6	2,6	0,4	3,0	0,4	0,4
Överförmyndarnämnd	15,2	15,2	15,5	15,9	16,3	16,8
Revisorskollegiet	7,5	7,5	7,6	7,7	7,9	8,0
Samhällsbyggnadsnämnd	405,5	429,5	425,7	434,9	447,3	453,1
Jävsnämnd	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Kultur- o fritidsnämnd	407,9	414,0	411,8	412,5	416,4	421,1
Utbildningsnämnd	2 890,1	2 931,9	2 860,6	2 858,7	2 891,1	2 920,6
Arbetsmarknad och funktionsrättsnämnd	1 218,3	1 218,8	1 262,7	1 279,6	1 316,7	1 356,9
Socialnämnd	634,6	634,4	685,1	672,0	661,5	675,0
Omvårdnadsnämnd	1 485,4	1 495,1	1 480,0	1 496,3	1 539,9	1 591,0
Summa	7 626,3	7 697,5	7 685,5	7 713,7	7 838,7	7 991,4

6.3 Resultatbudget

Belopp i mnkr	Not	Bokslut 2023	Prognos 2024	Kf Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter	1	1 328,9	1 389,2	1 488,5	1 409,1	1 465,6	1 391,4	1 403,1
Verksamhetens kostnader	1	-8 494,6	-8 946,1	-8 961,3	-8 716,1	-8 842,2	-9 034,3	-9 270,6
Avskrivningar	2	-359,7	-374,4	-370,1	-382,3	-397,6	-409,4	-418,6
Verksamhetens nettokostnader	3	-7 525,4	-7 931,3	-7 843,0	-7 689,3	-7 774,1	-8 052,4	-8 286,0
Skatteintäkter	4	5 945,9	6 032,2	6 009,1	6 244,8	6 514,2	6 783,9	7 049,3
Generella bidrag och utjämning	5	1 291,1	1 471,3	1 448,0	1 572,0	1 591,9	1 582,8	1 588,5
Verksamhetens resultat		-288,4	-427,8	-385,9	127,5	332,0	314,3	351,7
Finansiella intäkter	6	424,3	621,0	613,5	446,7	495,6	567,9	652,0
Finansiella kostnader	7	-363,5	-418,8	-421,4	-397,3	-418,3	-506,3	-572,7
Resultat före extraordinära poster		-227,6	-225,6	-193,8	177,0	409,3	376,0	431,1
Extraordinära poster		-150,0						
ÅRETS RESULTAT		-377,6	-225,6	-193,8	177,0	409,3	376,0	431,1
Varav realisationsvinster/ förluster och exploateringsresultat		33,9	85,7	161,5	84,7	110,6	16,7	5,3
Resultat exklusive reavinst/förlust och exploateringsresultat		-411,5	-311,3	-355,4	92,2	298,7	359,3	425,8
Årets resultat* som andel av skatteintäkter, generella bidrag/utjämning		-5,69%	-4,15%	-4,77%	1,18%	3,68%	4,29%	4,93%

* Årets resultat exkl. reavinst/förlust, exploateringsresultat och extraordinärt TRV

Resultatbudgetens uppgift är att beskriva och förklara det årliga ekonomiska resultatet av kommunens verksamhet. Resultatbudgeten redovisar samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändras under budgetåret. Verksamhetens nettokostnad hämtas från kommunens driftbudget i internredovisningen och redovisas exklusive internränta och övriga interna transaktioner. Resultat före extraordinära poster beskriver resultatet sedan skatteintäkter och kommunal utjämning samt finansnetto ställts mot kostnaden för den egentliga verksamheten. Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet under året.

6.4 Balansbudget

Belopp i Mnkr	Not	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Tillgångar							
Anläggningstillgångar							
Immateriella/materiella anläggningstillgångar	8	6 586,8	7 348,1	8 191,2	9 055,2	9 855,6	10 522,5
Finansiella anläggningstillgångar	9	11 563,3	12 491,5	13 450,4	14 858,3	16 726,2	18 222,4
Summa anläggningstillgång		18 150,1	19 839,6	21 641,6	23 913,5	26 581,8	28 744,9
Omsättningstillgång							
Förråd/lager/exploateringsfast.	10	113,7	124,3	166,2	162,8	168,0	163,0
Kortfristiga fordringar	11	919,8	797,8	759,4	716,2	690,7	690,7
Kassa och bank		48,7	75,3	75,3	75,3	163,5	455,4
Summa omsättningstillgång		1 082,2	997,4	1 001,0	954,3	1 022,2	1 309,1
Summa tillgångar		19 232,3	20 837,0	22 642,6	24 867,8	27 604,1	30 054,0
Eget kapital avsättning och skulder							
Eget kapital	12	5 158,8	4 781,2	4 555,6	4 732,5	5 141,8	5 517,8
Årets resultat		-377,6	-225,6	177,0	409,3	376,0	431,1
Summa eget kapital		4 781,2	4 555,6	4 732,5	5 141,8	5 517,8	5 948,9
Avsättningar	13	1 068,8	1 359,1	1 396,2	1 375,5	1 376,9	1 382,1
Långfristiga skulder	14	10 993,3	12 403,0	13 843,9	15 733,8	18 083,7	20 061,9
Egna långa lån	14	0,0	0,0	115,1	26,5	0,0	0,0
Kortfristiga skulder	15	2 389,0	2 519,3	2 555,0	2 590,3	2 625,7	2 661,2
Summa avsättningar och skulder		14 451,1	16 281,4	17 910,1	19 726,0	22 086,3	24 105,2
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		19 232,3	20 837,0	22 642,6	24 867,8	27 604,1	30 054,0
Ansvarsförpliktelse:							
Pensioner		1 124,5	1 147,2	1 079,2	988,6	916,3	849,3
Soliditet 1		24,9%	21,9%	20,9%	20,7%	20,0%	19,8%
Soliditet 2		19,0%	16,4%	16,1%	16,7%	16,7%	17,0%
Kassalikviditet		40,5%	34,7%	32,7%	30,6%	32,5%	43,1%

Soliditet 1: Andel eget kapital av de totala tillgångarna.

Soliditet 2: Andel eget kapital av de totala tillgångarna justerat för förmedlade lån till kommunala bolag samt den del av det egna kapitalet som motsvarar ansvarsförbindelsen för pensionsåtagandet.

Balansbudgeten visar den ekonomiska ställningen vid årets slut. Balansbudgeten visar värdet av kommunens samtliga tillgångar (kapitalanskaffningen) och hur dessa har finansierats, externt med skulder och internt med avsättningar och eget kapital (kapitalanskaffningen). Inom linjen under rubriken Ansvarsförpliktelse redovisas t o m 1997 intjänade pensionsförpliktelser till personalen.

6.5 Kassaflödesbudget

Belopp i Mnkr	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Den löpande verksamheten					
Årets resultat*	-203,8	199,0	431,3	398,0	453,1
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet:</i>					
Av- och nedskrivningar	123,2	130,3	145,6	157,4	166,6
Avsättningar	290,3	37,1	-20,7	1,5	5,1
Realisationsförlust	3,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital	212,8	366,3	556,1	556,8	624,8
Förändring i rörelsekapital					
Ökning/minskning förråd/lager/expl.fastigheter	-10,6	-42,0	3,5	-5,2	5,0
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	122,0	38,4	43,2	25,5	0,0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	109,6	14,6	14,3	14,4	14,5
Kassaflöde från den löpande verksamheten	433,9	377,3	617,1	591,6	644,3
Investeringsverksamheten					
Investering i materiella anl tillgångar	-452,3	-492,4	-528,5	-476,9	-352,4
Försäljning av materiella anl tillgångar	45,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-407,3	-492,4	-528,5	-476,9	-352,4
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna egna lån	0,0	115,1	0,0	0,0	0,0
Nyupptagna förmedlade lån	928,2	958,9	1 407,9	1 867,9	1 496,2
Amortering av egna lån	0,0	0,0	-88,6	-26,5	0,0
Ökning av långfristiga fordringar	-928,2	-958,9	-1 407,9	-1 867,9	-1 496,2
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	0,0	115,1	-88,6	-26,5	0,0
Årets kassaflöde	26,6	0,0	0,0	88,2	291,9
Likvida medel vid årets början	48,7	75,3	75,3	75,3	163,5
Likvida medel vid årets slut	75,3	75,3	75,3	163,5	455,4

*Justerat årets resultat, exkluderat finansiell leasing

Kassaflödesbudgeten beskriver kommunens betalningsflöden i den löpande verksamheten, respektive investerings- och finansieringsverksamheten. Kassaflödesbudgeten ger en helhetsbild av verksamheten där både intern och extern finansiering redovisas, det vill säga i vilken utsträckning medel genereras internt respektive genom upplåning.

6.6 Notförteckning till resultatbudget

Not 1. Verksamhetens intäkter och kostnader

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens intäkter						
Hyror och arrenden (exkl övergångsbost mm)	94,1	98,0	100,9	102,8	104,8	106,9
Riktade statsbidrag	307,4	296,3	296,6	296,9	297,4	294,0
Realisationsvinster	29,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsintäkter	4,5	90,7	89,3	118,5	16,7	5,3
Övriga intäkter	893,4	904,1	922,4	947,4	972,5	996,9
Summa intäkter	1 328,9	1 389,2	1 409,1	1 465,6	1 391,4	1 403,1
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader	-4 137,0	-4 303,3	-4 466,7	-4 626,1	-4 790,9	-4 955,9
Pensionskostnader	-582,1	-674,4	-455,7	-426,9	-448,2	-454,8
Köp av verksamhet (skattefinansierad verks.)	-1 704,2	-1 756,9	-1 801,8	-1 850,2	-1 902,2	-1 957,1
Realisationsförlust	0,0	-3,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringskostnader	0,0	-1,8	-4,6	-7,9	0,0	0,0
Övriga kostnader	-2 071,3	-2 560,7	-2 342,5	-2 286,0	-2 248,0	-2 257,8
Finansiell leasing, minskad hyra		354,2	355,0	355,0	355,0	355,0
Summa kostnader	-8 494,6	-8 946,1	-8 716,1	-8 842,2	-9 034,3	-9 270,6
Verksamhetens nettokostnader, exkl avskrivningar	-7 165,7	-7 556,9	-7 307,0	-7 376,6	-7 642,9	-7 867,5

I verksamhetens nettokostnader redovisas utöver nämndernas verksamhetskostnader diverse gemensamma kostnader under kommunens finansförvaltning.

Arbetsgivaravgifter 2025

Gävle kommun ska som arbetsgivare betala lagstadgade och avtalsmässiga arbetsgivaravgifter och försäkringar. Arbetsgivaravgifterna har beräknats utifrån nu kända förhållanden. Utöver dessa kostnader belastas förvaltningarna med ett kalkylerat personalomkostnads pålägg avseende täckning för avtalspensioner och tillhörande löneskatt.

%	Kommunala avtal	Uppdragstagare
Lagstadgade avgifter	31,42	31,42
Avtalsenliga avgifter	0,20	
Avtalspension	9,77	
Totalt	41,39	31,42

Pensionskostnader

Pensionskostnaderna i budgetförslaget är beräknad enligt den i redovisningslagen föreskrivna så kallade blandmodellen. Detta innebär att pensionsskuld som är intjänad före 1998 lyfts ut ur balansräkningen och redovisas som ansvarsförbindelse. Beräkningen baseras på pensionsavtalet KAP-KR och är beräknad enligt riktlinjer för pensionskultsberäkning.

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Pensionskostnader:					
Årets utbetalning	-118,2	-125,1	-125,5	-122,0	-120,7
Årets intjänande, individuella del	-198,8	-206,6	-214,1	-221,7	-229,3
Pensionsförsäkringsavgifter	-46,0	-29,7	-26,9	-34,9	-32,1
Löneskatt på pensioner mm	-92,6	-89,8	-89,6	-93,5	-94,5
Summa utbetalningar	-455,6	-451,1	-456,1	-472,1	-476,6
Årets ny intjänande, avsättning	-172,4	-0,9	26,3	22,2	20,5
Löneskatt, avsättning	-41,8	-0,2	6,4	5,4	5,0
Finansiell kostnad, avsättning/löneskatt	-94,5	-44,6	-14,9	-36,1	-38,0
Summa avsättningar	-308,8	-45,8	17,8	-8,5	-12,6
Summa kostnader	-764,4	-496,9	-438,3	-480,6	-489,1
Kostnader exklusive finansiell del	-669,9	-452,3	-423,4	-444,5	-451,1

Centralt avsatta budgetmedel

I budgeten har medel reserverats under finansförvaltningen för oförutsedda behov mm.

För att möjliggöra en aktiv lönepolitik i kommunen och underlätta lönekorrigeringar i samband med arbetsvärderingar, samt viss reserv för nya löneavtal har centrala löneandel inkluderat arbetsgivaravgifter reserverats i budgeten motsvarande 0,4 procent.

	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Centralt avsatta medel:				
Till kommunstyrelsens disposition:				
Reserv politiska prioriteringar/oförutsett	19,0	28,5	38,0	47,5
Bostadssociala åtgärder	16,0	16,0	16,0	16,0
Totalt	35,0	44,5	54,0	63,5

Not 2. Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan ska motsvara värdeminskningen på inventarier och anläggningar och har beräknats utifrån befintliga och planerade anskaffningsvärden för fastigheter, anläggningar, fordon, maskiner och inventarier. Avskrivningar görs enligt nominell metod och påbörjas månaden efter att tillgången tagits i bruk.

	Prognos 2024	Budget 2025	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028
Avskrivningar enligt plan inventarier och anläggningar	-123,2	-130,3	-145,6	-157,4	-166,6
Avskrivningar som effekt av finansiell leasing	-251,2	-252,0	-252,0	-252,0	-252,0
Totalt	-374,4	-382,3	-397,6	-409,4	-418,6

Not 3. Verksamhetens nettokostnader

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skattefinansierad verksamhet:					
Kommunstyrelse	-473,4	-450,9	-422,1	-524,2	-542,8
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Valnämnd	-2,5	-0,4	-3,0	-0,4	-0,4
Överförmyndarnämnd	-15,2	-15,5	-15,9	-16,3	-16,8
Revisorskollegiet	-7,4	-7,6	-7,7	-7,9	-8,0
Samhällsbyggnadsnämnd	-454,9	-425,7	-434,9	-447,3	-453,1
Jävsnämnd	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Kultur- o fritidsnämnd	-413,9	-411,8	-412,5	-416,4	-421,1
Utbildningsnämnd	-2 931,9	-2 860,6	-2 858,7	-2 891,1	-2 920,6
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	-1 269,6	-1 262,7	-1 279,6	-1 316,7	-1 356,9
Socialnämnd	-699,2	-685,1	-672,0	-661,5	-675,0
Omvårdnadsnämnd	-1 526,0	-1 480,0	-1 496,3	-1 539,9	-1 591,0
Summa skattefinansierad verksamhet	-7 794,4	-7 600,7	-7 603,2	-7 822,1	-7 986,1
Finansförvaltning:					
Kalkylerat Po-pålägg, pensioner	486,0	318,5	275,9	310,2	320,8
Utgående pensioner och löneskatt	-444,8	-439,1	-443,7	-459,2	-463,7
Avsättning pensioner/löneskatt	-214,2	-1,1	32,7	27,6	25,5
Interna räntor	44,5	49,1	50,0	49,6	47,9
Ers ledningsrätt Gävle Energi	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Oförutsedda behov, hyreskostn framtida invest mm	-29,1	-97,4	-153,4	-220,1	-285,8
Särskilda lönedel	4,6	-17,8	-31,9	-37,8	-44,0
Semesterlöneskultdsförändring	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Finansiell leasing	103,0	103,0	103,0	103,0	103,0
Diverse kostnader inkl medfinansiering Trafikverket	-83,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansförvaltning	-136,9	-88,6	-171,0	-230,3	-299,9
Verksamhetens nettokostnader	-7 931,3	-7 689,3	-7 774,1	-8 052,4	-8 286,0

Not 4. Skatteintäkter

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Skatt på eget underlag 22:26, preliminärt	6 006,5	6 219,3	6 514,2	6 783,9	7 049,3
Slutavräkning, föregående år	-17,5	0,0			
Prognos slutavräkning innevarande år	43,2	25,5			
Summa skatteintäkter	6 032,2	6 244,8	6 514,2	6 783,9	7 049,3

Not 5. Generella statsbidrag och utjämning

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Inkomstutjämning	1 017,3	1 108,6	1 167,6	1 219,2	1 266,3
Kostnadsutjämning	-117,0	-92,1	-93,6	-95,8	-97,9
Införandebidrag					
Regleringsbidrag/-avgift	316,5	271,5	233,9	175,4	136,0
LSS-utjämning	6,2	25,9	25,9	25,9	26,0
Fastighetsavgift utbetalning	248,4	258,1	258,1	258,1	258,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 471,3	1 572,0	1 591,9	1 582,8	1 588,5

Not 6. Finansiella intäkter

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Utlåning till bolagen	247,0	267,3	320,5	388,0	465,3
Borgensavgift	1,5	5,1	7,6	14,0	22,3
Utlämnade lån	27,6	30,7	23,9	22,3	20,8
Admin avgift GSAB	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
Övriga finansiella intäkter	342,2	140,9	140,9	140,9	140,9
Summa finansiella intäkter	621,0	446,7	495,6	567,9	652,0

Not 7. Finansiella kostnader

	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Egen upplåning	0,0	0,0	-24,3	-81,0	-135,5
Lån bolagen	-187,1	-215,7	-242,2	-252,2	-262,2
Koncernkonto	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Finansiella kostnader pension	-94,5	-44,6	-14,9	-36,1	-38,0
Bank- och förvaltningskostnad	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing	-124,8	-125,0	-125,0	-125,0	-125,0
Övriga finansiella kostnader	-2,4	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Summa finansiella kostnader	-418,8	-397,3	-418,3	-506,3	-572,7

Kommunen fungerar som internbank åt bolagen inom koncernen Gävle kommun. I föreliggande budgetförslag har volymförändringarna av utlåning inom koncernen kalkylerats jämfört med läge 31/12 2023. De förmedlade lånen har även beaktats i den ränteberäkning som redovisas under finansiella intäkter. Lånen har beräknats med följande ränteantaganden.

	2024	2025	2026	2027	2028
Budgeterad snittränta för nyupplåning	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%	4,00%

6.7 Notförteckning till balansbudget

Not 8. Immateriella/materiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Immateriella anläggningstillgångar	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9	4,9
Materiella anläggningstillgångar:						
Bokfört värde 1 januari		6 581,9	7 343,2	8 186,3	9 050,3	9 850,7
Årets nettoinvesteringar		452,3	492,4	528,5	476,9	352,4
Planenliga avskrivningar		-123,2	-130,3	-145,6	-157,4	-166,6
Nedskrivningar pga försäljningar		-48,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Finansiell leasing		480,4	481,0	481,0	481,0	481,0
Anskaffningsvärde 31 december	10 568,6	11 453,1	12 426,5	13 436,0	14 393,9	15 227,3
Ackumulerade avskrivningar	-3 986,7	-4 109,9	-4 240,2	-4 385,7	-4 543,2	-4 709,7
Bokfört värde 31 december	6 581,9	7 343,2	8 186,3	9 050,3	9 850,7	10 517,6
Bokfört värde 31 december totalt	6 586,8	7 348,1	8 191,2	9 055,2	9 855,6	10 522,5

Not 9. Finansiella anläggningstillgångar

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Aktier och andelar						
Gävle Stadshus AB	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0	1 441,0
Svenska Kommun Försäkrings AB	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Gästrike Vatten AB	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Gävle Vatten AB	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0	85,0
Övriga Kommuninvest m fl	50,3	50,3	50,3	50,3	50,3	50,3
Summa aktier och andelar	1 586,8	1 586,8	1 586,8	1 586,8	1 586,8	1 586,8
Långfristiga fordringar						
<i>Förmedlade lån till koncernföretag</i>						
<i>Gävle Stadshus AB</i>	31,3	9,7	9,7	9,7	9,7	9,7
AB Gavlegårdarna	3 345,6	3 363,1	3 419,6	3 673,1	4 063,6	4 329,1
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	2 637,5	2 906,3	3 067,8	3 110,8	3 168,2	3 267,6
Gävle Energikoncern	758,7	1 078,5	1 080,1	1 026,2	938,2	824,6
Gästrike Återvinnare/Gästrik Ekogas	152,2	152,2	152,2	152,2	152,2	152,2
Gävle Vatten AB/Gästrik Vatten AB	586,7	943,7	1 688,7	2 865,7	4 350,7	5 601,7
Gävle Parkeringsservice AB	213,8	229,1	232,7	228,3	223,4	218,5
Gävle Hamn AB	1 198,8	1 170,2	1 160,9	1 153,6	1 181,5	1 180,3
<i>Summa förmedlade lån koncernföretag</i>	<i>8 924,5</i>	<i>9 852,7</i>	<i>10 811,6</i>	<i>12 219,5</i>	<i>14 087,4</i>	<i>15 583,6</i>
<i>Övrig utlåning till kommunala bolag</i>						
Gavlefastigheter Gävle kommun AB	803,8	803,8	803,8	803,8	803,8	803,8
Gävle Energi (förlagslån)	146,8	146,8	146,8	146,8	146,8	146,8
<i>Summa övrig utlåning koncernföretag</i>	<i>950,6</i>	<i>950,6</i>	<i>950,6</i>	<i>950,6</i>	<i>950,6</i>	<i>950,6</i>
<i>Övrig långfristig utlåning</i>						
Bomhus Folkets Hus	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9	5,9
Läkerol Arena	95,5	95,5	95,5	95,5	95,5	95,5
<i>Summa övrig utlåning</i>	<i>101,4</i>	<i>101,4</i>	<i>101,4</i>	<i>101,4</i>	<i>101,4</i>	<i>101,4</i>
Summa långfristiga fordringar	9 976,5	10 904,7	11 863,6	13 271,5	15 139,4	16 635,6
Summa finansiella anläggningstillgångar	11 563,3	12 491,5	13 450,4	14 858,3	16 726,2	18 222,4

Not 10. Förråd, lager, exploateringsfastigheter

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förråd, lager	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
Exploateringsfastigheter	110,5	121,8	163,7	160,3	165,6	160,6
Avrundning/utjämnin g	0,0	-0,7	-0,7	-0,7	-0,8	-0,8
Summa förråd, lager, expl- fastigheter	113,7	124,3	166,2	162,8	168,0	163,0

Not 11. Kortfristiga fordringar

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunalskatt	229,1	107,1	68,7	25,5	0,0	0,0
Fastighetsavgift	193,8	193,8	193,8	193,8	193,8	193,8
Övriga fordringar	497,0	497,0	497,0	497,0	497,0	497,0
Avrundning/utjämnin g	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Summa kortfristiga fordringar	919,8	797,8	759,4	716,2	690,7	690,7

Not 12. Eget kapital

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Ingående eget kapital	5 158,8	4 781,2	4 555,6	4 732,5	5 141,8	5 517,8
Förändring finansiell leasing		-21,8	-22,0	-22,0	-22,0	-22,0
Årets resultat	-377,6	-203,8	199,0	431,3	398,0	453,1
Summa Eget Kapital	4 781,2	4 555,6	4 732,5	5 141,8	5 517,8	5 948,9

Not 13. Avsättningar

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Deponier	74,8	74,8	74,8	74,80	74,8	74,8
Övriga avsättningar	77,8	77,8	77,8	77,8	77,8	77,8
<i>Avsättning för pensioner o liknande förpliktelser</i>						
Ingående avsättning för pensioner		737,3	985,8	1 022,6	1 008,3	1 015,1
Ingående avsättning till särskild löneskatt för pensioner		178,9	220,7	221,0	214,6	209,2
Förändring av avsättning pensioner		172,4	0,9	-26,3	-22,2	-20,5
Ränteuppräknin g pensioner		76,0	35,9	12,0	29,0	30,6
Förändring av löneskatt		41,8	0,2	-6,4	-5,4	-5,0
Utgående avsättning för pensioner	737,3	985,8	1 022,6	1 008,3	1 015,1	1 025,2
Utgående avsättning till särskild löneskatt för pens.	178,9	220,7	221,0	214,6	209,2	204,2
Summa avsättningar	1 068,8	1 359,1	1 396,2	1 375,5	1 376,9	1 382,1

Not 14. Långfristiga skulder

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Förmedlade lån till kommunala bolag	6 800,0	7 728,2	8 687,1	10 095,0	11 962,9	13 459,1
Gävle kommuns egna lån	0,0	0,0	115,1	26,5	0,0	0,0
Investeringsbidrag	42,5	42,5	42,5	42,5	42,5	42,5
Övriga långfristiga skulder	271,5	271,5	271,5	271,5	271,5	271,5
Leasingskuld	3 879,3	4 360,8	4 842,8	5 324,8	5 806,8	6 288,8
Avrundning/utjämnin g						
Summa långfristiga skulder	10 993,3	12 403,0	13 958,9	15 760,2	18 083,7	20 061,9

Not 15. Kortfristiga skulder

	Bokslut 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunalskatt	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pensionsskuld individuell del	115,0	198,8	206,6	214,1	221,7	229,3
Särskild löneskatt på individuell pensionsavgift	30,0	50,7	52,6	54,4	56,2	58,1
Semesterlöneskuld	247,1	252,1	257,1	262,1	267,1	272,1
Förmedlade certifikat	650,0	650,0	650,0	650,0	650,0	650,0
Leasingskuld	232,6	253,3	274,3	295,3	316,3	337,3
Övriga kortfristiga skulder	1 114,4	1114,4	1114,4	1114,4	1114,4	1114,4
Summa kortfristiga skulder	2 389,0	2 519,3	2 555,0	2 590,3	2 625,7	2 661,2

6.8 Driftbudget

Driftbudget 2025

Belopp mnkr

Nämnd/Styrelse	Intäkt	Kostnad	Netto	Kommun- bidrag	Årets resultat
Revisorskollegiet	1,3	-8,9	-7,6	7,6	0,0
Kommunstyrelse	278,0	-813,6	-535,6	535,6	0,0
Kommunstyrelse reavinst/- förlust	89,3	-4,6	84,7	0,0	84,7
Gemensam nämnd verksamhetsstöd	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,0
Valnämnd	0,0	-0,4	-0,4	0,4	0,0
Överförmyndarnämnd	0,2	-15,7	-15,5	15,5	0,0
Samhällsbyggnadsnämnd	113,9	-539,6	-425,7	425,7	0,0
Jävsnämnd	0,0	-0,3	-0,3	0,3	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	105,2	-517,0	-411,8	411,8	0,0
Utbildningsnämnd	417,7	-3 278,3	-2 860,6	2 860,6	0,0
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	241,4	-1 504,1	-1 262,7	1 262,7	0,0
Socialnämnd	93,8	-779,0	-685,1	685,1	0,0
Omvårdnadsnämnd	291,5	-1 771,6	-1 480,0	1 480,0	0,0
Delsumma	1 632,3	-9 233,0	-7 600,7	7 685,5	84,7
Finansförvaltning	369,0	-560,5	-191,6		
Finansiell leasing		103,0	103,0		
Interna intäkter och kostnader	-592,1	592,1			
Summa verksamhetens nettokostnad	1 409,1	-9 098,4	-7 689,3		

6.9 Investeringsbudget 2025–2028

Sammandrag av nämndernas investeringsplaner

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Revisorskollegiet	0	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Kommunstyrelse	-33,3	-93,5	-55,4	-100,0	-77,4	-38,4
Samhällsbyggnadsnämnd	-146,6	-182,7	-229,0	-303,0	-320,0	-251,1
Kultur- och fritidsnämnd	-20,2	-70,1	-32,5	-20,4	-12,8	-12,7
Utbildningsnämnd	-29,8	-30,7	-22,3	-24,6	-22,0	-21,0
Arbetsmarknad o funktionsrättsnämnd	-3,1	-2,6	-5,0	-2,9	-7,3	-5,2
Socialnämnd	-0,9	-4,3	-1,2	-1,2	-1,3	-1,3
Omvårdnadsnämnd	-17,6	-9,0	-9,6	-9,6	-10,1	-9,7
Summa skattefinansierad verksamhet	-251,5	-393,0	-355,1	-461,8	-451,0	-339,6
Exploateringsverksamhet						
Anläggningstillgångar	-108,6	-229,0	-137,3	-66,7	-25,9	-12,9
Summa exploatering	-108,6	-229,0	-137,3	-66,7	-25,9	-12,9
SUMMA NETTOINVESTERING						
Försäljning av anläggningstillgång	30,7	20,0	0	0	0	0

Investeringar

Den totala investeringsvolymen under planeringsperioden 2025–2028, för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 1 608 mnkr exklusive exploatering. Störst del, 69 procent, avser investeringar i infrastruktur under Samhällsbyggnadsnämnden. Stor del av budgeten handlar också om reinvesteringar i infrastruktur, såsom beläggning, renovering av kajer och broar. I övrigt består kommunens investeringar i markreserv, inventarier och maskiner samt IT.

Under Kommunstyrelsen finns budgeterade medel för "kris och beredskap", totalt 40 mnkr för 2025–2028. Här pågår ett arbete med att ta fram mer information om vilka investeringar som ska genomföras för att skapa en mer robust organisation.

I projektet Magasinsområdet är start av entreprenad något försenad. Start av entreprenad beräknas bli under våren 2025 och budget för åren 2025–2028 är 95 mnkr.

Under nämnderna Utbildning, Socialtjänst, Arbetsmarknad och funktionsrätt samt Omvårdnad är budgeterade investeringsmedel främst avsedda till inventarier i samband med att nya förskolor och skolor byggs eller rustas samt möbler och inredning till nya särskilda boendeformer.

Utöver detta sker investeringar via de kommunala fastighetsbolagen AB Gavlegårdarna och Gavlefastigheter Gävle kommun AB som riktar sig mot den kommunala verksamheten. Närmare 46

procent, vilket motsvarar 664 mnkr, av investeringarna via de kommunala bolagen under planeringsperioden avser fortsatt upprustning och tillbyggnad av förskolor och skolor. Närmare 14 procent, vilket motsvarar 198 mnkr, av investeringarna via det kommunala fastighetsbolaget Gavlefastigheter Gävle kommun AB avser verksamhetslokaler och anläggningar för att möta Kultur- och fritidsnämndens behov. Den enskilt största posten mot Kultur- och fritidsnämnden, 90 mnkr, avser upprustning av Gävle Teater där upprustning av grund, tak, fasad och en teknik planeras. Även tillgängligheten ska ses över.

Konstgräsplanerna på Gavlevallen och Strömvallen planeras bytas under 2025 och Sörby IP ska utvecklas för att bättre möjliggöra en utvecklad verksamhet.

Under planeringsperioden finns 393 mnkr budgeterat för att möta behovet av nya särskilda boenden via investeringar som sker hos AB Gavlegårdarna. Bland annat planeras 2025–2026 en gruppbostad i Hille (LSS), ett serviceboende i Sätra (SoL) samt ett barn och ungdomsboende även det i stadsdelen Sätra.

För att säkerställa en god framförhållning för planering av investeringsverksamheten beslutades investeringsbudgeten för 2025 med plan för 2026–2028 i kommunfullmäktige i juni 2024. Kommunplanen innehåller dock några förändringar avseende investeringar jämfört med den i juni beslutade investeringsbudgeten:

- Omläggning ledningsnät har tillkommit under Kommunstyrelsen, totalt 77 mnkr för planeringsperioden
- Markreserven minskas årligen med 20 mnkr 2025 till 2028, totalt 80 mnkr
- Förskjutning i tid av medel till klimatanpassning under Samhällsbyggnadsnämnden, 25 mnkr flyttas från 2025 till 2027 och 30 mnkr flyttas från 2026 till 2028. Kvar finns då 5 mnkr per år 2025 och 2026
- Under Samhällsbyggnadsnämnden minskas budgeten för nyinvesteringar med totalt 40,2 mnkr för åren 2025–2027. Minskningen fördelas inom kategorierna stadsliv och city 12,4 mnkr, gång och cykel 20,4 mnkr samt trafik 7,4 mnkr
- GTK-hallen, åtgärder fasad 5 mnkr under Kultur- och fritidsnämnden senareläggs, från 2028 till 2030

Förändringar under Gavlefastigheter AB:

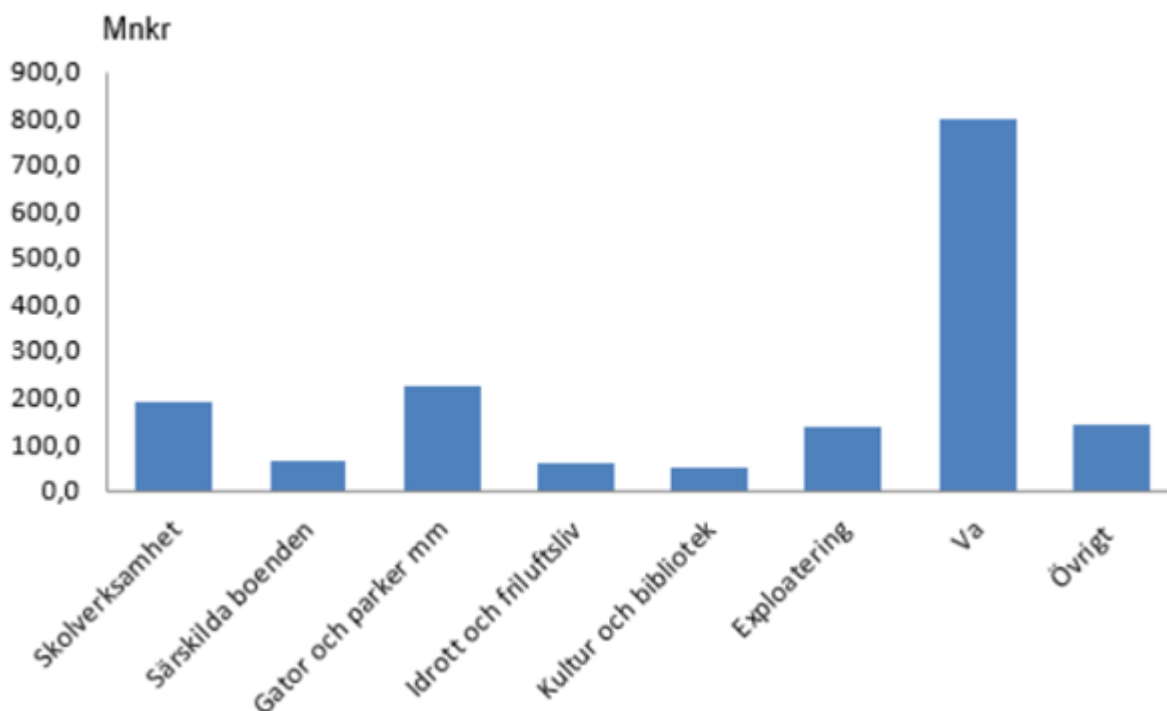
- Räddningstjänsten, ny brandstation har tillkommit med totalt 275 mnkr fördelat med 125 mnkr 2027 och 150 mnkr 2028
- Valbo ishall fram från 2028 till 2030, 40 mnkr
- Konserthuset akustikåtgärder Gevaliasalen 3 mnkr flyttas från 2025 till 2028
- Kulturskolan entré och café 1 mnkr flyttas från 2026 till 2032
- Testebovallen kansli/omklädning, rust 20 mnkr flyttas från 2027 till 2030
- Testebovallen ny ispist 8 mnkr flyttas från 2028 till 2030
- Konstgräs utbyte Träffen IP 4 mnkr flyttas från 2028 till 2030
- Konstgräs utbyte Nynäs IP 4 mnkr flyttas från 2030 till 2032
- Sjöängs förskola nybyggnad 60 mnkr, flyttas från 2026 till senare
- Sjömanskyrkan, teknisk upprustning 30 mnkr flyttas från 2028 till 2030
- Sjöängsskolan tillbyggnad läggs in med 120 mnkr i senare
- Älvgårdens förskola 4 mnkr flyttas från 2026 till 2028
- Campus Nynäs cirkuslokal 20 mnkr 2027 stryks helt
- Klockstapeln tillkommer, 25 mnkr 2025
- Åbyggeby skola, ersättning paviljong, budgeten utökas med 6 mnkr, ny totalbudget blir därmed 26 mnkr

Förändringar under AB Gavlegårdarna:

- Barn och ungdomsboende flyttas från 2024 till 2025, totalt 22 mnkr
- Gruppboende Järvsta flyttas fram ett år från 2025/2026 till 2026/2027
- Gruppboestad Valbo flyttas fram ett år från 2026/2027 till 2027/2028
- Gruppboestad samsjuklighet flyttas fram ett år från 2025/2026 till 2027/2028

2025 minskar budgeten från 62 mnkr till 58 mnkr, 2026 ligger budgeten kvar på samma nivå som investeringsbeslutet som fattades i juni, 83 mnkr. För åren 2027 och 2028 utökas budgeten med totalt 76 mnkr med anledning av förskjutningar i tid samt nya tillkommande behov av gruppboistäder.

Investeringsutgifter per huvudområde

Kommunen har under flera år bedrivit en omfattande exploateringsverksamhet men i och med den inbromsning av marknaden som skett, tillsammans med Gävles nuvarande befolkningstillväxt, minskar verksamheten under planeringsperioden. Exploatering av bostads- och verksamhetsmark medför också en utbyggnad av tillhörande infrastruktur i form av anläggningstillgångar som blir kvar i kommunens ägo. I investeringsplanen ingår en investeringsvolym om 243 mnkr för åren 2025–2028 till följd av exploateringar, att jämföra med kommunplan 2024 då investeringsvolymen planerades uppgå till 949 mnkr för åren 2024–2027. Samma år jämförs inte men kommande period visar nu ändå på en inbromsning av kommunens exploateringsverksamhet.

Exploateringsverksamheten beskrivs mer utförligt under en egen rubrik.

Taxefinansierade investeringar hos Gävle vatten AB uppgår under planeringsperioden till 4 915 mnkr. De enskilt största projekten är ett nytt reningsverk 3 000 mnkr, trygg vattenförsörjning Gävle och Älvkarleby 2 000 mnkr samt ett projekt för bättre dricksvattenkvalitet 750 mnkr. Dessa projekt sträcker sig dock längre än planeringsperioden fram till 2028.

Investeringar hos de kommunala bolagen uppgår under planeringsperioden till nästan 9 954 mnkr, varav en tredjedel ligger under AB Gavlegårdarna och Gävle Energi AB.

6.10 Försäljning av anläggningstillgångar 2025–2028

Belopp i Mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Fastighetsförsäljningar	30,3	20	0	0	0	0
Försäljning maskiner, inventarier, övrigt	0,4	0	0	0	0	0
Realisationsvinster	29,8	10,0	0	0	0	0

Kommunens försäljningar av anläggningstillgångar särredovisas och bokförs per objekt. Realisationsvinster respektive förluster redovisas i resultatet i samband med försäljning. Intäkterna i perioden 2025–2028 är osäkra och budgeteras därmed med 0 mnkr.

6.11 Exploateringsbudget 2025–2028

Exploateringsverksamheten budgetår 2025, planeringsår 2026–2028

Gävle kommun har i många år detaljplanerat mark för exploateringsändamål. Med exploateringsverksamhet avses åtgärder som syftar till att anskaffa, bearbeta och iordningställa mark för bostads- och verksamhetsändamål. Den delen av marken som avses att säljas redovisas som omsättningstillgångar. Den allmänna platsmarken som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar. Dessa investeringar kommer att påverka kommunens ekonomi i form av kapitalkostnader samt drifts- och underhållskostnader framöver.

Den allmänna platsmarken, tillgångar i form av gator, belysning, parker etc, men även medfinansiering till statlig infrastruktur samt övriga driftkostnader under exploateringsprocessen, finansieras i huvudsak genom inkomster vid försäljning av tomtmark när kommunen själv är exploatör, eller via exploateringsärsättning och, eller medfinansieringsärsättning vid extern exploatör.

Finansieringen av ett exploateringsprojekt kan ske på olika sätt och hur finansieringen ska ske beslutas av kommunfullmäktige och tillämplig lag. Förutsättningarna varierar med marknadsläge, men även av kommunens politiska ambition.

Ett exploateringsprojekt startas i samband med att ett detaljplanearbete påbörjas som innebär kostnader för kommunen i form av detaljplaner samt utbyggnad av allmän plats och försäljning av kvartersmark. Det kan även vara en privat markägare som ska bekosta utbyggnad av allmän plats och då tecknas exploateringsavtal.

Belopp i mnkr	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Totalt under planeringsperioden
Inkomster	7,6	167,0	89,3	118,5	16,7	5,3	229,8
Utgifter	-201,8	-472,1	-207,6	-80,5	-39,0	-16,3	-343,3
Nettoexploatering	-194,2	-305,1	-118,2	38,0	-22,3	-11,0	-113,5
Utdrag ur balansräkningen							
Anläggningstillgångar	-108,6	-229,0	-137,3	-66,7	-25,9	-12,9	-242,8
Omsättningstillgångar	-61,6	-74,1	-51,5	-9,4	-10,1	0,0	-71,1
Bokfört värde såld tomt	0,0	15,5	4,6	7,9	0,0	0,0	12,5
Värdeförändring	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utdrag ur resultaträkningen							
Medfinansiering statlig infrastruktur	-16,5	-150,0	-2,3	-2,3	-2,4	-2,4	-9,3
Driftkostnader	-15,1	-19,0	-16,5	-2,1	-0,5	-1,0	-20,1
Värdeförändring	-0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Exploateringsresultat	4,5	151,5	84,7	110,6	16,7	5,3	217,2
Justerat exploateringsresultat	4,1	0	0	0	0	0	0

Tabellen ovan beskriver exploateringsverksamhetens samlade nettoexploatering. Tabellen visar inkomster och utgifters effekter i balansräkningen och resultaträkningen. Se vidare Bilaga 2 Pågående exploateringsprojekt i detalj 2025–2028.

Nettoexploatering

Nettoexploateringskalkylen är huvudsakligen en sammanställning av inkomster och utgifter som avgränsas från detaljplaneskedet till att genomföra detaljplanen, det vill säga utbyggnad av området samt försäljning, och omfattar ej framtida drift och underhåll.

Nettoexploateringskalkylen används som ett verktyg under hela exploateringsprocessen för att säkerställa att exploateringen till exempel inte är skattefinansierad. Exploateringsverksamheten har för avsikt att bära sina egna utgifter. Dock är detta inte möjligt i alla exploateringsprojekt, då vissa budgeteras med underskott för att överhuvudtaget vara möjliga att genomföra. I Gävle kommun har man för avsikt att den totala exploateringsverksamheten ska bära sina egna utgifter och därmed vara självfinansierad över tid.

I nettoexploateringskalkylen ingår inkomster som avser tomtförsäljning, avtalad exploateringsersättning samt medfinansieringsersättning samt övriga intäkter som är kopplade till kostnader inom föravtal. Utgifter avser det totala anskaffningsvärdet för anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, men även direkta kostnader kopplade till föravtal, myndighetsutövning, bidrag till statlig infrastruktur, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna.

Inkomster budgetår 2025 förväntas bli 89,3 mnkr. Utgifter budgetår 2025 uppgår till 207,6 mnkr. Nettot av kommunens exploateringsverksamhet budgeteras till -118,2 mnkr under 2025.

Under hela planeringsperioden 2025–2028 förväntas 229,8 mnkr i inkomster och 343,3 mnkr i utgifter för exploateringsverksamheten. Nettot för hela planeringsperioden 2025–2028 är därmed -

113,5 mnkr.

De exploateringsområden som förväntas ha omfattande utgifter i planeringsperioden är Skogslundshöjden, Gävle strand etapp 2, Södra Hemlingby handel, Gavlehov västra, Planmyrstigen, Forsbacka norra, Västra Kungsbäck etapp 2, Godisfabriken, Järvstaglântan etapp 2, Ersbo syd etapp 4 och Gävle västra stationsområde.

Exploateringsområden som förväntas inbringa större intäkter i planeringsperioden är Skogslundshöjden, Södra Hemlingby Handel, Gavlehov västra, Godisfabriken och Ersbo syd etapp 4.

Utdrag ur balansräkningen

Under perioden 2025–2028 beräknar exploateringsverksamheten ett behov av 313,9 mnkr i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

Av exploateringsverksamhetens totalt planerade investeringar beräknas 188,8 mnkr genomföras under 2025, varav anläggningstillgångar uppgår till 137,3 mnkr och omsättningstillgångar 51,5 mnkr. Beräknat utfall på anläggningstillgångar omfattar framför allt Södra Hemlingby Handel, Gavlehov västra, Västra Kungsbäck, Godisfabriken och Ersbo syd etapp 4. Beräknat utfall på omsättningstillgångar omfattar Ersbo syd etapp 4.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid budgettillfället spås ingen värdförändring på tomtmark.

Utdrag ur resultaträkningen

Medfinansiering till statlig infrastruktur

Åtagandet om medfinansiering till statlig infrastruktur tas upp som avsättning i kommunens balansräkning det år som medfinansieringsavtalet tecknas. Om effekten av när i tiden betalning sker är väsentlig (minst 5 år), ska avsättningen utgöras av nuvärdet av framtida kassaflöden som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen. De indexerade beloppen ska nuvärdesberäknas för att få fram hur stor avsättning som måste göras givet vissa ränteantaganden. Om beloppet är nuvärdesberäknat, redovisas den årliga förändringen på grund av tidsfaktorn som en ökning av avsättningen och som en finansiell kostnad. Beloppet kan komma att bli både högre eller lägre, beroende på en rad olika faktorer, såsom ränta och utbetalningsplan. Det är ett antagande av Trafikverkets infrastrukturindex med 1,5 procent samt senaste ekonomirapportens KPI som används för uppräknings av pris.

I Årsredovisningen 2023 redovisade Gävle kommun avsatt bidrag till Trafikverket på 76,1 mnkr. Under 2024 beräknas ytterligare avtal tecknas och detta ger en avsättning på ytterligare 82,4 mnkr, vilket belastar resultaträkningen 2024. Under 2025 beräknas inga fler avtal tecknas. Den årliga förändringen av nuvärdet på grund av tidsfaktorn redovisas i resultaträkningen som en finansiell kostnad och i balansräkningen som en ökning av avsättningen.

I planeringsperioden är "Medfinansieringen Gävle Västra" dnr 23KS516 samt "Passage 1 med JvG Tolvforsskogen" dnr 24KS38 nuvärdesberäknat, vilket ger en finansiell kostnad på 9,3 mnkr i planeringsperioden 2025–2028.

Driftkostnader

Driftkostnaderna inom exploateringsverksamheten avser direkta kostnader kopplade till myndighetsutövning, andra administrationskostnader och omkostnader som inte räknas med i anskaffningsvärdet som utgift för anläggningstillgångarna och omsättningstillgångarna. Under planeringsperioden beräknas driftkostnaderna uppgå till 20,1 mnkr, varav 16,5 avser 2025 och avser framförallt Forsbacka Norra, Gävle Västra Stationsområde och Tolvforsskogen.

Exploateringsresultat samt justerat exploateringsresultat

Exploateringsresultatet avser resultatet av tomtförsäljning samt exploateringsersättning och medfinansieringsersättning. I planeringsperioden 2025, 2026–2028 beräknas totalt ett resultat på 217,2 mnkr.

Försäljningsintäkterna och tomternas bokförda värde redovisas i resultaträkningen det året försäljning har skett (normalt vid tillträde till tillgången enligt köpeavtalet, och överlämnat köpebrev). Under 2025 beräknas försäljningarna ge ett resultat på 14,9 mnkr, och avser Tallharen och Ersbo syd etapp 4.

Exploateringsersättningen från exploatörer ska möta de anläggningstillgångar som de har finansierat. Exploateringsersättningen redovisas i exploateringsresultatet i den mån de avsedda anläggningstillgångarna är slutbesiktade, aktiverade och anses tagna i bruk. De exploateringsområden som beräknas ge exploateringsersättning, med 69,7 mnkr, under 2025 är Skoglundshöjden, Gavlehov Västra, KBC, Godisfabriken, Ersbo Syd etapp 4 och Norrtull.

Lägsta värdets princip tillämpas vid värdering av omsättningstillgångar. Vid budgettillfället spås ingen värdeförändring på tomtmark.

Större ej startade exploateringsprojekt under planering

På Näringen planeras en av Gävle kommuns största stadsutvecklingar genom tiderna. Planering fortgår med fokus på den första etappen Nyhamn, där ett program för detaljplan håller på att tas fram. Tidplanen skjuts framåt för Näringen och en omförhandling av avtalet med staten har initierats av kommunen med en hemställan på grund av nya förutsättningar på bostadsmarknaden.

I Tolvforsskogen pågår planeringen av ett nytt verksamhetsområde. Området planeras bli ett storskaligt verksamhetsområde på totalt ca 1000 ha när det är fullt utvecklat i enlighet med områdets antagna planprogram. Tolvforsskogen kommer att utvecklas under många år och flera etapper där planeringen är att ha en första etapp klar för etablering år 2032 (se nedan Pågående detaljplaner, Tolvforsskogen etapp 1). Utbyggnadstakten av området kommer att anpassas efter marknadsläget.

Kort om de större pågående exploateringsprojekten i planperioden

Nedan redovisas de större pågående exploateringsprojekten i planperioden.
Se även Bilaga 2 *Pågående exploateringsprojekt i detalj 2025–2028*.

Exploateringsprojektet Forsbacka norra är inne i ett tidigt planeringsskede. Detaljplanen förväntas gå ut på samråd i slutet av 2025. I projektet deltar privat aktör vilket kräver ett gott samarbete. Projektet har utmaningar med VA-försörjning och det pågår fortfarande arbete för att hitta en lösning, en ledning för tekniskt vatten från Mon förväntas färdigställas till 2028. För övrig infrastruktur finns mycket goda förutsättningar, befintlig väginfrastruktur förväntas vara tillräcklig för projektets omfattning. Projektet utreder också på möjligheter att ansluta området till järnväg.

Västra Kungsbäck etapp 2 är ett exploateringsprojekt där kommunen arbetar med framtagandet av en ny detaljplan för verksamhetsmark till bland annat Polismyndigheten samt industrimark till Mackmyra whiskeys utveckling. Detaljplanen har varit ute på granskning och planeras att antas innan slutet på 2024. Efter detaljplanen blivit antagen och avtal tecknats med Polisens och Kriminalvårdens fastighetsutvecklare planerar kommunen att inleda utbyggnaden av den allmänna platsen. Innan entreprenaden får starta måste kommunen anlägga artskyddsåtgärder som en kompensation för bortfall av värdefull natur. Därefter ska vägar, en ny gång- och cykelbro och all teknisk infrastruktur anläggas.

Tolvforsskogen etapp 1 är i planeringsskedet och just nu pågår arbete med en större detaljplan. Målet är att möjliggöra byggklar mark för verksamheter och hela området ägs idag av kommunen. Detaljplanen ger ca 90 ha verksamhetsmark och hela planprogrammets för Tolvforsskogen är totalt ca 1000 ha. Detaljplanen förväntas antas i slutet av 2025 och verksamheter kan tidigast släppas in i området under 2032, i samband med att trafikplats Gävle norra invigs. Innan dess kommer viss kommunal infrastruktur att byggas ut. Utvecklingen av området påverkas av bland annat Trafikverkets projekt för ny dragnings av Ostkustbanan, Norra stambanan och Bergslagsbanan samt ombyggnaden av trafikplats Gävle norra.

Trafikverket kommer att skapa en ny sträckning för Ostkustbanan vilket ger en möjlighet för att etablera ett nytt stationsläge intill Gävle sjukhus – "Gävle västra". Kommunfullmäktige beslutade att anta ett program för detaljplan för Gävle västra i oktober 2021. I Gävle västra-stationsområde ska kommunen planera, projektera, anlägga och drifta all allmän plats runt den nya stationen. I den allmänna platsen ingår nytt läge för Lexevägen, nya stationstorg på båda sidor järnvägen, parkeringar för bil och cykel, gång- och cykelvägar, hållplatser för buss enligt Regionens önskemål. Intäkterna i projektet är osäkra men genereras från försäljning av byggrätter för parkeringshus och kontor med mindre centrumverksamhet. Utbyggnaden planeras starta 2029 och färdigställas 2037. Etappvis

utbyggnad sker inom detta spann.

Lagakraftvunna detaljplaner

Detaljplanen för Södra Hemlingby handel etapp 4 trädde i kraft i april 2023 och möjliggör för cirka nio ha handel med skrymmande varor. Projektet jobbar för att sälja planlagda byggrätter inom området. Just nu pågår arbetet med att utveckla den allmänna infrastrukturen. Detta innefattar byggandet av gator inklusive teknisk infrastruktur samt hantering av dagvatten.

Projektområdet för Gavlehov västra omfattas av två detaljplaner som redan vunnit laga kraft. Detaljplanerna möjliggör för nya bostäder, skola, förskola, hotell, vård- och omsorgsboende. I Gavlehov västra ska kommunen anlägga gator och park. Gatans etapp A är klar sedan sommaren 2024. Etapp B drar igång när Estradens rivningsentreprenad är avetablerad i november 2024.

Planmyrstigen är ett kommunalt exploateringsprojekt på Norrlandet. Detaljplanen vann laga kraft 2022 och möjliggör för bostäder. Utbyggnaden av den allmänna platsen har färdigställts. Under senaste året har två utav fyra byggherrar klivit av projektet och byggrätterna kommer i närtid komma ut till försäljning. Intäkter i projektet är beroende av att bostadsmarknaden kommer igång igen.

Gävle strand etapp 2 är en kommunal exploatering som i huvudsak är utbyggd och klar. Två bostadskvarter är dock inte färdiga. Under 2024 har byggnation återupptagits vid ett av kvarteren efter några års paus. Det andra (kv. 10) ägs fortfarande av kommunen och tidigare markanvisningsavtal har löpt ut. Finplanering av allmän plats återstår runt de obyggda kvarteren. Några av de kvarvarande kvarteren berörs även av program för detaljplan Nyhamn och inväntar programmet för att skapa en bättre helhet i området och berörda byggrätter.

Hemlingby bostäder etapp 1 är en kommunal exploatering som i huvudsak är utbyggd och klar. Det är ett delområde som fortfarande ägs av kommunen men det finns ett avtal om markanvisning och förslag på byggnation fram till februari 2024. Det återstår några mindre åtgärder för att färdigställa allmän plats, bland annat områdets entré och slitlager på gatorna.

Ersbo etapp 2 syd är ett kommunalt exploateringsprojekt som i huvudsak är utbyggd och klart. Det återstår att uppfylla bebyggelsevillkoret i något köp och att färdigställa den allmän platsen, med bland annat slitlager på gatorna.

Godisfabriken i Gävle är ett stadsutvecklingsprojekt om ca 800 nya bostäder plus verksamhetslokaler, mobilitets hus med mera och drivs av AB Gavlegårdarna. Gavlegårdarna är fastighetsägare (Brynäs 19:10) och därmed huvudexploatör. Detaljplanen drevs av dem som en byggherreplan, vilken vann laga kraft i oktober 2018. Kommunen och Gavlegårdarna har ingått ett exploateringsavtal där kommunen bygger ut den allmänna platsmarken, vilken till ca 70 procent finansieras utav huvudexploatören genom exploateringsersättning. Resterande del står kommunen för. Kommunen har inga betydande intäkter i projektet annat än exploateringsersättningen. Exploateringsprojektet omfattar utbyggnad av kommunala anläggningar i form av gatu- och trafikaneläggningar, park-/torg-/lekområden, belysning- och dagvattenanläggningar samt offentlig konst inom detaljplan Brynäs 19:8 m.fl. Godisfabriken f.d. Läkerolområdet. De kommunala anläggningarna ingår till största del i detaljplaneområdet men vissa åtgärder utanför planområdet ingår. Ca 33 600 kvm allmän platsmark består projektet utav, varav drygt 15 000 kvm är markvärmeuppvärmd och beklädd med olika varianter av marksten. Till och med 2023-12-31 har ca 20 500 kvm allmän plats driftsatts. Utbyggnaden av allmän platsmark startades hösten 2019 och kommer avslutas under 2026 utan att vara fullt utbyggd. Det är kopplat till att det finns flera obyggda lucktomter som i sin tur möjliggör ett färdigställande av allmän plats. Allmän platsmark i sin helhet kommer sannolikt färdigställas tidigast bortom 2030.

Ersbo etapp 4 är i etableringsfasen där den norra etappen av området byggs ut under 2024/2025. Försäljning av tomter på den norra etappen har startat och försäljningen förväntas pågå till våren 2025. Den södra delen av området byggs ut när försäljning av den nordliga etappen nått en betydande nivå, preliminärt efter 2027/2028.

Förändringar från junibeslutet dnr 24KS23*

Stängda projekt

Rörberg stängs, vilket innebär att upparbetade investeringar på tomtmark och anläggning kostnadsförs med 12,6 mnkr under 2024.

Fredriksskans etapp 2 stängs, vilket innebär att investering på tomtmark och anläggning kostnadsförs med 0,3 mnkr under 2024

Bönaliden stängs, vilket innebär att upparbetade investeringar på tomtmark och anläggning kostnadsförs med 0,2 mnkr under 2024.

Vilande del i exploateringsportföljen

Kommunen har egen rådighet över marken, men projektet bedöms ej genomföras i närtid. Projekt kan även vara vilande mellan olika etapper.

Projektet Gavlehov Östra har fått en antagen detaljplan men kommer att läggas som vilande i exploateringsportföljen. Upparbetade utgifter i detaljplaneskedet kostnadsförs med 4,7 mnkr under 2024

Tillkommande projekt

Tillkommande exploateringsprojekt med exploateringsavtal som i nuläget bedöms ge ett nollnetto är 23KS314 Gamla Mejeritomten och 24KS233 Kv Mesanen.

Fredriksskans fd deponi byter namn till Gävle Hamn. Den ursprungliga kalkylen kvarstår fram till att Samhällsbyggnadsutskottet har tagit fram en ny projektbeställning inför planerat investeringsbeslut i juni.

Enligt delegation sker omfördelning av medel från reserverade investeringsmedel för oförutsedda små projekt till små exploateringsprojekt enligt exploateringsavtal inom exploateringsverksamheten under budgetåret 2025.

Förändring intäkter

Från junibeslutet fram till beslut kommunplanen, period 2025–2028 har intäkterna förändrats med 192,4 mnkr och lagts på senare. Projekt som påverkats är Ersbo etapp 4, Planmyrstigen, Västra Kungsbäck etapp 2, Herakles samt Gavlehov Västra. Den rådande marknadsosäkerheten, kombinerat med avsaknaden av försäljningstendenser, indikerar en fortsatt osäker intäktsutveckling framöver.

I Forsbacka Norra är intäkten utökad på senare med 62 mnkr, vilket beror på tekniskt vatten i området, vilket ska utredas vidare.

Förändring anläggningstillgångar

Från junibeslutet fram till beslut kommunplanen, period 2025–2028 har planerade investeringar i anläggningstillgångar förändrats med totalt 212,2 mnkr. Detta beror på förskjuten tidplan från år 2024 för ett flertal projekt tex Västra Kungsbäck, Forsbacka norra, Gavlehov västra samt Södra Hemlingby handel, och därmed har investering i anläggningstillgångar ökat med 9 mnkr under 2025, samtidigt som den har minskat med 121,2 mnkr under 2026 och minskat med 75 mnkr under 2027 samt minskat med 25 mnkr under 2028.

Planering av genomförandet samt viss projektering har förskjutits i tid från 2026–2028 till senare för projekten Baggarevarvet, Planmyrstigen, Kv mumman, Ersbo syd etapp 4, Herakles, Forsbacka norra samt Tolvforsskogen.

I projektet Duvbacken och Kv Harven har 8 mnkr vardera tagits bort från kalkylerna. Projektet Herakles har minskats med 3 mnkr.

Förändring omsättningstillgångar

Från investeringsbeslutet i juni fram till beslut av kommunplanen, period 2025–2028 har planerade investeringar i tomtmark minskats med 10,6 mnkr, vilket framförallt beror på att projektet Bönaliden är borttagen samt att Tolvforsskogen är förändrad samt att det har tillkommit investeringar i

tomtmark med anledning av anslutningsavgifter. Exploateringsprojekten ska bära VA-kollektivets åtgärder gällande anslutningsavgifter efter dialog med Gävle vatten AB. Anslutningsavgifterna är nu budgeterade som en del av anskaffningsvärdet för tomtmark (omsättningstillgång) och blir en del av köpeskillingen när marken säljs. En driftpåverkan i form av en årlig brukningsavgift påförs exploateringsprojekten fram tills att tomtmarken säljs. Projekt som omfattas i perioden är södra Hemlingby handel, Planmyrstigen, västra Kungsbäck och Forsbacka norra.

Utgift för tekniskt vatten Forsbacka norra har tillkommit, och lagts på senare med 18 mnkr.

Förändring av Tolvforsskogen etapp 1

Utgifter på anläggning 2025–2028 är borttaget, och 356 mnkr är lagt på senare. Anläggningstillgångarna har man minskat med 224 mnkr från investeringsbeslutet i juni.

Utgifter på omsättningstillgångarna är borttaget 2025–2028, och 296 mnkr är lagt på senare, och utifrån investeringsbeslutet i juni har dessa minskat med 192 mnkr.

Detaljplanen slutförs 2025 och sedan finns budget för finansiella kostnader för medfinansering av statlig infrastruktur i driftbudget. Driftkostnaderna är minskade med 140 mnkr.

Inkomster är ändrade till 713 mnkr på senare, vilket innebär att intäkterna sedan junibeslutet är minskade med 437 mnkr.

Vid junibeslutet var nettot för Tolvforsskogen -200 mnkr. Inför kommunplanen är nettot -81 mnkr, vilket är ett förbättrat netto på 119 mnkr.

**Delar av förändringen från junibeslutet dnr 24KS23 är framtagen under tidspress. Det innebär att förändringarna inte har hunnit förankras fullt ut hos Gävle Vatten AB, Gävle Energi AB, samt projektledarna. Konsekvenser till följd av detta behöver utredas inför investeringsbeslutet i juni 2025, samt om nya beställningar behövs.*

6.12 Gävle Stadshus-koncernen

Bolagsöversikt Gävle Stadshus-koncernen

Resultat efter finansiella poster

	Utfall 2023	Progn os 2024	Budge t 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Gävle Stadshus AB	-17,0	-27,9	-36,1	-36,2	-34,3	-33,3
Gävle Energi-koncern	250,5	261,0	221,7	262,8	302,2	324,0
AB Gavlegårdarna	97,6	28,0	100,0	100,0	100,0	100,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	98,3	23,6	90,0	90,0	90,0	90,0
<i>varav kommunal verksamhet</i>	-0,7	4,4	10,0	10,0	10,0	10,0
Gavlefastigheter GK AB	66,5	56,8	56,7	56,7	56,6	56,7
<i>varav kommunala verksamhetslokaler</i>	62,1	55,3	55,1	54,9	54,6	54,6
<i>varav övriga lokaler</i>	4,4	2,3	1,3	1,4	1,5	1,6
<i>varav transport och logistik</i>	0,0	-0,8	0,2	0,3	0,3	0,3
<i>varav möbelpool</i>	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	0,2
Gävle Hamn AB	34,0	38,1	23,6	22,2	21,0	22,4
Gävle Parkeringservice AB	-32,3	0,2	7,0	7,0	7,0	7,0
Summa Gävle Stadshus koncern	399,3	356,2	372,9	412,5	452,5	476,8

Investeringar

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Gävle Stadshus AB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Energi-koncern	453,1	397,8	319,5	236,5	245,6	244,9
AB Gavlegårdarna	515,6	349,0	355,0	552,0	689,0	564,0
<i>varav ursprunglig verksamhet</i>	105,4	129,0	250,0	250,0	250,0	250,0
<i>nyinvesteringar</i>	362,0	180,0	43,0	201,0	293,0	230,0
<i>varav kommunal verksamhet</i>	48,2	40,0	62,0	101,0	146,0	84,0
Gavlefastigheter GK AB	732,9	539,2	379,3	245,6	468,3	470,7
<i>varav kommunala verksamhetslokaler</i>	711,3	505,3	337,3	223,6	446,3	439,7
<i>varav övriga lokaler</i>	13,2	5,2	20,0	0,0	0,0	9,0
<i>varav transport och logistik</i>	8,4	28,7	22,0	22,0	22,0	22,0
<i>varav möbelpool</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Gävle Hamn AB	64,8	62,6	68,5	71,2	107,9	80,5
Gävle Parkeringservice AB	70,0	16,0	5,8	5,2	4,7	4,7
Summa Gävle Stadshus koncern	1 836,4	1 364,6	1 128,1	1 110,5	1 515,5	1 364,8

Försäljning av anläggningstillgångar samt erhållna investeringsbidrag

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Gävle Stadshus AB						
Gävle Energi-koncern			-72,0			
AB Gavlegårdarna	-148,0					
Gavlefastigheter GK AB	-15,3	-2,8				
Gävle Hamn AB	-1,0	-20,0				
Gävle Parkeringservice AB						
Summa Gävle Stadshus koncern	-164,3	-22,8	-72,0			

Utdelningar till Gävle kommun, betalningar

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Gävle Stadshus AB	-166,3	-339,3	-144,8	-144,8	-144,8	-144,8
Gävle Energi-koncern	115,0	315,0	115,0	115,0	115,0	115,0
AB Gavlegårdarna	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5
Gavlefastigheter GK AB	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2	38,2
Gävle Hamn AB	14,1	11,6	11,6	11,6	11,6	11,6
Gävle Parkeringservice AB	5,0	5,0	13,0	13,0	13,0	13,0
Summa Gävle Stadshus koncern	22,5	47,0	49,5	49,5	49,5	49,5

Finansieringsbehov enligt budget

	Utfall 2023	Prognos 2024	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Gävle Stadshus AB	32,3	19,1	13,4	13,3	15,2	16,2
Gävle Energi-koncern	-190,1	-327,3	-1,6	53,9	88,0	113,6
AB Gavlegårdarna	-109,8	-17,5	-136,5	-229,5	-287,5	-238,5
Gavlefastigheter GK AB	-493,9	-310,0	-122,7	22,6	-189,2	-170,5
Gävle Hamn AB	19,3	28,6	9,3	7,3	-27,9	1,2
Gävle Parkeringservice AB	-68,1	-15,3	-3,6	4,4	4,9	4,9
Summa Gävle Stadshus koncern	-810,3	-622,4	-241,7	-128,0	-396,5	-273,1